

Linda Krastiņa, Silvija Mickeviča, Sandra Zariņa,
Vineta Vaivade, Liene Valdmane

LATVIEŠU VALODA

mazākumtautību skolā

1.–3. klase

SKOLOTĀJA GRĀMATA

Metodiskais līdzeklis komplektā ar mācību grāmatām

„Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase”

„Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase”

SATURA RĀDĪTĀJS

Priekšvārds	3
1. Latviešu valodas mācību līdzekļu komplekta vispārīgs raksturojums. Mācību satura un pieejas akcenti	4
2. Latviešu valodas mācību priekšmeta programma mazākumtautību skolas 1. –3. klasē:	
2.1. Latviešu valodas mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi	8
2.2. Standartā sasniedzamie rezultāti, uz kuriem virzīts 1. klasē apgūstamais mācību saturs	10
2.3. Standartā sasniedzamie rezultāti, uz kuriem virzīts 2. klasē apgūstamais mācību saturs (arī 1. klasē plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti)	12
2.4. Standartā sasniedzamie rezultāti, uz kuriem virzīts 3. klasē apgūstamais mācību saturs (arī 1. un 2. klasē plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti)	16
2.5. Mācību satura apguvei izmantojamās metodes un paņēmieni	21
2.6. Mācību sasniegumu vērtēšanas formas un metodiskie paņēmieni	24
3. Latviešu valodas mācību saturs 1. klasē:	
3.1. Mācību satura apguves secība	26
3.2. Mācību satura plānojums un metodiskie ieteikumi	36
3.3. Pielikumi.	63
4. Latviešu valodas mācību saturs 2. klasē	
4.1. Mācību satura apguves secība	69
4.2. Mācību satura plānojums un metodiskie ieteikumi	81
4.3. Pielikumi.	103

PRIEKŠVārds

Latvijā skolotāju, arī latviešu valodas kā otrās valodas skolotāju, profesionālā kompetence, pieredze un atbildība ir ļoti liela. Gan valsts pārbaudes darbu rezultāti, gan skolotāju un skolēnu ikdienas mācību darbība stundā, gan skolotāju darbība profesionālās pilnveidesursos apliecina, ka mazākumtautību skolēnu latviešu valodas prasmes ir pietiekami augstas; skolēni un vecāki pozitīvi novērtē latviešu valodas apguvi skolā un skolotāju profesionalitāti. Ir pozitīva attieksme pret latviešu valodu.

Tāpēc metodiskais līdzeklis „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1.–3. klase. Skolotāja grāmata” ir veidots, balstoties uz pārliecību, ka skolotājs vislabāk zina, kādā veidā piedāvātais mācību saturs ir apgūstams konkrētā pedagoģiskā situācijā. **Skolotāja grāmatai ir tikai ieteikuma raksturs**, lai atbalstītu jauno skolotāju bez darba pieredzes vai ar ļoti mazu pieredzi, kā arī dalītos pieredzē jau ar pieredzējušiem skolotājiem un pilnveidotu viņu profesionālo darbību.

„Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1.–3. klase. Skolotāja grāmata” ir metodiskais līdzeklis latviešu valodas kā otrās valodas mācību līdzekļu komplektiem „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase.” un „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase.”.

Metodiskā izdevuma **pirmajā daļā** autori pamato mācību līdzekļa satura un pedagoģiskās pieejas izvēli.

Minētā metodiskā izdevuma **otrajā daļā** autore piedāvā latviešu valodas apguves programmu 1.–3. klasei skolās, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas. Programmā definēts latviešu valodas mācību priekšmeta mērķis un uzdevumi, atklāts latviešu valodas mācību priekšmeta saturs un sasniedzamie rezultāti atbilstoši pamatizglītības standartā nosauktajiem sasniedzamajiem rezultātiem latviešu valodā un literatūrā skolām, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas (<https://likumi.lv/ta/id/303768#piel2>). Izveidotā mācību priekšmeta programma sniedz skolotājam iespēju apzināties, kuri sasniedzamie rezultāti tiek sasniegti konkrētā mācību satura apgūvē, tādējādi padarot mācību darbību jēgpilnu un mērķtiecīgu. Gan piedāvātajā latviešu valodas apguves saturā, gan sasniedzamajos rezultātos īstenots kompleksums (kompleksā pieeja): **saturs un sasniedzamie rezultāti tiek īstenoti visos četros valoddarbības veidos – klausoties, runājot, lasot un rakstot**. Izveidotajā latviešu valodas apguves programmā **mācību saturs sniedz arī iespēju apgūt un pilnveidot valodas komunikatīvās funkcijas** – nosaukšanas, kontaktveidošanas, informācijas apmaiņas, attieksmju un emociju izteikšanas, instruēšanas un iztēles funkciju.

Trešajā un ceturtajā daļā autore piedāvā iespējamo mācību satura apguves secību un **metodiskos komentārus mācību satura īstenošanai** un mācību stundu plānošanas paraugus, **kā arī izmantojamo papildresursu avotus**.

*Cerībā uz sadarbību un vēlot gūt prieku kopīgā mācību darbībā ar skolēniem,
mācību līdzekļu komplekta autore*

1. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU LĪDZEKĻU KOMPLEKTA VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS. MĀCĪBU SATURA UN PIEEJAS AKCENTI

Pamatizglītības satura īstenošanas mērķis ir vispusīgi attīstīts un lietpratīgs skolēns, kurš ir ieinteresēts savā intelektuālajā, sociāli emocionālajā un fiziskajā attīstībā, dzīvo veselīgi un droši, mācās ar prieku un interesi, sociāli atbildīgi līdzdarbojas sabiedrības norisēs un uzņemas iniciatīvu, ir Latvijas patriots.

Latviešu valodā tā ir spēja adekvāti lietot mācīšanās rezultātu noteiktā kontekstā (izglītības, darba, personiskajā vai sabiedriski politiskajā). Lietpratība jeb kompetence ir kompleksa – tā ietver zināšanas, izpratni, prasmes un ieradumus, kas balstīti vērtībās. Mācību procesā ir būtiski ikvienam skolotājam neatkarīgi no mācību priekšmeta plānot un vadīt skolēna mācīšanos, izvirzot skaidrus sasniedzamos rezultātus, izvēloties atbilstošus un daudzveidīgus uzdevumus, sniedzot atbalstošu un attīstošu atgriezenisko saiti un iespēju mācīties iedziļinoties – skaidrot darbību gaitu, domāt par mācīšanos un sasniegto rezultātu; veidot fiziski un emocionāli drošu mācību vidi; regulāri sadarboties ar kolēģiem, kopīgi plānojot mācību satura īstenošanu un sekojot katra skolēna attīstības dinamikai, un veikt nepieciešamos uzlabojumus mācību procesā, ņemot vērā katra skolēna individuālās mācīšanās un attīstības vajadzības.

Valodu mācību jomas priekšmetos skolēns apgūst visas valoddarbības prasmes (lasīt, rakstīt, runāt, klausīties), veido izpratni par valodas lomu saziņā, apgūst valodas struktūru, izpratni par tekstu un tekstveidi. Atbilstoši šiem mērķiem veidoti skolēnam plānotie sasniedzamie rezultāti valodu mācību jomā, iekļaujot lielās idejas šādās trīs satura vienībās: 1) saziņa kontekstā; 2) teksts un tekstveide; 3) valodas struktūra. Šāda valodas apguves plānošana atspoguļo mūsdienu valodniecības nozarē pastāvošo izpratni par jēdzienu *valoda*: tā ir gan valodas sistēma, gan tās iekšējā struktūra, gan arī tās daudzveidīgais lietojums (valoda kā darbība).

Mācību līdzekļu komplekts „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase. Mācību grāmata”, „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase. Darba burtnīca” un „Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase. Interaktīvi pašmācības uzdevumi” ir **komunikatīvi un funkcionāli orientēts mācību līdzeklis**, kurā tiek īstenoti komunikatīvās pieejas pamatprincipi:

- uz darbību orientēta pieeja;
- valoddarbības prasmju apguve;
- dažādu kompetenču (kompetences veidu) attīstīšana;
- komunikatīvā gramatikas apguve;
- autentiska un mērķtiecīga saziņa;
- runas situācijas un runas likumību izpratne;
- daudzveidīgu saziņas stratēģiju izmantošana;
- valodas jaunatklāsme un jaunrade;
- aktīva sadarbība, risinot noteiktus saziņas uzdevumus. (A. Šalme. Latviešu valodas kā svešvalodas apguves pamatjautājumi. LVA : 2011, 109)

Latviešu valodas mācību saturs balstās arī vairākos vispārdidaktiskos un lingvodidaktiskos nosacījumos:

- mērķi, uzdevumi un sasniegtie rezultāti vērsts uz valodas, komunikatīvās, sociokultūras un mācību kompetenču pilnveidi to savstarpējā mijiedarbībā,
- saturā īstenota tematiskā pieeja, kas nodrošina iespēju izmantot latviešu valodu kā domāšanas, saziņas un pasaules izziņas līdzekli daudzveidīgās saziņas un mācību situācijās,
- valodas likumības pakārtotas saziņas prasmju apguvei,
- paredzamais rezultāts aptver visus četrus valoddarbības veidus – klausīšanos, runāšanu, lasīšanu un rakstīšanu,
- ir starppriekšmetu saikne ar dzimto valodu, dabaszinībām, vizuālo mākslu, dizainu un tehnoloģijām, sociālajām zinībām,
- ir iespējas patstāvīgai un radošai skolēnu darbībai.

Balstoties uz komunikatīvās pieejas idejām un apzinoties, ka valoda ir saziņas līdzeklis, liela vērība mācību līdzekļu komplektā ir pievērsta klausīšanās un runāšanas prasmēm. Mācību stundā, pirmkārt, jāveido **aktīva saziņas gaisotne** un jārada **komunikācijai labvēlīgi apstākļi**, kas rosinātu vajadzību un vēlēšanos iesaistīties runas procesā (Šalme, Lazdiņa, 2008). Valodas apguves procesā, protams, ir jāattīsta visi valoddarbības veidi, bet vislielākā uzmanība jāpievērš mutvārdu komunikācijai, kurā skolēni attīsta prasmi izteikt savas domas un pamatot tās, sniegt un iegūt informāciju, pārliecināt, lūgt, aicināt, sadarboties, instruēt, paust emocijas, jūtas u. tml.

Lai veicinātu iepriekšminēto prasmju pilnveidi, mācību līdzekļu komplektā ir izvēlēti temati, kas, autoruprāt, sekmē domu apmaiņu un vēlēšanos paust viedokli un emocijas. Bet piedāvātās saziņas situācijas **balstās ne tikai skolēna iepriekšējā pieredzē** un valodas zināšanās, **bet prasa no skolēna radošu attieksmi pret valodu**, paplašina esošo pieredzi par apkārtējo pasauli un pilnveido valodas prasmes, **sekmējot arī daudzveidīgu valodas mācīšanās stratēģiju izmantošanu**. Piedāvāto tematu ietvaros skolēns apgūst atbilstošu leksiku.

Skolēns dažus mācību priekšmetus apgūst bilingvāli vai latviski, latviešu valoda tiek izmantota saziņā arī ārpus skolas. Vārdu krājuma papildināšana notiek, aktīvi klausoties, pašam cenšoties atrast valodas līdzekļus saziņai, iepazīstoties ar jaunu vārdu darināšanu latviešu valodā, izmantojot sinonīmiju un antonīmiju, kā arī lasot un noskaidrojot nesaprotamo vārdu nozīmi vai arī izmantojot kontekstu.

Latviešu valodas kā otrās valodas mācību satura lingvistiskā un didaktiskā vienība ir teksts. Dažādu tekstu lasīšana un izziņāšana ir skolēna domāšanas, zināšanu un pasaules izpratnes pamats. Mūsdienās par tekstiem nav uzskatāmi tikai tradicionālie drukātie teksti, tie ir arī elektroniskajā vidē, turklāt kā rakstveidā, tā arī mutvārdos. Teksts ir līdzeklis, kurā tiek uzkrāta un tālāk nodota informācija, idejas, pieredze vai viedokļi. Teksti var būt atšķirīgi arī struktūras jeb formāta ziņā. Tie var būt izteikti ar vārdiem teikumos un rindkopās (nepārtraukti teksti), piemēram, stāsts, paziņojums, vēstule, raksts u. c. Šādi teksti var mīties ar grafikiem, tabulām, diagrammām, kartēm u. tml. (jaukta formāta teksti). Tie var būt multimodāli teksti, kuros izmantoti gan verbāli, gan vizuāli līdzekļi. Skolēns apzinās mutvārdu, rakstveida, multimodālo un digitālo tekstu specifiku, lielu nozīmi pievēršot arī informācijas pasniegšanas veidam sociālajos medijos. Mācību priekšmeta programma piedāvā attīstīt visām mācību jomām nozīmīgus tekstpratības aspektus – prasmi iespējami precīzi saprast teksta galveno domu, nolūku, emocionālo noskaņu.

Mācību līdzekļu komplektā izvēlētie teksti ir

- aktīvas domu apmaiņas ierosinātāji,
- gramatisko likumību „ilustrācijas”,
- informatīvs materiāls, kuru apkopo, strukturē, izceļ galveno u. tml.,
- literāri teksti, kurus skolēns mācās interpretēt: atrast galvenos varoņus, noteikt norises laiku un vietu, uztvert galveno domu, raksturot savas izjūtas u. tml.,
- folkloras teksti, kuri galvenokārt attīsta sociokultūras kompetenci un ļauj iepazīt latviešu tautas kultūras vērtības.

Tā kā tekstu izmantošanas funkcijas ir ļoti daudzveidīgas, atšķiras arī tekstu grūtības pakāpe, izmantotā leksika un gramatiskās konstrukcijas. Skolēnam nedrīkstētu rasties izjūta, ka tikai rakstnieki un dzejnieki spēj rakstīt un veidot tekstu, tāpēc **līdzās literāriem tekstiem skolēniem ir nepieciešami teksti, ar kuriem skolēns varētu identificēties, tādējādi sekmējot uzdrīkstēšanos un motivāciju radīt savu tekstu.**

Attīstot visus valoddarbības veidus, mācību līdzekļu komplektā tiek sekmēta arī gramatikas apguve atbilstoši komunikatīvās pieejas izpratnei par valodas likumību mācīšanos. Gramatiku, kā atzīst valodniece N. Nau, var mācīties vismaz trīs veidos: **izmantojot formālo pieeju, mācoties tieši, izmantojot komunikatīvo pieeju.**

Komunikatīvās pieejas pārstāvji noliedz pieņēmumu, ka gramatikas likumi būtu jā māca pakāpeniski, secīgi un pa vienam. Komunikatīvā pieeja paredz, ka skolēniem pašiem jāatklāj valodas sistēma, jāpamana noteiktas formas un sistēmas, bet skolotājs šajā procesā sekmē tādu saziņas situāciju veidošanos un tādu tekstu izvēli, kas sekmētu valodas sistēmas apguvi. Līdz 5. klasei, autoruprāt, skolēnam **nepieciešams apgūt „iekšējo” gramatiku**, kas veidojas aktīvas saziņas apstākļos. Tāpēc mācību līdzekļu komplektā ir doti gan **konkrēti valodas modeļi noteiktu valodas uzdevumu veikšanai** un konkrētu komunikatīvo funkciju izteikšanai (tiešā pieeja), gan **gramatiskās sistēmas paradigmas** (likumības), kuras palīdz apzināt un apgūt latviešu valodu kā zīmju sistēmu.

Valodu apguve turpinās arī citu mācību priekšmetu stundās kā tekstpratība (ietver lasīšanas stratēģijas, vārdu, jēdzienu un teksta padziļinātu izpratni), mācību jomas terminu apgūšana, zinātnisku tekstu lasīšana, domu izklāsts par konkrētu jautājumu u. c. Darbs ar valodu tiek veikts, arī strādājot ar daiļdarbu tekstiem (īpaši izvēlētiem latviešu autoru oriģināltekstiem vai to adaptētajām versijām).

Valodas apguvi, motivāciju un interesi patstāvīgi mācīties sekmē arī izvēlēta **grāmatas struktūra**. Mācību saturs ir stāsts par trim 1. klases skolēniem un viņu klasesbiedriem, par piedzīvoto un apgūto 1. klasē.

1. Mācību saturs ir sadalīts tematos un apakštematos. **Temati ir secīgi** visam mācību saturam no 1. klases līdz 3. klasei, nodrošinot kopveselumu pasaules izziņā un pēctecību.
2. Mācību process ir strukturēts un kopvesels jebkurā tā elementā – temata, stundas un atsevišķa mācību uzdevuma aspektā. Katrā no šiem elementiem ir ierosināšanas fāze, apjēgšana un refleksija – kopsavilkums, izvērtēšana. Katram tematam ir „atšķirības zīme” – sava krāsa un zīmējums. Tos skolotājs var izmantot kā ievadījumu tematā, intereses radīšanai un runas prasmju pilnveidei. Katra temata apguvei ir paredzēts noteikts stundu skaits. Katram tematam tas ir citāds, jo atšķiras tematā ietvertais lingvistiskais saturs. **Skolotājs, protams, var mainīt tematam vai apakš tematam paredzēto stundu skaitu.**

3. Lai skolēns varētu veikt mācību uzdevumus, viņam tiek piedāvāti daudzveidīgi valodas modeļi konkrētā uzdevuma izpildei, vārdnīca un valodas likumības, galvenokārt locīšanas paradigmas.
Valodas likumības, locīšanas paradigmas ir nepieciešamas, lai
 - pievērstu uzmanību pareizu izteikumu, frāžu, teikumu veidošanai;
 - skolēni varētu veikt praktiskos uzdevumus;
 - rosinātu skolēnus patstāvīgi mācīties;
 - skolēniem veidoties izpratne par latviešu valodas sistēmu.
4. Apzinoties, ka dažkārt skolēnam būs grūti veikt kādu uzdevumu, jo izpratne par valodas sistēmu vēl nav izveidojusies, vārdu krājums vēl nav pietiekams, mācību līdzekļu komplekta autores uzskata, ka liela **nozīme ir skolotāja un skolēna sadarbībai** mācību procesā, kā arī sadarbīgas vides veidošanai starp skolēniem. Mācību grāmatā ir norādes, kurus uzdevumus vēlams veikt pāri vai grupā.
5. Lai veicinātu skolēnu pašvērtējuma un vērtējuma prasmju veidošanos, mācību uzdevumos ir iespējams paša padarīto salīdzināt ar klasesbiedru paveikto, mācīties un vērtēt rezultātu pēc iepriekš zināmiem kritērijiem, vērtēt savu un citu skolēnu darbu. Katra temata nobeigumā ir lappuse *Ko es zinu? Ko es protu?*, un skolēns var pārliecināties par to, ko viņš ir apguvis un kas vēl jā mācās.
6. Izmantojot piedāvāto mācību līdzekļu komplektu, iespējams nodrošināt individualizācijas un socializācijas principus. Mācību saturā apguvei paredzētie uzdevumi ļauj individualizēt mācību procesu, piedāvājot
 - atšķirīgus resursus uzdevumu veikšanai,
 - diferencētu apjomu,
 - dažādu un skolēnu vajadzībām atbilstošu skolotāja atbalstu,
 - dažādus un skolēnu vajadzībām atbilstošus metodiskos paņēmienus.Arī Skolotāja grāmatā ir rekomendācijas mācību procesa individualizācijai.
7. Skolēns, apgūstot valodu, attīsta un pilnveido kritisko domāšanu un problēmrisināšanu, jaunradi un uzņēmējspēju, pašvadītu mācīšanos, sadarbību, pilsonisko līdzdalību un digitālo pratību.
Šīs caurviju prasmes nodrošina ciešu saistību ar pārējiem mācību priekšmetiem un pasaules izzīņu kopveselumā.

Vairāk:

Anspoka, Z., Tūbele, S. Lingvodidaktika. Latviešu valoda 1. – 6. klasei. Rīga: LVA, 2015.

Mickeviča, S., Andrejeva, A., Zariņa, S., Valtere, I. Mācības bilingvāli un latviešu valodā. Rokasgrāmata sākumskolas pedagogiem.

(Pieejama: https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2021/01/LVA_A4_rokasgrāmata_WEB.pdf)

Valodas mācības pirmsskolā un sākumskolā. Rakstu krājums. Rīga: LVA, 2013.

2. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU PRIEKŠMETA PROGRAMMA MAZĀKUMTAUTĪBU SKOLĀ 1. – 3. KLASEI

Latviešu valodas mācību priekšmeta programma 1. – 3. klasei skolās, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas, izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas (turpmāk LR) Izglītības likumu, 2018. gada 27. novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 747 *Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības izglītības programmu paraugiem*, tajos noteiktajiem sasniedzamajiem rezultātiem valodu mācību jomā (mācību saturu latviešu valodā un literatūrā izglītības iestādēs, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas), beidzot 3.klasi, u.c. normatīvajiem aktiem.

Mācību priekšmeta programmas metodoloģisko pamatu veido otrās valodas apguves teorijas un metodika Latvijā (Anspoka, Lankā, Papule u.c., 2000; Maslo, 2003; Druviete, Gavriļina, 2003; Šalme, 2006, 2011; Lazdiņa, Šalme, 2007; Lazdiņa, 2007), psiholoģijas teorijas par jaunākā skolas vecuma bērnu fizioloģisko, psiholoģisko un sociālo attīstību un mācīšanās pieredzes veidošanos (Svence, 1999; Абрамова, 2002; Крайг, 2000; Lieģeniece, 1995).

Mācību priekšmeta “Latviešu valoda un literatūra” programma 1.–3. klasei veidota, balstoties uz iespēju veidot starppriekšmetu saikni ar mazākumtautības valodu un literatūru, dabaszinībām, sociālajām zinībām, dizainu un tehnoloģijām un vizuālo mākslu.

Latviešu valodas mācību priekšmeta programma 1. klasē paredzēta 173 mācību stundām, 2. klasē – 175 stundām.

2.1. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU PRIEKŠMETA MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Mācību priekšmeta mērķis: attīstīt un pilnveidot prasmi izmantot latviešu valodu ikdienas saziņā un mācību procesā.

Mācību priekšmeta uzdevumi:

- attīstīt un pilnveidot visas valoddarbības prasmes – klausīšanos, lasīšanu, runāšanu, rakstīšanu;
- ar valodas starpniecību veidot izpratni un attīstīt interesi par latviešu literatūru, folkloru un kultūru citu tautu kultūru kontekstā, lai veicinātu saziņu un sadarbību Latvijas kultūrvidē;
- attīstīt un padziļināt latviešu valodas saziņas prasmi dažādos valodas lietojuma kontekstos, formālās un neformālās saziņas situācijās;
- attīstīt prasmi lietot latviešu valodu kā domāšanas, izziņas, saziņas un radošās izpausmes līdzekli; mācīties latviešu valodu izmantot citu mācību priekšmetu apguvē;
- veidot izpratni par latviešu valodas sistēmu salīdzinājumā ar dzimto valodu, rosinot iedziļināties un praktiski darboties valodas jautājumu izzināšanā.

Mācību priekšmeta programmā iekļautas **caurviju prasmes**:

- kritiskās domāšanas un problēmrisināšanas attīstīšana, skolēniem analizējot un izvērtējot dažādu veidu informāciju un situācijas, apzinoties ar valodas apguvi vai pašu valodas sistēmu saistītās problēmsituācijas un piedāvājot vienkāršus vai kompleksus risinājumus;
- jaunrades un uzņēmējspējas attīstīšana, piedāvājot skolēniem iespējas izpausties: gan veidot netradicionālus informatīvus un literārus tekstus, gan ģenerēt daudzveidīgas idejas ar valodas jaunradi saistītos tematos;
- pašvadītas mācīšanās plānošana, regulāri aicinot skolēnus veidot atgādnēs vai citus grafiskos, vizuālos līdzekļus valodas tematu individuālai apguvei, reflektēt par notiekošo klasē un individuālo valodas apguves procesu, piemēram, domājot par jaunu vārdu iegaumēšanas paņēmieniem, kā arī iekļaujot saziņas tematus par emociju izpausmēm valodā;
- sadarbības veicināšana, piedāvājot tematus un uzdevumus, kas rosina skolēnus domāt par saziņu kā par veiksmīgas sadarbības pamatu;
- pilsoniskās līdzdalības attīstīšana uzdevumos un nelielos projektos, kuros skolēni iesaistās vietējās kopienas valodu, kultūras un citu norišu izziņāšanā, piedāvājot idejas latviešu valodas vides uzlabošanai vai palīdzībai tiem, kuriem ir grūtības latviešu valodas apguvē;
- digitālās prasmes attīstīšana, paredzot gan darbu ar tekstiem, vārdnīcām un citiem resursiem digitālajā vidē, gan digitālo rīku iekļaušanu multimodālu latviešu valodas tekstu izveidē.

Latviešu valodas apguvē īpaši akcentējamas kritiskās domāšanas un problēmrisināšanas, kā arī sadarbības caurviju prasmes, savukārt literatūras apguvē – jaunrades spēju attīstīšana.

Apgūstot latviešu valodas saturu, kas ir saistīts ar gramatiku, pareizrakstību, tekstveidi vai saziņas prasmi, vienlaikus svarīgi veidot noturīgus ieradumus, piemēram, atbildību par uzrakstīto vai pateikto, tolerantu attieksmi pret citādi domājošo u. tml., lai skolēni būtu izstrādājuši automatizētas darbības (valodas prasmes jautājumos), kuras būtu noturīgas arī ārpus mācību stundām un pēc skolas pabeigšanas, un viņos būtu iesakņojusās ētiskās vērtības, kas ir pamats viņu personības tapšanā.

2.2. SASNIEDZAMIE REZULTĀTI VALODU MĀCĪBU JOMĀ, UZ KURIEM VIRZĪTS 1. KLASĒ APGŪSTAMĀIS MĀCĪBU SATURS

Saziņa kontekstā

- 1.1.2. Klausās un kopumā saprot lēnā tempā skaidri runātus neliela apjoma vienkāršas uzbūves tekstus par notikumiem, vienaužiem, apkārtējo vidi, mācībām un interesēm. Veido tiešus jautājumus par dzirdēto un atbild uz jautājumiem.
- 1.1.3. Ar izpratni lasa mācībām un savām interesēm atbilstošus vienkāršas uzbūves tekstus.
- 1.1.5. Lieto vienkāršas frāzes, lai iesāktu, uzturētu un pabeigtu īsu sarunu. Ievēro saziņas kultūru.
- 1.1.6. Dialogā izsaka savas domas un vajadzības sadzīves un mācību situācijās. Veido vienkāršu monologu, pastāstot par sevi un apkārtni.
- 1.1.9. Saprot un pamatlīmenī lieto valodu informācijas noskaidrošanai, apmaiņai, attieksmes izteikšanai, darbības saskaņošanai, savu domu un vajadzību izteikšanai.

Teksts un tekstveide

- 2.1.2. Nosaka literārā darba tematu, galvenos tēlus, darbības norises vietu un laiku. Īsi raksturo galvenos tēlus.
- 2.1.6. Veido īsu, vienkāršu tekstu (20–40 vārdu), izmantojot vienkāršu plānu, zīmējumus, jautājumus un atslēgas vārdus.
- 2.1.7. Pēc parauga raksta īsu ziņu un apsveikumu. Sniedz par sevi informāciju anketā.
- 2.1.8. Izmanto burtus un citas rakstzīmes sava teksta veidošanā un tā radošā noformēšanā.
- 2.1.10. Veido saprotamu, ar personisko pieredzi saistītu mutvārdu runu. Reagē uz klausītāju jautājumiem.

Valodas struktūra

- 3.1.2. Izmanto apgūto vārdu krājumu vienkāršās sadzīves un mācību situācijās.
- 3.1.3. Saklausa un saprotami izrunā latviešu valodas skaņas un skaņu savienojumus. Pazīst, sauc un raksta latviešu alfabēta burtus. Nošķir garos un īsos patskaņus. Skaidro ar piemēriem skaņu un burtu atbildes vārdu izrunā un rakstībā.
- 3.1.4. Pareizi raksta vārdus, kuriem nav izrunas un rakstības atšķirību. Pareizi noraksta drukātu un rakstītu tekstu, labo to pēc parauga. Lieto lielos sākumburtus personvārdos un zināmajos vietvārdos.
- 3.1.5. Izmanto patstāvīgos vārdus un palīgvārdus, saskaņo tos, veidojot vienkāršus teikumus.
- 3.1.6. Paplašina savu vārdu krājumu, darinot vārdus pēc parauga.
- 3.1.7. Saskaņo vārdus vienkāršos teikumos, izmantojot vienkāršas gramatiskās konstrukcijas.
- 3.1.8. Teksta veidošanā izmanto vienkāršus teikumus. Sāk teikumu ar lielo sākumburtu, lieto teikuma beigu pieturzīmes.

Temati

1. Tie esam mēs!	Ko es zinu? Ko es protu?
2. Iepazīsimies!	Vai sēdēsim kopā?
	Skolā nu gan ir jauki!
	Ko es zinu? Ko es protu?
3. Gribu visu zināt...	Kāpēc rudenī krīt lapas un ziemā snieg?
	Kas notiek bibliotēkā?
	Ko es zinu? Ko es protu?
4. Svinam rudenī!	Mārtiņdiena klāt!
	Latvijai dzimšanas diena!
	Ko es zinu? Ko es protu?
5. Gaismas laiks	Ceļā uz Ziemassvētkiem
	Dāvinām prieku
	Ko es zinu? Ko es protu?
6. Parunāsim par brīvdienām!	Brīvdienām vajadzīgs plāns
	Garlaicībai – nē!
	Ko es zinu? Ko es protu?
7. Toreiz un tagad...	Ciemos pie vecvecākiem
	Ko stāsta pasakas un teikas?
	Ko es zinu? Ko es protu?
8. Pavasara piedzīvojumi	Lieldienas klāt!
	Dzīvnieku patversmē
	Ko es zinu? Ko es protu?
9. Lēksim vasarā!	Apsveicu tevi, māmiņ!
	Ekskursija uz ...
	Ko es zinu? Ko es protu?

Detalizēta programma pieejama 26. lpp. 3.1. apakšnodaļā „Mācību satura apguves secība”.

2.3. STANDARTĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, UZ KURIEM VIRZĪTS 2. KLASĒ APGŪSTAMĀIS MĀCĪBU SATURS (arī 1. klasē plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti)

- 1.1.4. Vērojot, klausoties un lasot vienkāršas uzbūves tekstus, nosaka to galveno domu, atrod un pieraksta konkrētu informāciju.
- 1.1.8. Pamana un nosauc saziņas dalībnieku un savas emocijas ikdienas runas situācijā.
- 2.1.1. Lasa savām interesēm, vecumposmam un mācībām atbilstošus latviešu folkloras un literāros darbus. Nosaka teksta galvenās daļas.
- 2.1.4. Vienkāršas uzbūves informatīvā tekstā atrod nozīmīgu informāciju, nosakot teksta galveno domu, personas un darbības norises vietu.
- 2.1.5. Saskata vienkārša teksta virsraksta saistību ar saturu. Pamana tekstā galvenos vārdus, kas ir svarīgi teksta satura sapratnei.
- 3.1.1. Nosaka vārda nozīmi kontekstā. Izmanto dažādus paņēmienus vārdu nozīmes skaidrošanai, piemēram, skaidro aprakstoši, lieto līdzīgas vai pretējas nozīmes vārdus, vizualizē.

Temati

1. Uz redzēšanos, vasara! Sveika, skola!	Vasara simts stāstos
	Izsapņo mācību gadu!
	Ko es zinu? Ko es protu?
2. Esam detektīvi. Kas notiek rudenī?	Rudens lapu stāsts
	Stārķa stāsts
	Ko es zinu? Ko es protu?
3. Te es dzīvoju	Mūsu mājas
	Varoņu stāsti
	Ko es zinu? Ko es protu?
4. Svētku recepte	Baltā pasaka
	Ziemas pasaka
	Ko es zinu? Ko es protu?
5. Esi vesels!	Slēpojam, slidojam...
	Apčīīī!
	Ko es zinu? Ko es protu?

6. Skat, ko es protu!	Mana mīļākā mācību stunda
	Gribu iemācīties...
	Ko es zinu? Ko es protu?
7. Tu un es	Kāds es esmu?
	Sveiks! Vai parunāsimies?
	Ko es zinu? Ko es protu?
8. Sauleszaķēns ir klāt!	Pavasara jampadracis
	Pārgājienā
	Ko es zinu? Ko es protu?
9. Vides pētnieki	Pētām karti
	Tā ir mana ģimene
	Ko es zinu? Ko es protu?

Mācību priekšmeta programmas saturs

Saziņa kontekstā

- Nosauc tematos ietvertās lietas, parādības, dzīvas būtnes u. tml. (piemēram, dzīvniekus, transportlīdzekļus, sajūtas un izjūtas, svētkus, galda piederumus u. tml.) un raksturo tos pēc instrukcijas vai citiem norādījumiem.
- Klausās informāciju (atsevišķus teikumus un nelielus tekstus), saista savu pieredzi ar dzirdēto, izsaka savu viedokli.
- Atstāsta dzirdētu un lasītu tekstu, izmantojot atslēgvārdus (atslēgas vārdus).
- Lasa nelielu, vienkāršu tekstu un pastāsta, par ko tas ir. Prot tekstā atpazīt vārdus, kas nosauc priekšmetus, dzīvas būtnes, objektus, dabas parādības.
- Jautā un atbild. Atbildot uz jautājumiem, nosauc priekšmetus, darbības, objektus, vietas, personas, uzvedību, svētkus, raksturīgās pazīmes utt.
- Veido dialogu par apgūstamajiem tematiem.
- Salīdzina priekšmetus, dzīvas būtnes, parādības, izmantojot salīdzinājuma konstrukciju (*lielāks par...*).
- Izsaka prieku, izbrīnu, bažas, bailes, pārlicību, ieinteresētību un citas emocijas, izmantojot dotās atbalsta konstrukcijas.
- Aicina uz pasākumu, prot piekrist vai atteikties ierasties ciemos, prot apsveikt svētkos, izteikt novēlējumu, pateikties par viesmīlību, par saņemtajām dāvanām, izteikt izbrīnu par dāvanu. Darbojoties kopā ar klasesbiedriem, apspriež, ko darīt, atsakās, piekrīt, lūdz palīdzību.
- Saprot afišās, reklāmās, paziņojumos, diagrammās un citos tekstos ietverto informāciju (īpaši tādu, kas nepieciešama paša drošībai). Saprot dažādus sabiedriskajās vietās biežāk sastopamos uzrakstus (*atlaide, akcija, pietura, ieeja, izeja* utt.).

Teksts un tekstveide

- Dažādos tekstos, arī shēmā, plānā, atrod nepieciešamo informāciju (darbības norises vietu un laiku, tālruņa numuru, nosaukumus, uzvedības noteikumus). Izmanto caurlūkošanas (meklēšanas) paņēmienus informācijas atrašanai tekstā, stāsta, ko ir uzzinājis.
- Informatīvā tekstā mācās atrast atslēgvārdus, ar kuriem izteikta tekstā minētā problēma. Stāsta, par ko ir izlasītais teksts. Stāsta pēc plāna.
- Lasa literārus tekstus, mīklas, pasakas. Atstāsta tekstu, iejūtoties kāda teksta varoņa lomā. Saskata tekstos vārdus, kas raksturo priekšmetus, vidi. Izsaka savas domas par literārā teksta tēlu, tā rīcību.
- Saprot lēnā tempā skaidri izrunātus atsevišķus teksta fragmentus un konkrētu informāciju, kas saistīta ar ikdienas pieredzi. Atbild uz jautājumiem par dzirdēto.
- Vienkāršā tekstā loģiski un secīgi apraksta objektus, notikumus pēc paša izvēlētiem kritērijiem.
- Veido īsu stāstījumu (vēstījumu un aprakstu) par lietām, parādībām, notikumiem.
- Veido loģiskus dialogus.
- Sadarbojoties veido sarakstu.
- Sadarbībā ar pieaugušajiem, izmantojot atslēgvārdus, raksta nelielu vēstījumu un aprakstu.
- Pēc parauga raksta adresi.
- Pēc parauga raksta ielūgumu, apsveikumu, vēstuli.
- Raksta aprakstošas mīklas.
- Raksta īsziņu.
- Aizpilda anketu.

Valodas struktūra

- Vārdu nozīmes noskaidrošanai sāk izmantot kontekstu un tulkojošo vārdnīcu.
- Zina alfabētu un prot to uzrakstīt.
- Lieto lielos sākumburtus mūzikas grupu, ansambļu un grāmatu nosaukumos, vietvārdos, ielu nosaukumos, svētku nosaukumos.
- Pareizi raksta dienu nosaukumus. Pareizi raksta atsevišķus vārdus ar izrunas un rakstības atšķirībām (*ciemats, kafejnīca, pasts, mīksts, ciets, svaigs* u. c.). Pareizi raksta atsevišķus vārdus, kuros īsais patskanis ir blakus līdzskanī *j* vai *v* (*zivs, nav, tev*). Darina, pareizi izrunā, lasa un raksta vārdus ar *pus-* un *ne-* pirmajā zīlē.
- Lieto izsaukuma zīmi rosinājuma, izsaukuma, vēlējuma teikuma beigās. Pēc parauga lieto uzrunas konstrukcijas apsveikumos un ielūgumos un atbilstošu pieturzīmi.
- Izmanto saikļus *jo*, tāpēc ka iemesla, pamatojuma izteikšanai (*Man sāp pirksts, jo es to sagriezu.*). Raksta vienkāršus paplašinātus teikumus, teikuma beigās lietojot nepieciešamo pieturzīmi.
- Saprot jēdzienus *sakne, galotne, skaitlis, dzimte*.

- Mācās nosaukt skaitļa vārdus pulksteņa laika apzīmējumos (*cikos?*). Nosauc ar kārtas skaitļa vārdiem datumu (*1.–31.*) un lieto savienojumā ar mēneša nosaukumu lokatīvā (*kad? kurā datumā, mēnesī?*).
- Saskata tekstā lietvārdus, nosaka to skaitli un dzimti. Saskata sugasvārdus un īpašvārdus, lieto atbilstošus sākumburtus. Lieto lietvārdus akuzatīvā, datīvā, lokatīvā un uzrunas konstrukcijā. Lieto apdzīvotu vietu, objektu nosaukumus nominatīvā, akuzatīvā un lokatīvā. Darina lietvārdu deminutīvus ar izskaņām *-ītis, -īte, -iņš, -iņa, -ēns, -ēna*.
- Saskata tekstā vārdus, kas nosauc pazīmes, īpašības. Objektu, lietu, parādību raksturošanai lieto īpašības vārdus sieviešu un vīriešu dzimtē, saskaņo tos ar lietvārdu nominatīvā. Veido un lieto īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes.
- No īpašības vārdiem darina apstākļa vārdus (*lēti, dārgi, izdevīgi*). Lieto apstākļa vārdus salīdzinājuma konstrukcijās (*ātrāk nekā..., lēnāk nekā...*).
- Lieto darbības vārdus vienkāršās tagadnes, vienkāršās pagātnes un vienkāršās nākotnes vienskaitļa un daudzskaitļa 1. un 3. personas formā. Lieto darbības vārda *būt* vienkāršo laiku formas.
- Saskata tekstā vārdus, kas nosauc darbības. Noskaidro, uz kuriem jautājumiem tie atbild.
- Jautājumos lieto darbības vārdus vienskaitļa un daudzskaitļa 2. personā. Pēc parauga veido un lieto darbības vārdu pavēles izteiksmes formas aizlieguma, brīdinājuma, pavēles izteikšanai.
- Saprot prievārdu *pie, starp, aiz, uz, no* un pusprievārda *blakus* nozīmi, mācās tos lietot.

Jēdzieni

- Afiša, anketa, apraksts, apsveikums, dzejolis, ielūgums, instrukcija, īsziņa, kalendārs, karte, luga, mutvārdu saruna, noteikumi (kārtības, spēles), pasaka, plakāts, recepte (ēdiena), reklāma, sludinājums, stāsts, vēstījums, vēstule (privātā).
- Alfabēts, darbības vārds, dzimte, īpašības vārds, īpašvārds, lietvārds, skaitlis, sugasvārds, vārda galotne, vārda sakne, vārdnīca, vietvārds.

Ieradumi

- Attīsta ieradumu veidot cieņpilnas attiecības, saskarsmē ievērot saziņas kultūru: uzklaut dažādus viedokļus, sadarboties, izsakot savus priekšlikumus, idejas, uzklaut citu domas, paužot prieku par citu sasniegumiem.
- Veido ieradumu korekti pārjautāt un precizēt jautājumu vai citu informāciju, ja to nav sapratis.
- Veido ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot savus mutvārdu vai rakstveida tekstus.
- Analizējot literāro tekstu varoņu īpašības un rīcību, attīsta ieradumu saskatīt citu cilvēku viedokli, uztvert viņu emocijas, lai labāk saprastu sevi un veidotu attiecības ar apkārtējiem.
- Veido ieradumu domāt un rakstīt radoši, uzdrīkstēties fantazēt.
- Veido ieradumu paveikt mācību uzdevumus līdz galam, pildīt tos, rūpīgi izlasot vai noklausoties noteikumus.
- Veido ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību.

Starppriekšmetu saikne

- Pazīstamās situācijās pauž emocijas sociāli pieņemamos veidos. Atšķir labvēlīgas un nedrošas attiecības ar cilvēkiem.
- Izvērtē cilvēku uzvedības modeļus dažādās situācijās, piedāvā savus risinājumus. Vērtē savu uzvedību.
- Plāno savu laiku un izvirza mērķus, lai mācītos un atrastu laiku vaļaspriekiem.
- Atšķir vēlmes no nepieciešamības.
- Izprot un mācās ievērot noteikumus sabiedriskās vietās.
- Pēta un raksturo savu pilsētu un novadu.

Detalizēta programma pieejama 69. lpp. 4.1. apakšnodaļā „Mācību satura apguves secība”.

2.4. STANDARTĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI, UZ KURIEM VIRZĪTS 3. KLASĒ APGŪSTAMĀIS MĀCĪBU SATURS (arī 1. un 2. klasē plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti)

- 1.1. Ar pedagoga atbalstu plāno un vērtē savu latviešu valodas apguvi, piemēram, izmantojot Eiropas Valodu portfeli.
- 1.1.7. Pamana atšķirības mutvārdu tekstu un rakstu darbu saturā un izteiksmes veidā.
- 2.1.3. Saskata latviešu literārajos darbos tēlainās izteiksmes paņēmienus, piemēram, salīdzinājumus, neparastus vārdus, kas raksturo tēlus vai vidi.
- 2.1.9. Saprot, ka tekstveide ir process, kura laikā tekstu vairākkārt var uzlabot. Pēc parauga un pedagoga ieteikumiem labo un pilnveido tekstu.

Temati

1. Septembris ir klāt!	Ikdiena mūsmājās
	Braucam ciemos pie radiem!
	Ko es zinu? Ko es protu?
2. Esam detektīvi! Kas notiek ar vārdiem?	Katram savs vārds
	Kur dzīvo vārdi?
	Ko es zinu? Ko es protu?
3. Saudzēt, saglabāt, samīļot!	Ūdens stāsts
	Iepazīsti Latviju!
	Ko es zinu? Ko es protu?

4. Ziemassvētku pasaka	Lasām brīnumpasakas
	Kā smaržo un garšo Ziemassvētki?
	Ko es zinu? Ko es protu?
5. Esam detektīvi! Kas notiek tīmeklī?	Kas ir informācija?
	Sazināties!
	Ko es zinu? Ko es protu?
6. Ceļojam!	Ceļojums ar laika mašīnu
	Aicinu uz...
	Ko es zinu? Ko es protu?
7. Gribu kļūt par....	Cik daudz profesiju!
	Reiz es būšu...
	Ko es zinu? Ko es protu?
8. Visapkārt jautrība	Pasmaidīsim!
	Pavasaris jokoja
	Ko es zinu? Ko es protu?
9. Ko stāsta kalendārs?	Klāsim baltu galdautu!
	Ceļojums pa Eiropas Savienību
	Ko es zinu? Ko es protu?

Mācību priekšmeta programmas saturs

Saziņas kontekstā

- Saprot lēnā tempā skaidri izrunātu vienkāršas uzbūves teksta saturu, frāzes un izteikumus, kas saistīti ar ikdienas pieredzi un vajadzībām. Atbild uz jautājumiem par dzirdēto.
- Dialogā izsaka savas domas un vajadzības sadzīves un mācību situācijās.
- Veicot mācību uzdevumus grupā, veido dialogu ar klasesbiedru: sadala darba pienākumus, vienojas par veicamajām darbībām, izvērtē veikumu utt.
- Vienkāršā tekstā loģiski un secīgi apraksta objektus, notikumus pēc paša izvēlētiem kritērijiem.
- Ar pedagoga atbalstu vērtē savu un klasesbiedru mutvārdu stāstījumu, radošo darbu, apsveikumu.
- Prot paslavēt, pajautāt, ieteikt, palūgt atļauju, pieņemt/nepieņemt uzaicinājumu, izmantojot īpašas saziņas frāzes.
- Prot izteikt savu attieksmi pret notikumiem ģimenē un pamatot savu viedokli, mācās izteikt savu attieksmi, vērtējot klasesbiedra darbu.

- Iesaistās sarunā – jautā un atbild.
- Prot izteikt savu un noskaidrot klasesbiedra viedokli. Prot vērtēt savu interviju un prezentācijas prasmes, plānot to pilnveidi.
- Prot uzrunāt pieaugušu cilvēku, lai uzaicinātu piedalīties intervijā, prot pastāstīt par intervijas tematu, vienoties par intervijas vietu, laiku, palūgt atļauju intervijas laikā filmēt vai fotografēt. Intervijas laikā ievēro runas kultūru.
- Strādājot grupā un veidojot projektu, lieto valodu informācijas apmaiņai, domu un vajadzību izteikšanai.
- Sadarbojoties ar klasesbiedriem, plāno pasākumu, uzklasa un jautā cita viedokli. Saprot un pamatlīmenī lieto valodu informācijas noskaidrošanai, attieksmes paušanai, savu domu un vajadzību izteikšanai.
- Zina, ka ar žestiem, intonāciju un mīmiku var izteikt emocijas. Pamana saziņas situācijā saziņas dalībnieku emocijas un izsaka savas. Prot nosaukt savas un saziņas dalībnieku emocijas.
- Stāsta, par ko ir spēlfilmā, TV raidījums, grāmata. Iesaka izlasīt kādu grāmatu, noskatīties spēlfilmu, TV raidījumu, pamato savu viedokli.
- Izsaka un noskaidro noteiktas attieksmes iemeslus (kāpēc patīk vai nepatīk grāmata, spēlfilmā, TV raidījums).
- Skatās spēlfilmu, lasa grāmatu un atstāsta redzētos un lasītos notikumus (sižetu), raksturo tēlus, kas darbojas filmā un grāmatā, izsaka viedokli par viņu rīcību.
- Izsaka nodomu, priekšlikumus, jautā, lai noskaidrotu informāciju.

Teksts un tekstveide

- Lasa īsus literārus un informatīvus īsus tekstus, ievērojot pauzes un intonāciju atbilstoši teikumu beigu pieturzīmei.
- Tekstā atrod nepieciešamo informāciju (darbības norises vietu un laiku, tālruņa numuru, adresi, cenu, darba laiku, nosaukumus, uzvedības noteikumus). Izmanto caurlūkošanas (meklēšanas) paņēmieni informācijas atrašanai tekstā, stāsta, ko ir uzzinājis.
- Mācās tekstā atrast atslēgvārdus, ar kuriem izteikta tekstā minētā problēma.
- Saskata tekstos vārdus, kas raksturo priekšmetus, vidi.
- Nosaka tekstā svarīgāko informāciju.
- Lasa un saprot īsa vienkāršas uzbūves teksta virsrakstu un teksta galveno domu, ja tajā ir pazīstami vārdi un frāzes, kā arī tekstam ir pievienoti attēli vai grafiskas zīmes. Atbild uz jautājumiem par izlasīto.
- Secīgi atstāsta dzirdētu vairāku rindkopu literāru darbu un informatīvu tekstu.
- Izmantojot atslēgvārdus, atstāsta tekstu.
- Izmantojot atslēgvārdus un jautājumus, stāsta par ikdienas situācijām.
- Īsi stāsta par izlasīto grāmatu pēc plāna.
- Stāsta, par ko ir izlasītais teksts.
- Izmantojot atslēgvārdus un jautājumus, stāsta par attēliem, nosaucot personas, vietu, darbības, raksturīgākās īpašības, darbību secību.

- Pēc plāna prezentē savu izdomāto nākotnes pārvietošanās līdzekli.
- Teikumu veidošanā izmanto lietvārdus, īpašības vārdus, darbības vārdus un vietniekvārdus, lieto tos gatavās gramatiskās konstrukcijās.
- Raksta īsus stāstījuma un jautājuma teikumus, papildina teikumus, labo tos un pilnveido pēc skolotāja ieteikumiem. Raksta teikumus ar saikļiem *jo, tāpēc ka*, raksturojot iemeslu.
- Sadarbojoties veido tekstu (pulciņu sarakstu).
- Sadarbībā ar pieaugušajiem, izmantojot atslēgvārdus, raksta nelielu savas ielas vai pagalma aprakstu.
- Pēc parauga raksta ielūgumu uz dzimšanas dienu, apsveikumu Ziemassvētkos un dzimšanas dienā, aprakstošas mīklas, veido dzīvnieka pasi.
- Aizpilda anketu par nodarbošanos slimības laikā.

Valodas struktūra

- Prot saskaņot lietvārdu datīvā ar darbības vārda *būt* atbilstošo formu un pamata skaitļa vārdu nominatīvā, kā arī ar skaitļa vārdu un lietvārdu akuzatīvā ģimenes locekļu vecuma izteikšanai.
- Laika nosaukšanai lieto lietvārdu ģenitīvā kopā ar kārtas skaitļa vārdu un lietvārdu lokatīvā.
- Lieto lietvārdu nominatīvā ar darbības vārdu vienkāršās tagadnes 1. un 3. personā un lietvārdu akuzatīvā, lai nosauktu profesijas pārstāvju veicamos pienākumus.
- Stāstot par profesiju, lieto lietvārdu ģenitīvā ar lietvārdu nominatīvā.
- Nosaucot profesijas pārstāvja darbavietu, izmanto lietvārdu lokatīvā.
- Raksturojot spēlfilmās, grāmatas tēlus, lieto personvārdus nominatīvā un datīvā, saista lietvārdu nominatīvā ar lietvārdu ģenitīvā, saskaņo lietvārdu datīvā ar darbības vārdu un darbības vārdu ar lietvārdu akuzatīvā.
- Apspriežot TV programmu un izsakot savas domas par raidījumiem tajā, izmanto apstākļa vārdus *daudz, maz* saistījumā ar lietvārdu ģenitīvā.
- Stāstot par dienas režīmu, svinamo dienu datumiem, izmanto kārtas skaitļa vārdus.
- Prot nosaukt cenas, izmantojot nelokāmo lietvārdu *eiro* un lokāmo lietvārdu *cents* saistījumā ar skaitļa vārdu.
- Izmanto pamata skaitļa vārdus saistījumā ar lietvārdu nominatīvā, ģenitīvā un akuzatīvā, kā arī kārtas skaitļa vārdus nominatīvā un lokatīvā.
- Pulksteņa laika izteikšanai izmanto skaitļa vārdus no 1 līdz 12 lokatīvā (pilnas stundas/pusstundas), lietvārdu saistījumā ar darbības vārdiem *sākas/beidzas* un skaitļa vārdu (ar *-desmit/-padsmit*).

Jēdzieni

- Domu karte, emociju izteikšana un atpazīšana saziņas situācijā, intervija, īsziņa, plāns, teksta daļas (ievads, galvenā daļa, no-beigums), teksta galvenā doma/atziņa, teksta sižets, tēlainās izteiksmes līdzekļi, titullapa, saruna, saturs.

Ieradumi

- Attīsta ieradumu veidot cieņpilnas attiecības, saskarsmē ievērot saziņas kultūru.
- Veido ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību.
- Veido ieradumu paveikt mācību uzdevumus līdz galam, pildīt tos, rūpīgi izlasot vai noklausoties noteikumus; reflektēt par savu darbu vai paveikto uzdevumu, pārdomājot, kas darbā ir izdevies un kas jādara, lai darbs būtu labāks.
- Veido ieradumu veikt pierakstus (piezīmes), lai mācītos sevi organizēt darbam un izmantotu šos pierakstus, veidojot savus mutvārdu vai rakstveida tekstus.
- Veido ieradumu korekti pārjautāt un precizēt jautājumu vai citu informāciju, ja tā nav saprasta.
- Veido ieradumu palūkoties uz sevi kā ieinteresētu lasītāju un izvēlēties grāmatas, kuru lasīšana aizrauj un sagādā prieku. Attīsta sapratni par aktīva lasītāja un prasmīga rakstītāja cēloņsakarību.
- Veido ieradumu grāmatas lasīšanas laikā izmantot atbalsta paņēmienus, kas motivē lasīt un palīdz saprast izlasīto, piemēram, lasīšanu kopā ar ģimeni, lasīšanu priekšā mājdzīvniekiem, lasīšanu noteiktā dienā, laikā un vietā u. tml.

Starppriekšmetu saikne

Sociālās zinības

- Pazīstamās situācijās pauž emocijas sociāli pieņemamos veidos, patstāvīgi demonstrē situācijai atbilstošu uzvedību.
- Analizē savus sasniegumus un izvirza īstermiņa mērķus savu interešu attīstīšanai un mācību uzlabošanai, plāno darbības to sasniegšanai un uzrauga tās.
- Skaidro, kā būtu jārikojas nedrošās situācijās, kad tiek apdraudēts pats vai apkārtējie. Pamato, kāpēc cilvēka dzīvība, veselība un cieņa ir vērtība.
- Pazīstamās situācijās demonstrē uzvedību, kas pauž cieņu un personisko atbildību par savu un citu cilvēku drošību un labklājību.
- Avotos atpazīst sev noderīgu informāciju par Latviju. Raksturo Latvijas savdabību Eiropā (Latvijas valsts robežas, kultūrvēsturiskie novadi, lielākās pilsētas). Skaidro, kāpēc ir piederīgs savai valstij – Latvijai.
- Pamatoti aizstāv savu viedokli par to, kā atbildīgi izmantot pieejamos resursus, uzklausa un pieņem arī atšķirīgus viedokļus. Veidojot pamatojumu, atšķir faktus no viedokļiem.

Vizuālā māksla

- Stāsta par mākslas darbā uztverto, savām emocijām, pārdzīvojumiem, asociācijām.

2.5. MĀCĪBU SATURA APGUVEI IZMANTOJAMĀS METODES UN PAŅĒMIENI

Atbilstoši sasniedzamajam rezultātam un skolēnu mācīšanās pieredzei skolotājs izvēlas mācību organizācijas formu:

- 1) individuālo darbu,
- 2) frontālo darbu ar visu klasi, grupu,
- 3) pāru darbu.

Izvēloties mācību organizācijas formu, metodes un paņēmienus, jādomā, lai skolēnam būtu arvien vairāk iespēju aktīvi iesaistīties mācību procesā, iespēju mācīties plānot un vadīt savu mācīšanās procesu un iespēju sadarboties ar klasesbiedriem un skolotāju.

Metodes un metodiskie paņēmieni	Īss apraksts
Darbs ar tekstu	Dažādus tekstus – runātus, ierakstītus, rakstītus – izmanto informācijas iegūšanai, tos analizē no dažādiem aspektiem, sagatavo atbildes uz jautājumiem, tekstus mācās caurskatīt, pārskatīt u. tml.
Vingrinājumi	Metodisks paņēmiens pareizrūnas un pareizrakstības apguvei, arī teorētisko zināšanu izpratnei, valoddarbības prasmju attīstīšanai. Skolotājs piedāvā skolēniem vairākus līdzīgus uzdevumus, lai nostiprinātu kādas noteiktas zināšanas vai prasmes. Skolēni atkārtoti veic vienveidīgas darbības, kas palīdz automatizēt kādas zināšanas vai prasmes. 1. Ievirzes vingrinājumi – tos izmanto pārejai uz jauno vielu. Dominē valodas vērojums (indukcija), atsevišķu valodas parādību izcelšana. 2. Analīzes vingrinājumi – ar tiem nostiprina fonētikas, morfoloģijas, sintakses un vārddarināšanas jautājumu izpratni, attīsta loģisko domāšanu, valodas zināšanas sakārto sistēmā. 3. Norakstu vingrinājumi – vērsti uz ortogrāfijas un interpunkcijas prasmju veidošanos. Tekstu noraksta ar kādu uzdevumu – atrast, pasvītrot, ierakstīt trūkstošo burtu vai vārdu, izrakstīt, papildināt, mainīt teikuma formu. 4. Analogiskie vingrinājumi – tajos izdomā un raksta kādu teikumu pēc noteikta modeļa, raksta vārdus pēc atbilstošas locīšanas paradigmas vai vārddarināšanas tipa, vai atbilstoši noteiktam ortogrāfijas likumam. 5. Radošie vingrinājumi (stāstījums) – tajos veido nelielu stāstījumu, iesaista teikumos noteiktus vārdus, veido stāstījumu pēc attēla, turpina teksta daļu u. tml.
Vizualizēšana	Skolotājs vai skolēni izmanto vai patstāvīgi izveido dažādus simboliskus uzskates līdzekļus – domu kartes, shēmas, diagrammas, tabulas, plānus, kartes, zīmējumus utt.

Mācību spēles	Skolotājs atbilstošajai tēmai vai konkrētajai stundai ir sagatavojis tematiski atbilstošu galda spēli un iepazīstina skolēnus ar tās noteikumiem. Skolēni iesaistās spēlē. Spēles sagatavošanu pēc skolotāja norādījumiem var veikt arī skolēni. Mācību spēles veicina interesi, aktivitāti, mācību motivāciju, kā arī nostiprina zināšanas.
Lomu spēle	Skolotājs piedāvā skolēniem rakstisku vai mutisku mācību situācijas aprakstu (to iespējams atveidot lomās). Skolēni atbilstoši uzdevumam iejūtas lomās. Pārējie skolēni var vērot, pierakstīt un vērtēt, lai pēc situācijas izspēlēšanas piedalītos diskusijā.
Prāta vētra	Skolotājs vai skolēni izvirza jautājumu vai problēmu vai arī iepazīstina ar tematu. Skolēni izsaka iespējamās atbildes, idejas, būtiskus vārdus u. tml., uzmanīgi klausās, papildina, bet nekomentē un nevērtē citu idejas.
Darbs ar tekstu	Skolotājs piedāvā tekstus lasīšanai (atbilstoši skolēnu lasīšanas tehnikas apguves līmenim). Skolēns iepazīstas ar tekstu un iegūst informāciju: veido jautājumus vai analizē, atbild uz jautājumiem atbilstoši mācību uzdevumam.
Informācijas tehnoloģiju izmantošana	Skolotājs rosina skolēnus izmantot informācijas tehnoloģijas a) informācijas iegūšanai; b) prasmju pilnveidošanai mācību platformās.
Demonstrēšana	Skolotājs vai skolēns demonstrē pārējiem skolēniem un par to stāsta.
Stāstījums	Skolotājs vai skolēns izklāsta kāda temata saturu, tas var būt kādu ideju, viedokļu, faktu, teoriju vai notikumu izklāsts. Skolēni klausās, veido pierakstus atbilstoši uzdotajam uzdevumam, uzdod jautājumus.
Projekts	Skolēni individuāli vai grupā, patstāvīgi vai ar skolotāja atbalstu izvēlas tēmu, plāno, vāc informāciju, pēta un risina problēmas, apkopo darba rezultātus un iepazīstina ar tiem pārējos skolēnus vai arī izstrādā praktiskas darbības plānu un īsteno to.
Savstarpējā mācīšanās	Skolēni aktīvi iesaistās mācību procesā, mācās darboties dažādās lomās, attīsta prasmi iegūt informāciju no teksta, pilnīgo sociālās prasmes. Skolotājs pirms mācību stundas izvēlas tekstu un sadala to fragmentos atbilstoši paredzētajam skolēnu skaitam grupā (3–7). Skolēni strādā grupās. Katrs individuāli izlasa attiecīgo teksta fragmentu. Pēc fragmenta izlasīšanas skolēni noteiktā secībā uzņemas „skolotāja” lomu, veicot šādus uzdevumus: uzdod pāris jautājumu par izlasīto fragmentu un uzklausā, lai noskaidrotu pārējo grupas dalībnieku viedokli, rosina noskaidrot tos jautājumus, kuri kādam skolēnam nav līdz galam skaidri, veido kopsavilkumu par tikko izlasīto materiālu, piedāvā prognozēt, par ko būs runa nākamajā teksta fragmentā, uzaicina visus lasīt nākamā fragmentu.

Aptauja, intervija	Skolēni attīsta prasmi iegūt un apkopot informāciju, kritiski analizēt un izdarīt secinājumus, pilnīgo saziņas prasmi. Skolotājs vai skolēni izvēlas jautājumu, problēmu, parādību, viedokli u. tml., kuru vēlas pētīt, vai personas, kuras vēlas intervēt. Skolotājs piedāvā skolēniem jau gatavus jautājumus, uz kuriem viņiem jānoskaidro respondentu atbildes, vai arī jautājumus veido paši skolēni. Skolēni iztaujā paredzētos respondentus mutvārdos vai rakstveidā. Pēc aptaujas skolēni apkopo iegūto informāciju un veido secinājumus.
Jautājumi un atbildes	Skolotājs (vai skolēni) mutvārdos vai rakstveidā uzdod jautājumus par noteiktu tematu un atbild uz jautājumiem. Jautājumus un atbildes kā metodisku paņēmieni var izmantot jebkurā stundā. 1. Retoriskie jautājumi – tos stāstījuma laikā uzdod skolotājs vai skolēns, lai pievērstu uzmanību kādai parādībai, runātājs pats atbild uz šiem jautājumiem. 2. Analīzes jautājumi – palīdz saskatīt valodas parādības, izprast to sistēmu, izdarīt secinājumus; tos izmanto, piemēram, teikumu locekļu noteikšanai, nomenu locījumu noteikšanai, darbības vārda laiku raksturošanai u. tml. 3. Izpratnes jautājumi – ar tiem noskaidro, vai temata būtība ir izprasta. 4. Vispārinošie jautājumi – ar to palīdzību atsevišķus valodas faktus sakārto sistēmā. 5. Atmiņas jautājumi – ar tiem reproducē agrāk mācītu vielu u. c. Dialogā veidojas ciešāks skolotāja kontakts ar skolēniem, aktīvāka kļūst skolēnu līdzdalība mācībās, tiek nodrošināta informācijas un pretinformācijas vienota plūsma. Skolotājam ir arī lielas iespējas veidot skolēnu valodas kultūru, prasot no viņiem skaidras un precīzas atbildes.
Pētījums	Skolotājs vai skolēns formulē problēmu vai jautājumu, kas jāizpēta, lietojot zinātniskās izziņas metodes. Skolēns patstāvīgi vāc informāciju, veic eksperimentu, pieraksta rezultātus, apkopo informāciju, izklāsta pētījuma rezultātus (parasti rakstveidā).
Saruna	Skolotājs vai skolēns uzdod jautājumus un vada sarunu saskaņā ar saņemtajām atbildēm. Pārējie skolēni iesaistās sarunā atbilstoši noteikumiem.
Situāciju analīze	Skolotājs vai skolēns rakstiski vai mutiski piedāvā skolēniem reālas situācijas aprakstu un uzdod atbildēt uz jautājumu vai jautājumiem par šo situāciju. Skolēni pārrunā (dažkārt arī novēro), analizē, pieraksta, secina, veido kopsavilkumus vai ieteikumus.
Lasīšana lomās	Skolēni lasa tekstu lomās.

2.6. MĀCĪBU SASNIEGUMU VĒRTĒŠANAS FORMAS UN METODISKIE PAŅĒMIENI

Vērtējot skolēna sniegumu, izmantojami pamatizglītības standartā noteiktie mācību snieguma vērtēšanas pamatprincipi:

- sistēmiskuma princips – mācību snieguma vērtēšanas pamatā ir sistēma, kuru raksturo regulāru un pamatotu, noteiktā secībā veidotu darbību kopums;
- atklātības un skaidrības princips – pirms mācību snieguma demonstrēšanas skolēnam ir zināmi un saprotami plānotie sasniedzamie rezultāti un viņa mācību snieguma vērtēšanas kritēriji;
- metodiskās daudzveidības princips – mācību snieguma vērtēšanai izmanto dažādus vērtēšanas metodiskos paņēmienus;
- iekļaujošais princips – mācību snieguma vērtēšana tiek pielāgota ikviena skolēna dažādajām mācīšanās vajadzībām, piemēram, laika dalījumam un ilgumam, videi, skolēna snieguma demonstrēšanas veidam, piekļuvei vērtēšanas darbam;
- izaugsmes princips – mācību snieguma vērtēšanā, īpaši mācīšanās posma noslēgumā, tiek ņemta vērā skolēna individuālā mācību snieguma attīstības dinamika.

Mācību procesā tiek izmantoti šādi mācību snieguma vērtēšanas veidi:

- diagnosticējošā vērtēšana,
- formatīvā vērtēšana,
- summatīvā vērtēšana.

Skolēna sniegums summatīvajā vērtēšanā atbilstoši nozīmīgākajiem plānotajiem skolēnam sasniedzamajiem rezultātiem tiek izteikts apguves līmeņos.

Skolēna sniegums atbilstoši plānotajam sasniedzamajam rezultātam tiek vērtēts saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- 1) demonstrēto zināšanu, izpratnes, mācību jomas pamatprasmju, caurviju prasmju un attieksmju apjoms un kvalitāte;
- 2) atbalsta nepieciešamība;
- 3) spēja lietot apgūto tipveida vai nepazīstamā situācijā.

Skolēna sniegumu atbilstoši plānotajam sasniedzamajam rezultātam izsaka ar līmeni „**sācis apgūt**”, ja

- 1) skolēna sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes mācību jomā, caurviju prasmes un attieksmes) liecina, ka ir uzsākta plānotā sasniedzamā rezultāta apguve;
- 2) skolēns demonstrē sniegumu ar pedagoga atbalstu zināmā tipveida situācijā. Skolēnam nepieciešams atbalsts un regulāri pedagoga apstiprinājumi uzdevuma izpildei;
- 3) skolēnam jāturpina sistemātiski mācīties, lai sekmīgi apgūtu tālāko mācību saturu.

Skolēna sniegumu atbilstoši plānotajam sasniedzamajam rezultātam izsaka ar līmeni „**turpina apgūt**”, ja

- 1) skolēna sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes mācību jomā, caurviju prasmes un attieksmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts sasniegts daļēji un tas nav noturīgs;

- 2) skolēns demonstrē sniegumu pārsvarā patstāvīgi tipveida situācijā, atsevišķā gadījumā arī mazāk zināmā situācijā, ja nepieciešams, izmanto atbalsta materiālus. Dažkārt nepieciešams pamudinājums, lai sekotu uzdevuma izpildei;
- 3) skolēnam jāturpina nostiprināt noteiktas atsevišķas zināšanas, izpratni, pamatprasmes mācību jomā, caurviju prasmes un attieksmes.

Skolēna sniegumu atbilstoši plānotajam sasniedzamajam rezultātam izsaka ar līmeni **„apguvis”**, ja

- 1) skolēna sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes mācību jomā, caurviju prasmes un attieksmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts sasniegts pilnībā un tas ir noturīgs;
- 2) skolēns demonstrē sniegumu gan zināmā tipveida situācijā, gan nepazīstamā situācijā. Uzdevumu izpilda patstāvīgi;
- 3) skolēns ir sagatavots mācību satura turpmākai apguvei nākamajā klasē.

Skolēna sniegumu atbilstoši plānotajam sasniedzamajam rezultātam izsaka ar līmeni **„apguvis padziļināti”**, ja

- 1) skolēna sniegums (demonstrētās zināšanas, izpratne, pamatprasmes mācību jomā, caurviju prasmes un attieksmes) liecina, ka plānotais sasniedzamais rezultāts sasniegts padziļināti un tas ir noturīgs. Spēj pamatot atbilstošās stratēģijas izvēli;
- 2) skolēns demonstrē sniegumu zināmā tipveida situācijā, nepazīstamā un starpdisciplinārā situācijā;
- 3) skolēns ir sagatavots mācību satura turpmākai apguvei nākamajā klasē. Šis līmenis nenozīmē, ka skolēns ir pārsniedzis šajā klasē noteikto sasniedzamo rezultātu.

Mācību snieguma vērtēšanai izmanto daudzveidīgus uzdevumu veidus, vērtēšanas formas un metodiskos paņēmienus.

Objektīvai vērtēšanai atbilstoši sasniedzamajam rezultātam, vērtēšanas formai un paņēmienam skolotājs izstrādā atbilstošus kritērijus. Kritēriju izveidē un vērtēšanā ieteicams iesaistīt skolēnus.

Vairāk par mācību sasniegumu vērtēšanas formām un metodiskajiem paņēmieniem iesakām lasīt mācību priekšmeta programmas paraugā „[Latviešu valoda un literatūra izglītības iestādēs, kas īsteno mazākumtautību izglītības programmas, 1.–9. klasei](#)”.

3.1. Mācību satura apguves secība

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts valodā			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
1.	Tie esam mēs! 8 stundas					
Skolēni iepazīstas ar mācību grāmatas galvenajiem varoņiem – Martu, Paulu, Robertu un Oto –, ar viņu ārējo izskatu, uzzina, kas viņiem patīk un kas nepatīk, kas vēl dzīvo viņu ģimenēs un kas notiek viņu mājās pirms 1. septembra. Katrs skolēns stāsta par sevi ar skolotāja palīdzību vai bez tās.						
1.1.	Iepazīšanās ar grāmatas varoņiem.	Mācību procesa laikā skolotājs iegūst informāciju par to, ko bērni zina vai nezina, piemēram, krāsu, apģērba nosaukumus, iepazīšanās frāzes u. tml.	Iepazīstina ar sevi, nosaucot vārdu un uzvārdu, vecumu, dzīvesvietu (<i>mani sauc ..., es dzīvoju ..., man ir ...</i>). Pastāsta, kas patīk un kas nepatīk. Atbild uz jautājumiem par mācību grāmatas galvenajiem varoņiem, atbild uz jautājumiem par sevi.	Mācās lasīt atsevišķus vārdus un teikumus, klausās īsus stāstījumus par grāmatas varoņiem, lasa vai klausās spēles noteikumus. Veido sava vārda vizītkarti.	Zina, kas ir burts, skaņa, alfabēts, kas ir mazie un lielie burti, kā arī burti ar garumzīmēm un mīkstinājuma zīmēm. Vingrinās burtu atpazīšanā un rakstīšanā, skaņu nosaukšanā.	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā.
1.2.	Ko es zinu? Ko es protu?					
Burts, skaņa, alfabēts, lielais un mazais burts, burti ar garumzīmēm un mīkstinājuma zīmēm, dialogs, komikss.						

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts valodā			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
2.	Iepazīsimies! 15 stundas					
Pirmā skolas diena. Notiek iepazīšanās ar skolotāju, klasesbiedriem. Paula, Oto, Marta un Roberts mācās vienā klasē. Skolēni iepazīstas ar skolu, stundu sarakstu, mācību piederumiem, mācību priekšmetu nosaukumiem; uzzina, kas ir stundu saraksts, ko dara katrā stundā.						
2.1. 2.2. 2.3.	Vai sēdēsim kopā? Skolā nu gan ir jauki! Ko es zinu? Ko es protu?	Mācību stundu nosaukumi, mācību piederumi, darbību nosaukumi (rakstīt, lasīt, runāt, klausīties, zīmēt, vingrot, skriet, atbildēt, jautāt), telpu, skolas mēbeļu nosaukumi. Darba organizācija. Nedēļas dienas. Komunikācijas frāzes. Instrukcijas.	Uzdod jautājumu klasesbiedram, lai iepazītos ar viņu (<i>Kā tevi sauc? Kur tu dzīvo? Cik tev gadu?</i>). Uzdod jautājumus <i>Vai tev ir ..?</i> un atbild uz jautājumiem. Sarunājas ar klasesbiedru pēc noteikta modeļa. Uztver, lasa, klausās dialogu, mācās atbildēt par to, kas un par ko sarunājas. Stāsta par savu ģimeni, draugu, draudzeni, atbildot uz jautājumiem vai pēc parauga. Stāsta par attēlu un/ vai atbild uz jautājumiem par attēlu. Uztver vienkāršas instrukcijas.	Lasa un raksta personvārdus, citus pazīstamus vārdus un īsus ar tematu saistītus teikumus. Veido komiksu.	Vingrinās burtu atpazīšanā un rakstīšanā, skaņu nosaukšanā, pareizrakstībā. Mācās pareizi izrunāt latviešu valodas skaņas pazīstamos vārdos un izteikumos, atkārtoti lasītos teikumus un tekstos. Saklausa skaņas vārdos, pieraksta skaņai atbilstošo burtu. Mācās atšķirt garos un īsos patskaņus, rakstīt vārdus ar tiem. Uzzina, kas ir divskaņi. Lieto <i>tas, tā, tie, tās</i> dzimtes un skaitļa norādīšanai. Norāda uz dzīvām būtnēm un priekšmetiem. Saprot jautājumus <i>Kas ir? Ko dara? Kur ...? Cik ...?</i> . Atbild uz tiem. Lieto vietniekvārdus <i>es, viņš, viņa, viņi, viņas</i> . Saziņā mācās lietot lietvārda un vietniekvārda datīva formu, lai norādītu piederību.	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā.

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts valodā			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
					Lieto saziņā lokatīva formu, lai norādītu vietu. Lieto lietvārda akuzatīva formu, lai papildinātu teikumu. Lieto lielo sākuma burtu personvārdu pierakstā. Stāstot par savu ikdienu, lieto darbības vārdu tagadnes 1. personā, mācās lietot darbības vārdu tagadnes vienskaitļa 3.personā.	

Drukāts, rakstīts burts, divskanis, teikums, instrukcija.

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
3.	Gribu visu zināt ... 20 stundas					
Skolēni vēro dabu, uzdod jautājumus, iepazīstas ar gadalaiku, dabas parādību nosaukumiem un rod atbildes uz jautājumiem. Apmeklē bibliotēku un mācās atrast informāciju par grāmatu un grāmatā.						
3.1.	Kāpēc rudenī krīt lapas, bet ziemā snieg?	Lietvārdi, īpašības vārdi un darbības vārdi, kas raksturo gadalaikus un laika apstākļus.	Stāsta par to, kuri gadalaiki patīk, kuri – nepatīk, kāpēc. Lieto jau mācītās konstrukcijas <i>man patīk ..., man nepatīk ...</i> .	Stāsta pēc attēla, atbildot uz jautājumiem. Stāsta par kādu dzīvnieku (raksturo), atbildot uz jautājumu vai pēc attēla. Raksta dzīvnieku aprakstu pēc parauga. Formulē jautājumus rakstveidā. Iepazīstas ar literāru un populārzinātnisku tekstu. Veido plakātu. Izdomā stāsta turpinājumu. Mācās lasīt un rakstīt sludinājumu un citus īsus tekstus.	Stāsta, kad un kur notiek darbība, izmantojot lietvārdu lokatīvā. Uzrunājot izmanto vokātīva formu. Izsakot piederību, izmanto datīva formu. Veido sarunu, kurā izmanto jautājumu <i>kāpēc?</i> . Mācās atbildēt uz jautājumu un pamatot savu domu ar <i>tāpēc ka, jo</i> . Izmanto jautājumus: <i>Kas ir? Kāds ir? Ko dara? Ko ...? Kur ...? Kad ...? Cik ...?</i>	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli. Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Izmanto digitālās tehnoloģijas uzdevumu veikšanā.
3.2.	Kas notiek bibliotēkā?	Informācija par bibliotēku, ar grāmatām un bibliotēku saistīti vārdi.	Salīdzina lietas, dabas parādības u.tml., lietojot antonīmus un īpašības vārda pārāko pakāpi. Klausās un fiksē laika ziņas. Meklē informāciju enciklopēdijās, citos uzzīņu avotos. Meklē vārdu nozīmes. Mācās, kā pārbaudīt uzrakstīto.			
3.3.	Ko es zinu? Ko es protu?					

Zilbe, sludinājums, plakāts, grāmatas autors, grāmatas nosaukums.

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
4.	Svinam rudenī... 20 stundas					
Ir pienācis rudens. Skolā skolēni svin Mārtiņdienu. Viņi iepazīstas ar Mārtiņdienas tradīcijām, min mīklas, organizē Mārtiņdienas tirgu. Novembrī ir arī Latvijas dzimšanas diena. Skolēni neklātienē iepazīst Latvijas ezerus, pilsētas upes, Latvijas valsts simbolus, mācās Latvijas valsts himnas vārdus.						
4.1. 4.2. 4.3.	Mārtiņdiena klāt! Latvijai dzimšanas diena! Ko es zinu? Ko es protu?	Ar Mārtiņdienas svinēšanu un citiem svētkiem saistīti vārdi. Augļu, dārzeņu, pārtikas produktu nosaukumi. Pilsētu, ģeogrāfisku objektu nosaukumi. Latvijas simboli.	Veido dialogu, izspēlējot rotaļas, gatavojoties un piedaloties Mārtiņdienas tirgū. Stāsta par Latviju, tās simboliem, par savu un savu radu dzimšanas un dzīves vietu. Veido jautājuma teikumus, lai noskaidrotu nepieciešamo informāciju.	Lasa informatīvu tekstu, dialogus, dzejoli, tautasdziesmu un stāsta par gadskārtām, Mārtiņdienas tradīcijām, Latviju. Min mīklas un veido tās. Lasa informāciju afišā, atbild uz jautājumiem par afišā ietverto saturu. Lasa spēles noteikumus. Meklē informāciju kartēs, attēlos.	Mācās pareizi izrunāt latviešu valodas skaņas pazīstamos vārdos un izteikumos, atkārtoti lasītos teikumos un tekstos. Saklusa skaņas vārdos, pieraksta skaņai atbilstošo burtu. Mācās šķirt garos un īsos patskaņus, rakstīt vārdus ar tiem. Pilnveido prasmes lietot vārdus datīva, lokatīva locījumā. Lasa cenu zīmes. Lieto skaitļa vārdu vienskaitlī un daudzskaitlī. Saskaņo lietvārdu ar īpašības vārdu. Lieto konstrukciju <i>daudz + kā?</i> . Lieto lielos sākuma burtus ģeogrāfiskos nosaukumos. Lieto pretstatījumu. Lieto izsaukmes vārdus emociju izteikšanai. Mācās izteikt piederību, izmantojot vietniekvārdus <i>mans/mana, tavs/tava</i> .	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli. Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Izmanto digitālās tehnoloģijas uzdevumu veikšanā. Izvērtē mācību uzdevumu izpildi. Skaidro mācību darbību pamatotību un secību.
Simbols, himna, mīkla, ģeogrāfisks nosaukums.						

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
5.	Gaismas laiks... 20 stundas					
Klase sagatavo dāvanas un koncertu veco ļaužu pansionāta iemītniekiem. Skolēni gatavojas koncertam un karnevālam. Viņi sapņo par dāvanām, spriež, kādas dāvanas dāvinās. Veido koncerta programmu (izsaka idejas, vienojas), gatavo maskas un cienastu svētku galdam. Skolēni mācās, kā gatavot dāvanu, kā dāvināt un kā pateikties par dāvanu, kā izteikt novēlējumu draugam, skolotājam, radiniekiem, klasesbiedram. Skolēni mācās rakstīt vēstuli, sūtītāja un saņēmēja adresi uz aploksnes un noformēt apsveikumu.						
5.1. 5.2. 5.3.	Ceļā uz Ziemassvētkiem ... Dāvinām prieku... Ko es zinu? Ko es protu?	Ar Ziemassvētkiem un dāvināšanu saistīti vārdi.	Klausās un raksta atbilstošo burtu. Veido iestudējumu. Izsaka viedokli un uzklasa citu viedokli, vienojas vai iebilst. Veido dialogu: pasniedz dāvanu un pateicas par to. Izsaka novēlējumu. Veido aptauju.	Lasa daudzveidīgus tekstus: vēstuli, instrukciju, novēlējumu, apsveikumu, programmu. Veido komiksu, koncerta programmu. Pēc parauga raksta īsu apsveikumu un vēstuli Ziemassvētkos vai Jaunajā gadā. Lasa teikumus/tekstu par Ziemassvētkiem.	Pilnveido prasmi veidot teikumu. Pilnveido prasmi lietot teikumā lietvārdu datīvā. Lieto darbības vārdu nākotnes 1. un 3. personas formā. Teikumā lieto un saskaņo lietvārdu ar īpašības vārdu vienskaitļa un daudzskaitļa nominatīvā. Lieto pamata un kārtas skaitļa vārdus. Veido konstrukcijas <i>man vajag...(ko?)</i> .	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli. Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Izmanto digitālās tehnoloģijas uzdevumu veikšanā. Izvērtē mācību uzdevumu izpildi. Skaidro mācību darbību pamatotību un secību.
Adrese, aptauja, pasākuma programma, vēstule.						

[illegible]

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
7.	Toreiz un tagad... 25 stundas					
Skolēni dodas pie saviem vecvecākiem. Viņi mācās pastāstīt, kā iekārtota vecvecāku māja. Sarunājas ar vecvecākiem par to, kāda agrāk bija skola. Salīdzina ar to, kā viņi mācās šodien. Skolēni iepazīstas ar latviešu folkloru – pasakām un teikām.						
7.1.	Ciemos pie vecvecākiem.	Radnieku nosaukumi;	Jautā un atbild par vecvecākiem. Stāsta, ko viņi dara.	Lasa un papildina tekstu.	Pilnveido vārdu krājumu, attēlojot un nosaucot darbību. Veido jautājuma teikumus.	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā.
7.2.	Ko stāsta pasakas un teikas?	istabas iekārtojums, mēbeles, dažādas lietas istabā; pasaku varoņu vārdi.	Pēc parauga pastāsta par istabas iekārtojumu, salīdzina attēlus. Raksturojot mājas, salīdzinot, aprakstot mēbeles, izmanto pretējas nozīmes vārdus.	Lasa īsu daiļliteratūras tekstu, atbild uz vienkāršiem jautājumiem par teksta tematu, varoņiem un sižetu. Raksturo attēlus. Pabeidz un veido teikumus.	Izsaka darbību pagātnē un tagadnē. Mācās lietot <i>man ir/man nav</i> .	Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli.
7.3.	Ko es zinu? Ko es protu?		Sarunājas par pasakām. Stāsta pasakas. Lasa un pabeidz dialogus. Iepazīstas ar informāciju par grāmatas nosaukumu, satura rādītāju. Stāsta par izvēlēto grāmatu. Lasa lomās un emocionāli. Sarunājas par skolu tagad un agrāk.	Noraksta drukātu tekstu, labo to pēc parauga. Veido plakātu.	Pilnveido dzimtes un skaitļa izpratni. Pilnveido prasmi izteikt piederību, izmantojot vietniekvārdus <i>mans/mana, tavs/tava</i> . Izmanto prievārdus <i>uz, zem, pie, aiz</i> , lai raksturotu atrašanās vietu. Izmanto prievārdu <i>par</i> . Lieto sinonīmus. Pasaku nosaukumus liek pēdīnās. Mācās salīdzināt, izmantojot vārda salīdzināmās pakāpes.	Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Izmanto digitālās tehnoloģijas uzdevumu veikšanā. Izvērtē mācību uzdevumu izpildi. Skaidro mācību darbību pamatotību un secību.
Grāmatas vāks, satura rādītājs, pasakas nosaukums pēdīnās.						

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
8.	Pavasara piedzīvojumi 22 stundas					
Klāt pavasaris – Lieldienas. Iepazīstas ar Lieldienu tradīcijām. Skolēni apmeklē dzīvnieku patversmi un mācās palīdzēt dzīvniekiem.						
8.1. 8.2. 8.3.	Liieldienas klāt! Dzīvnieku patversmē. Ko es zinu? Ko es protu?	Ar Liieldienām un pavasari (putnu, koku, puķu nosaukumi) saistītā leksika. Ar patversmē mītošiem dzīvniekiem un to ikdienas dzīvi saistītā leksika.	Jautā un atbild par Liieldienām, par svētku svinēšanu mājās. Savā stāstījumā mācās izteikt emocijas un sajūtas. Iegūst informāciju, izvērtē to un prot pateikt, ko vēl nezina. Izsaka norādījumus, kā jāveic darbs.	Lasa un raksta krāsu nosaukumus, veido vārdu savienojumus ar tiem. Lasa un stāsta par Liieldienu tradīcijām. Stāsta, ko dara dzīvnieku patversmē. Pabeidz teikumus gan mutiski, gan rakstveidā. Raksta atsevišķus, īsus teikumus. Raksta apsveikumu un sludinājumu, izmantojot paraugu. Veido plakātu. Mācās veidot vēstījumu, izmantojot attēlus. Lasa literāru tekstu un atbild uz jautājumiem par to.	Skaidro vārdu nozīmi. Pilnveido prasmi izteikt piederību ar vietniekvārdiem <i>mans,</i> <i>mana, tavs tava;</i> personas vārdu ģenitīvā (Roberta sons). Saskaņo lietvārdu un īpašības vārdu nominatīvā. Pēc parauga, lai nosauktu datumu, lieto kārtas skaitļa vārdus. Teikumā mācās pareizi lietot 2. deklinācijas lietvārdus (būris).	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Izmanto kritiskās lasīšanas stratēģijas. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli. Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Izmanto digitālās tehnoloģijas uzdevumu veikšanā. Iesaistās sev un sabiedrībai nozīmīgā rīcībā. Izvērtē mācību uzdevumu izpildi. Skaidro mācību darbību pamatotību un secību.
Apsveikums, plakāts, sludinājums, īpašvārds.						

Nr. p.k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
9.	Lēksim vasarā! 22 stundas					
Pavasari Latvijā atzīmē Mātes dienu. Skolēni stāsta par savām māmiņām, veido viņām apsveikumus. Ir beidzies mācību gads, un skolēni dodas ekskursijā. Plāno maršrutu, sarunājas par to, ko ņems līdzi, par ekskursijas laiku, maršrutu.						
9.1. 9.2. 9.3.	Apsveicu tevi, māmiņ! Ekskursija uz ... Ko es zinu? Ko es protu?	Ar Mātes dienu saistīta leksika (arī puķu nosaukumi). Ar ekskursiju, vasaras piedzīvojumiem saistīta leksika (vietu nosaukumi, darbību nosaukumi, lietu nosaukumi, kuras ņems līdzi u. tml.).	Sarunājas par to, kā sveic mammu un vecmāmiņu Mātes dienā. Sarunājas par to, uz kuriem dosies un ko darīs ekskursijā, ko ņems līdzi. Interesējas par klasesbiedra nodomiem, jautājot ar <i>kāpēc</i> . Izsaka aicinājumu doties līdzi. Pilnveido vārdu krājumu, izmantojot zīmējumus un atbalsta vārdus.	Raksturo personu (mammu). Atbild uz jautājumiem par informatīvu tekstu un literāru darbu (dzejoli). Veido, papildina un raksta īsus teikumus. Veido apsveikumu mammai. Lasa tekstu un izvēlas pareizo atbildi. Papildina tekstu, izmantojot atbalsta vārdus un zīmējumus. Stāsta par procesu (zieda augšanu), izmantojot attēlus un atbalsta vārdus. Raksta ziņu, atbildot uz konkrētiem jautājumiem.	Skaidro vārda nozīmi. Veido jaunus vārdus ar piedēkļiem un saprot, ka piedēklis var mainīt vārda nozīmi. Mācās lietot kārtas skaitļa vārdus ar noteikto galotni nominatīvā un lokatīvā. Lieto apstākļa vārdus secīguma izteikšanai. Teikuma lieto apstākļa vārdus (priekšā, pa labi, pa kreisi, aizmugurē). Mācās lietot apstākļa vārdus pārākajā pakāpē (tuvu – tuvāk; tālu – tālāk). Jautā ar apstākļa vārdu <i>kāpēc</i> (sākumā, tad, pēc tam). Lieto vietu nosaukumus nominatīvā un lokatīvā (kur?, uz kuriem?). Teikumos lieto priekšmetu un darbību uzskaitījumu (parks, mežs un upe, grāmata vai burtnīca).	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā. Raksturo savu pieredzi līdzīgās situācijās. Veido savā pieredzē balstītu viedokli. Ievēro, ka dažādiem cilvēkiem ir atšķirīgi viedokļi. Sadarbojas ar citiem uzdevumu veikšanā. Uzņemas atbildību par savu darbu. Izvērtē mācību uzdevumu izpildi. Skaidro mācību darbību pamatotību un secību.
Ziņa (Kas? Kur? Kad? Ko dara?).						

3.2. MĀCĪBU STUNDU PLĀNOJUMS UN METODISKIE IETEIKUMI. 1. KLASE

1. nodaļa. TIE ESAM MĒS!

Stundas	MG ¹ , DB ² , EMM ³	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1., 2. stunda. Iepazīšanās ar grāmatu. Satur. Satura rādītājs. Vizuālais ietērps. Kā pareizi mācīties?	MG 4.-8. lpp. DL 1.1.	Mācību līdzekļu komplekts ir veidots kā stāsts par četriem 1. klases skolēniem, par viņu dzīvi un mācībām 1. klasē, tāpēc 1. nodaļā notiek iepazīšanās ar šiem bērniem – kā viņi izskatās, kas viņiem patīk vai nepatīk un kādas ir viņu ģimenes. Nodaļas didaktiskais nolūks – diagnosticēt un veicināt skolēnu runātprasmi, lai turpmāk varētu plānot mācību procesu atbilstoši skolēnu vajadzībām un prasmēm, kā arī attīstīt sadarbības prasmes mācību uzdevumu veikšanai. Vienlaikus tiek sagatavota roka rakstītmācīšanai, piedāvājot dažādus burtu elementu vingrinājumus.
3. stunda. Iepazīšanās ar Martu. Burtu atpazīšana.	MG 1., 2., 3. uzdevums DL 1.3., 1.4. EMM Tie esam mēs! 2.	Sākot mācības 1. klasē, šajās pirmajās stundās būtu jāatturas no jebkādas vērtēšanas, izņemot pamudinājumus, iedrošinājumus un uzslavas.
4. stunda. Iepazīšanās ar Robertu. Lielais un mazais burts. Cilvēka vārds un uzvārds.	MG 4., 5., 6. uzdevums DL 1.5. EMM Tie esam mēs! 6.	Katra temata sākumā ir temata ievadlapa (šajā tematā 9. lpp.). Iepazīstoties ar nodaļas virsrakstu, zīmējumiem un tekstu ievadlapā, skolēni ar skolotāja palīdzību prognozē, ko apgūs šajā nodaļā.
5. stunda. Iepazīšanās ar Paulu. Skaņas un burti. Burtu atpazīšana vārda sākumā, vidū un beigās.	7., 8., 9. uzdevums DL 1.7. EMM Tie esam mēs! 4., 5.	Jau no paša pirmā uzdevuma ļoti svarīgi ir pievērst uzmanību uzdevuma noteikumiem. Tie ir jāpārrunā, jāpārliecina, ka skolēni tos saprot, jāmudina vecāki tiem pievērst uzmanību. Ja ir iespēja, jālūdz vecāku atbalsts, piemēram, vecākiem var piedāvāt organizatoriskās frāzes, kas nepieciešamas stundā.
6. stunda. Iepazīšanās ar Oto. Burti ar garumzīmēm un bez tām. Burti ar mīkstinājuma zīmēm.	10., 11., 12. uzdevums DL 1.6. EMM Tie esam mēs! 10.	Vienmēr, vismaz gada sākumā, skolotājs var piedāvāt atbalsta materiālu visiem vai dažiem skolēniem, piemēram, lai skolēni labāk veiktu 1. uzdevumu sadaļā <i>Ko es zinu? Ko es protu?</i> (18. lpp.), skolotājs var piedāvāt atbalsta vārdus: <i>zēns meitene zēni meitenes bērni</i> <i>zilas acis brūnas acis tumšas acis</i> <i>tumši mati gaiši mati rudi mati īsi mati gari mati taisni mati viļņaini mati</i> <i>balts sarkans zils zaļš pelēks melns dzeltens brūns oranžs lillā</i>
7., 8. stunda. Ko es zinu? Ko es protu? Personas raksturošana pēc attēla un izmantojot atbalsta vārdus.	18. lpp. DL 1.8. EMM Tie esam mēs! 3., 7., 8., 9.	Mācību līdzekļu komplektā, arī šajā nodaļā, līdztekus vingrinājumiem valodā ir daudz iespēju attīstīt un pilnveidot caurviņu prasmes, piemēram, 10. lappusē uzdevumā <i>Saskaiti, cik burtu leļļu vārdos!</i> ...skolotājs var uzdot papildjautājumu <i>Kā tu skaitīji?</i> <i>Kurš var pastāstīt, kā skaitījāt ...?</i> , tādējādi pievērsot uzmanību tam, kā skolēns reflektē par savu mācību darbību. Šo papildjautājumu var uzdot tikai tiem, kas tikuši galā ar pamatzdevumu, tādējādi īstenojot arī diferencētu pieeju.
Papildu resursi	Latvijas ABC	Burts I. Intereses. Man patīk ...13.1., 13.2., 13.3. Burts Ķ. Ķermenis. Portrets. 17.4., 17.5., 17.6., 17.7.

¹ Mācību grāmata² Darba burtnīca³ Elektroniskais mācību materiāls

2. nodaļa. IEPAZĪSIMIES!

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1.–3. stunda. Mācību satura prognozēšana MG 2. nodaļai. Burti un skaņas i, ī, I, Ī. Rakstītie un drukātie burti. Vārdi, kas nosauc dzīvas būtnes un priekšmetus. Kas kur atrodas?	MG 19. –21. lpp. DL 2.1., 2.2., 2.3. EMM Iepazīsimies! 1., 8.	Šīs un nākamās nodaļas apakštematus ievada uzdevums ar attēlu vai attēliem. Aplūkojot attēlu, skolēni atrod un parāda skolotāja nosauktos vārdus, pēc tam darbojas pāros. Viens no skolēniem pārī lasa vai nosauc attēlā redzamos vārdus, otrs – klausās un rāda. Pēc tam skolēni mainās lomām. Tādējādi tiek nodrošināta visu skolēnu aktīva iesaiste, pilnveidotas runāšanas un klausīšanās prasmes, kā arī sadarbības prasme. Uzsākot skolas gaitas, būtiski ir apgūt jauno lomu “Es – skolēns”. Tāpēc tematā piedāvāti uzdevumi un atbilstošs vārdu krājums, lai skolēni varētu iepazīties un veidot sarunu, varētu pastāstīt, kas kur skolā atrodas, ko skolēni dara skolā, kurus mācību priekšmetus apgūst, ko patīk vai nepatīk skolā darīt. Tematu ieteicams apgūt integrēti ar atbilstošo sociālo zinību tematu.
4., 5. stunda. Burti un skaņas u, ū, U, Ū. Sasveicināšanās un iepazīšanās frāzes.	MG 22. –23. lpp. DL 2.4. EMM Iepazīsimies! 5., 9.	Uzsākot rakstīto burtu mācību, svarīgi atgādināt par pareizu darba vietas iekārtojumu, ķermeņa pozu un rakstāmpiederuma satvērienu. Skolotājs atgādinājumam mudina skolēnus izmantot atgādnēs MG 8. lpp.
6., 7. stunda. Burti un skaņas a, ā, A, Ā. Latviešu un citi alfabēti. Sarunas veidošana.	MG 24. –25. lpp. DL 2.5.	Mācot katru jaunu burtu, skolotājs demonstrē tā rakstību: ✓ Demonstrējot burta rakstību uz tāfeles un gaisā, komentē katru darbību, nosaucot burta elementus un to rakstības virzienu (taisna līnija no augšas uz leju, lociņš pa labi utt.). ✓ Skolēni atkārto skolotāja spoguļrakstā parādīto burta rakstību gaisā. ✓ Skolēni vingrinās jauno burtu rakstīt neierobežotā laukumā, pēc tam ierobežotā – līnijās.
8. stunda. Burts – skaņas apzīmējums rakstos. Burtu un skaņu skaits vārdos. Divskaņi ai, au.	MG 26. –27. lpp. DL 2.6.	Vingrinoties patstāvīgi, skolēni seko ar acīm bultiņu virzienam un atkārto pēc parauga. Darba burtnīcā paraugi rakstīti gaiši pelēkā krāsā – skolēns vispirms pārvelk paraugam, tad raksta pats.
9. stunda. Lietvārdu dzimtes noteikšana, izmantojot frāzes <i>tas ir ..., tā ir ..., tie ir ..., tās ir ...</i> . Burti un skaņa m, M. Zilbe.	MG 28. –29. lpp. DL 2.7., 2.8. EMM Iepazīsimies! 2., 6., 7.	Veicot rakstīšanas vingrinājumus, skolotājs piedāvā dažādus uzdevumus darba pašvērtēšanai – salīdzināt burtus ar paraugu, atrast paraugam vislīdzīgāko burtu, atrast visglītāko burtu, novērtēt paveikto, apzīmējot darba kvalitāti ar noteiktu krāsu vai emocijzīmi u.c.
10. stunda. Kas ir tavā somā? Ko tu dari? Kur tu dari? Apstiprinošas un noliedzošas atbildes uz jautājumiem. Burti un skaņas n, ņ, N, Ņ. Ātrruna.	MG 30. –31. lpp. DL 2.9. EMM Iepazīsimies! 10.	Apgūstot jaunus burtus, vienlaikus uzmanība jāpievērš pareizai skaņu izrunai, īpaši īso un garo patskaņu izrunai, divskaņu un mīksto līdzskaņu izrunai. Lai skolēns varētu mācīties pašvadīti, ieteicams ik pa laikam norādīt, kur meklējamas atgādnēs, kā arī mācīt tās veidot pašam. Apgūstot jaunus burtus, skolēni var izmantot MG 6. un 7. lpp. ievietoto alfabētu. Lai arī 1. klasē apgūt skaņu nosaukumus (patskaņi, līdzskaņi un divskaņi) nav pašmērķis, tomēr šos terminus lieto. Alfabētā burti iekrāsoti atšķirīgi – zilā krāsā iekrāsoti līdzskaņu burti, rozā krāsā – patskaņu burti.

11., 12. stunda. Burti un skaņas e, ē, E, Ē. Mācību priekšmetu nosaukumi. Ko tev patīk darīt? Pieturzīmes teikuma beigās.	MG 32. –33. lpp. DL 19., DL B darba lapa 71. lpp. (stundu saraksts) EMM Iepazīsimies! 3., 4.	Līdzīgi skolēns var veidot atgādni sev darba burtnīcas 1.2. darba lapā, atšķirīgi iekrāsojot burtus un ierakstot līnijās atbilstošus apgūtos rakstītos burtus (uzdevumu veic pakāpeniski, apgūstot visus rakstītos burtus). Tādējādi skolēni netīši ievēros krāsu atšķirības un atcerēsies, kuri ir patskaņu, kuri – līdzskaņu burti. Vingrinājumiem darba burtnīcā piedāvāti uzdevumi, kuros skolēns nosaka skaņu veidu un atbilstoši izkrāso burtus vārdos. Klasē ieteicama atgādne - 1. pielikums. Atgādne “Burtu komplekts” paredzēts gan lietošanai izdrukātā veidā, izliekot mācību telpā pie sienas, gan rādot uz ekrāna. Komplektu veido: 1) 33 krāsainas burtu kartes uz A4 lapām vienotā noformējumā; 2) melnbalts izdales materiāls – burtu kartes; 3) signālkartītes – pieturzīmes teikumu beigās. 1. Uz katras kartes ir vārda, kurš sākas ar attiecīgo burtu, attēlojums krāsainā zīmējumā, lielais un mazais iespiestais burts, lielais un mazais rakstītais burts. Rakstītajiem burtiem klāt bultiņas, ar kurām norādīts rakstīšanas virziens. Rakstītie burti parādīti līnijās. Iespiestie līdzskaņu burti – tumši zilā krāsā, patskaņu burti – sarkanā. 2. Skolēni katru melnbalto kartīti izmanto, mācoties jauno burtu: pārvelk rakstītajiem burtiem, izkrāso iespiestos burtus, izkrāso attēlu. Kad visi burti apgūti, kartītes kārtā alfabēta secībā un salīmē katrs savu alfabētu, kuru var turēt kā atgādni mājās pie sienas. Uz kartītēm attēlots gandrīz tas pats, kas krāsainajā atgādņā “Burtu komplektā”, tikai melnbalts, attēli un iespiestie burti ir izkrāsojami, rakstītie ir ar pelēku, nevis melnu krāsu, lai skolēns tiem var pārvilkt. 3. Signālkartītes dažādi izmanto stundas darbā ar mērķi iesaistīt visus skolēnus mācību darbā: – skolēni nosaka dzirdēto teikumu veidu, parāda atbilstošo pieturzīmi, – skolotājs parāda signālkartīti, skolēni atlasa atbilstošos teikumus, – skolotājs parāda signālkartīti, skolēni izdomā atbilstošus teikumus (var par noteiktu tematu). Šajā tematā skolēni mācās lasīt teikumu atbilstoši teikuma beigās esošajai pieturzīmei. Atbilstoši izmantojamas signālkartītes ar pieturzīmēm.
13., 14. stunda. Ko man un citiem patīk darīt skolā? Nedēļas dienu nosaukumi. Burti un skaņas o, O. Patskaņi un divskaņi.	MG 34. –37. lpp. DL 2.11., 2.12., 1.2.	
15. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 38. lpp. DL 2.13.	

		Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem: <u>MG 23. lpp. 5. uzdevumā</u> iespējamā atbilde ir “ūsas”, jo tas ir vienīgais vārds, kurš sākas ar garo patskani ū. Ja skolēns piedāvā citu atbildi un var to pamatot, tā uzskatāma par pareizu. <u>MG 23. lpp. 6. uzdevumā</u> skolēni var piedāvāt dažādas atbildes. Visas atbildes ir pareizas, ja tās var pamatot. Piemēram, šos vārdus var grupēt pēc pazīmēm – burtu skaits vārdos, vārdi, kas sākas ar ū, un vārdi, kas sākas ar citu skaņu utt. <u>MG 31. lpp. 6. uzdevumā</u> skolotājam ir iespēja piedāvāt atbildi uz jautājumu sniegt gan pilnā teikumā, gan īsi, piemēram, <i>Ko tu lasi? – Es lasu grāmatu.</i> <i>Ko tu lasi? – Grāmatu.</i>
Papildu resursi	Latvijas ABC Bilžu vārdnīca Latvija drauga acīm. 6-9 gadi Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase	Burts S. Klasē. 26.1., 26.2., 26.3, 26.4., 26.5. Burts A. Alfabēts. Dažādie alfabēti. Divskaņi. Skolā. 32.-35. lpp. Skolas telpas. 23. lpp. Skolas ikdiena. 24. lpp. Skolas piederumi. 28. lpp. Es esmu skolēns. 2., 3., 6. uzd.

3. nodaļa. GRIBU VISU ZINĀT...

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1.-4. stunda. Mācību satura prognozēšana MG 3. nodaļai. Burti un skaņas l, ļ, L, Ļ, p, P. Gadalaiki. Kas kam patīk? Kad kas notiek? Uzruna. Piederības izteikšana.	MG 39.-45. lpp. DL 3.1., 3.2, 3.4. EMM	Mācību grāmatas 39.lpp. izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, ko vēlētos uzzināt, apgūt. Pēc J. Osmaņa dzejoļa fragmenta izlasīšanas vai noklausīšanās skolēniem var piedāvāt spēlēt spēli “Kāpēc? Tāpēc!”. Skolēni sadalās pa pāriem, uzdod jautājumus, kas sākas ar “Kāpēc ...” un atbild “Tāpēc ...”. Pēc tam mainās lomām. Secina, kas ir vieglāk – uzdot jautājumus vai veidot atbildes. Skolēni mācās pazīt jaunos burtus, tos lasīt, rakstīt un rakstot savienot ar iepriekš apgūtajiem burtiem, rakstīt vārdus un īsus teikumus. Turpina izprast skaņas un burta atbilsmi, noteikt vārdos burtu un skaņu skaitu, atpazīt un pareizi lasīt divskaņus. Rakstot teikumus, mācās ievērot teikuma pazīmes – lielo sākumburtu lietojumu, pieturzīmes teikumu beigās, atstarpes starp vārdiem. Lai pārliecinātos par uzrakstītā pareizību, skolēniem var ieteikt saskaitīt burtu skaitu norakstāmajā vārdā un uzrakstītajā un salīdzināt. Gan mācību grāmatā, gan darba burtnīcā doti jautājumi (kritēriji), kas ļauj pārliecināties par paveiktā kvalitāti, vai arī pārbaudīt klasesbiedra veikumu, tādējādi pilnveidojot apzinātas mācīšanās pašvadības un sadarbības prasmes. Lai veidotu stāstījumu par gadalaikiem, skolēni apgūst leksiku, kas saistīta ar norisēm dažādos gadalaikos, gadalaiku nosaukumus. Mācās nosaukt dabas parādības un darināt īpašības vārdus ar izskaņu <i>-ains</i> . Lai stāstītu, kas kam patīk vai nepatīk, skolēni mācās lietot lietvārdus datīvā. Lai stāstītu par norisēm dažādos gadalaikos, skolēni mācās lietot lokatīva formu.
5. stunda. Burti un skaņas p, P. Teikuma pazīmes un pareizrakstība.	MG 45. lpp. DL 3.3. EMM	44. lpp. saistībā ar dzejoļa saturu mācās pēc parauga veidot uzrunas. Svarīgi šo prasmi izmantot ikdienā, pareizi uzrunājot klasesbiedrus.
6.-9. stunda. Laika prognoze. Pārgājienā. Burti un skaņas b, B, s, š, S, Š. <i>Būt, iet doties</i> 1., 2., 3. pers. formas. Īpašības vārdu darināšana ar izskaņu <i>-ains</i> . Īpašības vārda pārākā pakāpe. Īpašības vārda un lietvārda formas saskaņošana. Zilbe.	MG 46.-49. lpp. DL 3.5., 3.6., 3.7. EMM	48. lpp.12. uzdevuma atbildes: Marta – bumbieri, Paula – brilles vai banānus, Roberts – bumbu, Oto – banānus vai brilles. Skolēni var sākt diskusiju, kurš ņems banānus, kurš – brilles. Tā kā burtu skaits vienāds, tad to nevar noteikt. Iespējams, abi bērni ņems abas lietas. Uzdevumu grūtāku padara arī tas, ka vārdā brilles ir dubultie līdzskaņi. Papildus var piedāvāt “sadālīt līdzī nēmšanai” arī citas lietas, nosakot atbilstību mājīņām: <i>ābolu, čības, burkānu, zābakus, balonus, binokli</i> ; arī tādus vārdus, kas uzdevuma nosacījumiem neatbilst, jo neatbilst burtu skaits, piem., <i>bikses</i> vai vārdā nav burta <i>b</i> , piem., <i>telefonu</i> .

		49.lpp. 17. uzdevums. Veidojot mācību satura integrāciju ar datoriku, skolēniem var mācīt, kā informāciju par laika prognozi atrast, izmantot atslēgas vārdus “laika prognoze” un lietot tīmekļa pārlūkprogrammā meklēšanas programmu, vai, uzreiz ievadot konkrētas tīmekļa lapas adresi, piemēram, meteo.lv. Izpēta reālu laika prognozi, kopīgi izmantojot ekrānu klasē vai individuālas viedierīces, vai arī datorklasē. Piedāvātās spēles ieteicams spēlēt nelielās grupās, radot iespēju katram skolēnam pilnveidot runātprasmi un apgūt sadarbības prasmes. 49.lpp. zemsvītras uzdevumu var papildināt ar jautājumiem: <i>Cik zilbju ir vārdā šokolāde?</i> <i>Cik zilbju ir vārdā Marta, Paula, Oto, Roberts?</i> <i>Cik zilbju ir tavā vārdā?</i> <i>Kura klasesbiedra vārdā ir visvairāk zilbju?</i> Turpmākajos uzdevumos ik pa laikam ieteicams veidot vārdus no zilbēm, vārdus dalīt zilbēs, noteikt zilbju skaitu. DL 26. un 34. lpp. piedāvātie uzdevumi ļaus skolēniem apgūt pētījuma veikšanas prasmes – jautāt, atbildēt, aizpildīt tabulu, apkopot rezultātus, secināt. Šie uzdevumi veicina komunikācijas prasmes.
--	--	---

10.-11. stunda. Bibliotēkā. Nedēļas dienu nosaukumi. Kas kad notiek? Burti un skaņas t, T.	MG 50.-51. lpp. DL 3.8., 3.9. EMM	Skolēni apgūst leksiku, kas saistīta ar bibliotēku, grāmatām, lasīšanu. Veido vārdus no zīlēm, turpina mācīties izprast zilbes jēdzienu. 50. lpp. papildus jautājums skolēniem ar labāku runas prasmi un pieredzi bibliotēkā <i>Ko tu dari bibliotēkā?</i> 51.lpp. 3. uzdevums. Papildu jautājums nodrošinās starppriekšmetu saikni ar matemātiku
12.-13. stunda. Ko var lasīt? Akuzatīva forma. Burti un skaņas d, D. Līdzskaņi.	MG 52.-53. lpp. DL 3.10., 3.11., 3.12. EMM	<i>Vēro pulksteni attēlā! Vai Roberta skolā bibliotēka ir atvērta vai slēgta?</i> 51. lpp. zemsvītras uzdevums. Papildu uzdevuma iespējas – <i>Izdomā un pasaki teikumus ar šiem vārdiem!</i> 53. lpp. Mācoties nošķirt patskaņus un līdzskaņus, ieteicams vērot, kā tie atšķirīgās krāsās attēloti mācību grāmatā alfabētā 6., 7. lpp. Līdzīgi skolēni krāso savu alfabētu darba burtnīcas 2. un 3. lpp. Norāde uz to ir darba burtnīcas 21. lpp. par patskaņu burtiem, bet 30.lpp.- par līdzskaņu burtiem. Turpmāk krāso katru no jauna apgūto burtu atbilstoši skaņas veidam (līdzskanis vai patskanis). Papildu uzdevums rakstītprasmes un izteiksmīgas lasītprasmes pilnveidošanai, akcentējot skaņas <i>d</i> izrunu. Paula: Es izdomāju teikumu: šodien Daumantam saldas dateles. Dina dod <i>Sakārto vārdus pareizā secībā! Cik vārdu teikumā? Noraksti!</i> <i>Izlasi teikumu priecīgi, domīgi, pārsteigti, viltīgi.</i>

14.-16. stunda. Noteikumi bibliotēkā. Ķermeņa daļu nosaukumi. Piederības vietniekvārds <i>mans</i> . Burti un skaņas k, ķ, K, Ķ.	MG 54.-57. lpp. DL 3.13., 3.14. EMM	54.lpp. Kad skolēni izmēģinājuši spēli par T vai D, skolotājs var piedāvāt bērniem veidot pašiem savu spēli, kas nodrošinās starpdisciplināritāti ar vizuālo mākslu un pilnveidos pašvadības un sadarbības prasmes. <i>Pēc izvēles izdomājiet sešus vārdus, kas sākas ar P, un 6 vārdus, kas sākas ar B! Sagatavojiet attēlu un vārdu kartītes un sāciet spēli!</i> 57. lpp. 14. uzdevums. Iespējams dot papilduzdevumus rakstītprasmes un runātprasmes pilnveidošanai: <i>Noraksti pirmo teikumu par kaķēnu! No trešā teikuma izraksti, ko dara kaķēns! Pastāsti par Kates vai Kima dzīvnieku! Izmanto vārdus, kas sākas vai kuros ir burti K vai Ķ! Izmanto mācību grāmatā piedāvātos attēlus!</i>
17.-18. stunda. Mājdzīvnieki. Sludinājums. Vārdi pamazināmā formā. Dzejoļa pazīmes. Atskaņas. Burti un skaņas r, R.	MG 58.- 59. lpp. DL 3.15., 3.16., 3.17. EMM	58.lpp. 16. uzdevumā skolēniem var piedāvāt attēlus, kuros redzami sludinājumu dēļi, afišu stabi, sludinājumu portāli, sludinājums pie sētas. 58. lpp. zemsvītras uzdevums. Skolotājs var papildināt šo uzdevumu, uz tāfeles uzzīmējot burtu mājiņu ar sešiem lodziņiem un aicinot skolēnus noteikt, kuri vārdi var dzīvot šajā mājiņā. Papildu uzdevums rakstītprasmes pilnveidošanai: <i>Raksti burtnīcā! Vienā rindā raksti kaķēnu vārdus, otrā – runču!</i> <i>Brenda, Rūdis, Šēra, Muris, Pipars, Lords, Rada</i>
19.- 20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu? Gadalaiku spēle. Burtu bingo.	MG 60. lpp. DL 3.18., 3.19. EMM	Spēlējot spēli MG 60. lpp., skolēni izmanto un nostiprina nodaļā apgūto leksiku par gadalaikiem un norisēm dabā. Spēli ieteicams spēlēt nelielās grupās. Darba burtnīcas 40. lpp. piedāvātais burtu BINGO paredzēts skaņu un burtu atkārtošanai, uzmanības trenēšanai. Izmantoti tikai mācītie burti. Uzdevums 41.lpp. atsauc atmiņā nodaļā mācīto un piedāvā atcerēties gan iespīestos, gan rakstītos burtus. Atbilde: GRĀMATĀ
Papildu resursi	Bilžu vārdnīca Latvijas ABC Labdien!	Gadalaiki. 68. lpp.- 78. lpp. Laikapstākļi. 79. lpp. Burts G. Gadalaiki. Dabas parādības. Burts B. Bibliotēkā. Gadalaiki. 44.-45. DL
	Latvija drauga acīm. 6-9 gadi	Dabas parādības 44.-45. lpp. Gadalaiki 47.-50.lpp.

4. nodaļa. SVINAM RUDENĪ...

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. – 5. stunda. Mācību satura prognozēšana MG 4. nodaļai. Mārtiņdiena. Burti un skaņas g, ģ, G, Ģ.	MG 61. – 65. lpp. DL 4.1., 4.2. EMM Svinam rudenī... 3.	Izmantojot attēlu MG 61. lpp., skolēni atbild uz piedāvātajiem jautājumiem un prognozē, ko apgūs šajā nodaļā. Skolotājs diagnosticē skolēnu zināšanas par apgūstamo tematu. Skolēni turpina apgūt jaunos burtus, tos lasīt, rakstīt un rakstot savienot ar iepriekš apgūtajiem burtiem, rakstīt vārdus un īsus teikumus. Turpina izprast skaņas un burta atbilstību, noteikt vārdos burtu un skaņu skaitu, atpazīt un pareizi lasīt divskaņus. MG 63. lpp. tiek piedāvāti skaņu modeļi (šifra atslēga), kurus ieteicams izmantot arī turpmāk. Rakstot teikumus, mācās ievērot teikuma pazīmes – lielo sākumburtu lietojumu, pieturzīmes teikumu beigās, atstarpes starp vārdiem. Apgūstot tematu „Mārtiņdiena klāt!”, ieteicams izmantot kalendāru, atrast tajā 10. novembri, izlasīt, kuram ir vārda diena šajā datumā. Apkūkojot gadskārtu apli MG 63. lpp. 3. uzdevumā, kopā ar skolotāju lasa gadskārtu nosaukumus, vēro un nosaka, kuras gadskārtas ir katrā no gadalaikiem. <i>Informācija skolotājam.</i> Zemei viena gada laikā apritot ap Sauli, ir četri zīmīgi punkti, kas saistīti ar dienas un nakts garuma izmaiņām. Tie ir iezīmīgi ar zināmu lauku darbu uzsākšanu vai pabeigšanu. – Ziemā, kad diena visīsākā un nakts visgarākā, latvieši svin ZIEMASSVĒTKUS. Vasarā, kad diena visgarākā un nakts visīsākā, latvieši to pavada nomodā, kurinot uguni un ligojot, jo tad un tā ir jāsvin JĀŅI. – Pavasarī, kad diena un nakts ir tikko bijušas vienā garumā un diena kļuvusi par mirkli garāka kā nakts, latvieši svin LIELO DIENU, šūpojoties, krāsojot olas un ejot satikt sauli lēkta brīdī. – Rudenī, kad nakts un diena līdzsvarā, ir klāt MIKEĻI. Miķeļus svin tad, kad novākts viss dārzeņos un laukos izaugušais un pienācis tirgū braukšanas laiks. Sešas nedēļas pēc Miķeļiem svin MĀRTIŅUS. Tas ir laiks, kad ir ne vien novākts, bet arī izkults un ziemei durvis vaļā, bet ļaudīm laiks maskoties un apciemot tuvus un tālus kaimiņus kā lāčiem, dzērvēm, zirgiem vai salmu kūļiem. (M. Mellēna. Latviešu gadskārtas.) Ūsiņi, Māras, Mārtiņi un Meteņi ir robežšķirtnes starp gadalaikiem. Svētku svinēšanas tradīcijas laika gaitā papildinājušas arī kristīgo svētku tradīcijas. Mācoties par Mārtiņdienas gaili, ieteicams veidot starppriekšmetu saikni: dizains un tehnoloģijas (aplicēšana), vizuālā māksla (gaila zīmējums), mūzika (Dziesma “Kur tu teci, gailīti mans?”), rotaļa “Mārtiņa gailīši”, skat. sadaļu “Papildu resursi”), dabaszinības (mājputni). Apakštematā apgūto leksiku skolēni izmanto, rīkojot Mārtiņdienas tirdziņu klasē vai skolā. <u>DL 4.2. 3.</u> uzdevumu skolēniem var piedāvāt arī lielākā izmērā. (3. pielikums)
6. – 9. stunda. Mārtiņdienas tirgus. Cik maksā? Lietvārda akuzatīva formu veidošana pēc parauga. Burti un skaņas z, ž, Z, Ž, dz, dž, Dz, Dž.	MG 66. – 69. lpp. DL 4.3., 4.4., 4.5. EMM Svinam rudenī... 1., 2., 5.	

10. – 11. stunda. Kas ir Latvijā? Burti un skaņas c, č, C, Č.	MG 70. – 71. lpp. DL 4.6.	Vērojot Latvijas karti, skolēni aktualizē pirmsskolā apgūto par Latviju, lasa nosaukumus, stāsta, kuri nosaukumi ir pazīstami, ko zina par Latviju. Apakštematā skolēni vienlaikus ar valodas apguvi tuvāk iepazīst Latviju – tās pilsētas, karti, simbolus, dabas objektus u.c., tālād apgūst arī atbilstošu vārdu krājumu.
12. – 13. stunda. Latvijas simboli. Mīklas. Burti un skaņa v, V.	MG 72. – 73.lpp. DL 4.7. EMM Svinam rudenī... 7.	Apgūt Latvijas simbolus ieteicams integrēti latviešu valodas, dizaina un tehnoloģiju (karodziņu gatavošana, lentišu locīšana), vizuālās mākslas (simbolu attēlu krāsošana) un mūzikas (himna) stundās.
14. – 15. stunda. Latvijas daba. Kur tu piedzimi? Lietvārda lokatīva formas veidošana pēc parauga. Burti un skaņa j, J.	MG 74. – 75.lpp. DL 4.8., 4.9., 4.10. EMM Svinam rudenī... 8., 9.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem: <u>MG 70., 71. lpp. 2. uzdevums.</u> Lai skolēniem būtu vieglāk izmantot konstrukciju <i>daudz ... (kā?)</i> , jāpiedāvā atgādne ar galotnēm ģenitīvā (<i>daudz cilvēku, pilsētu, māju</i> u.c.) <u>MG 74. lpp. 10. uzdevums un 75. lpp. 11. uzdevums,</u> mācoties veidot dialogu par dzimšanas vietu (<i>Kur tu piedzimi? Es piedzimu Rīgā. Kur piedzima tava mamma?</i>), skolēni nostiprina prasmi lietot lietvārdus lokatīva formā un saskaņot vietniekvārdus <i>mans, mana</i> ar lietvārdiem.
17. – 18. stunda. Skaistas vietas Latvijā. Burti un skaņa f, F.	MG 76. – 77.lpp. DL 4.11. EMM Svinam rudenī... 6.	<u>MG 76. un 77. lpp. 14. uzdevumā</u> darbam ar tekstu var izmantot šādas uzdevumus: atbildi uz jautājumiem par tekstu (<i>Par ko stāsta Roberts? Kur ir bijusi Paula? Ko var apskatīt Ventspilī? Kur ir bijusi Marta? Kur tu esi bijis ar ģimeni? Vai tev ir fotogrāfijas no ceļojumiem?</i>),
19. stunda. Kāda ir Latvija? Krāsu nosaukumi. Burti un skaņa h, H.	MG 78. – 79.lpp. DL 4.12. EMM Svinam rudenī... 10.	sameklē tekstā vārdus <i>skaists, brīnišķīgs, grezns</i> , vārdu savienojumus ar šiem vārdiem, veido savus vārdu savienojumus ar šiem vārdiem. Šajā nodaļā, līdztekus vingrinājumiem valodā, ir daudz iespēju attīstīt un pilnveidot caurviju prasmes, piemēram, kritisko domāšanu – prasmi salīdzināt, secināt attīsta jautājumi: <i>Kas kopīgs šiem vārdiem?</i> (MG 69. lpp. 14. uzd.), <i>Kas kopīgs dzejolim un tautasdziesmai?</i> (MG 78. lpp. 15. uzd), kā arī uzdevums salīdzināt attēlus (DB 43.lpp. 3.uzd.). Pašvadītās mācīšanās prasmi attīsta pašpārbaudes uzdevumi, piemēram, MG 67.lpp. (Pārbaudi, vai uzrakstīji pareizi!) vai pašvērtējums (MG 69.lpp., 73.lpp.), kā arī iespēja stundas/aktivitātes beigās reflektēt par apgūto, par emocijām un iespaidiem, piemēram, pēc Mārtiņdienas tirdziņa. Digitālo pratību attīsta uzdevums sameklēt tīmeklī dažādas vietas Latvijā, izmantot digitālos mācību līdzekļus (skat. sadaļā <i>Papildu resursi</i>).
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu? Teikumu veidošana. Burtu – vārdu spēle.	MG 80.lpp. DL 4.13.	Šīs nodaļas noslēgumā skolēni ir apguvuši visus rakstītos burtus, tāpēc MG 80. lpp. atkārtotai un pašpārbaudei piedāvāts 1. uzdevums – spēle. Spēlējot spēli, skolēni atceras rakstītos burtus, atbilstošās skaņas un nosauc nodaļas apakštematam par Latviju atbilstošus vārdus. <u>MG 2. un 3. uzdevumā, kā arī DL 4.13.</u> skolēni demonstrē prasmes veidot teikumus un tos pareizi pierakstīt.

Papildu resursi	Rotaļa. Mārtiņa gailīši Kur tu teci? Kur tu teci? Karaoke Latvijas ABC Bērnistaba.lsm.lv Latvija drauga acīm. 6-9 gadi Kur esam? Latvijā! Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš!	Mārtiņa gailīši. Rotaļas latviešu valodas apguvē ar Ilgu Reiznieci. LVA Dziesma “Kur tu teci, gailīti manu?” Dziesma “Kur tu teci, gailīti manu?” (KARAOKE) Burts L. Latvijas karte. Brīvdienų ceļojums. Latvijas simboli. Latvijas pilsētas. Latvija (Latvijas simboli. Latvijas karte.) Latvijas ģeogrāfija. 53. lpp. Latvijas novadi. 55. lpp. Interesantas vietas Latvijā. 57. lpp. Lietotne Latvijas kultūras un dabas iepazīšanai. Lietotne lasītprasmes un teikumu veidošanas prasmes pilnveidošanai. Skolēns vēro attēlu, veido teikumu un saņem punktus.
------------------------	---	--

5.nodaļa. GAISMAS LAIKS

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana MG 5. nodaļai. Ziemassvētku gaidīšanas laiks.	MG 81.lpp. DL 5.1.	Tematā tiek papildināts vārdu krājums par Ziemassvētku tēmu, vienlaikus aktualizējot skolēnu iepriekšējo pieredzi un apgūstot jaunas zināšanas par svētku gaidīšanas laiku un tradīcijām. Temata ietvaros skolēni mācīsies rakstīt apsveikumu, vēstuli, adresi uz aploksnes, nostiprinot un pilnveidojot iepriekš apgūto – rakstītos burtus, to savienojumus, teikumu veidošanu un pareizrakstību, lielo sākumburtu lietojumu. Īpaša uzmanība tiek pievērsta izsaukuma zīmes lietošanai teikuma beigās. Šajā tematā iekļauti radoši uzdevumi, tajā ir daudz spēļu, patstāvīgo darbu, dzejoļu. Iepazīstoties ar spēlēm, liela uzmanība jāpievērš spēles noteikumu izlasīšanai, jo tas ir informatīvs teksts. Bieži vien skolēni tos nesaprot, un izpratne veidojas tikai tad, kad sāk spēlēt vai kad skolotājs izskaidro vienkāršiem vārdiem. Jautājot par tekstu un lūdzot atbildēt saviem vārdiem, skolotājs pārliecinās, vai skolēni saprot teksta saturu. Līdzīgi lasāmas dāvanu gatavošanas instrukcijas. Tādi tematā iekļautie uzdevumi kā apsveikuma rakstīšana, dāvanu un rotājumu gatavošana, dzejoļu mācīšanās, afišas veidošana u.c. būtu veicami ar praktisku lietojumu, ne tikai uzdevuma veikšanas dēļ, lai apgūtu kādu prasmi. Atbilstoši skolotājs var mainīt uzdevuma nosacījumus.
2. stunda. Ziemassvētku gaidās. Ziemassvētki citās valstīs.	MG 82., 83. lpp. DL 5.2., 5.3. EMM Gaismas laiks. 1., 2., 3.	
3., 4. stunda. Kā rakstīt vēstuli Ziemassvētku vecītim? Kā rakstīt adresi uz aploksnes?	MG 84., 85. lpp. DL 5.4., 5.5.	
5., 6. stunda. Ziemassvētku spēles.	MG 86., 87. lpp.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem <u>MG 81. lpp.</u> Apskatot temata ievadlapu, skolēni prognozē, kas tajā būs. Nevajadzētu pieņemt tikai atbildi – par Ziemassvētkiem, bet lūgt, lai skolēni atbildētu konkrēti. Tāpat var lūgt pāršķirstīt grāmatas nodaļu un atzīmēt, ko visvairāk gribētu iemācīties. 1. stundā arī vajadzētu pārrunāt, kāda ir skolēnu pieredze Ziemassvētku svinēšanā, kā tiem gatavojas, kuras tradīcijas zina. Skolotājam jārespektē, ka ģimenēs ir dažādas Ziemassvētku svinēšanas tradīcijas, un stundās to pārrunā un pieņem. Sākot temata apguvi, jānostiprina vārdu krājums. Tie var būt vēl arī citi vārdi, ne tikai attēlā redzami un nosauktie. Skolēni var strādāt divatā vai trijātā un paši nosaukt un uzrakstīt vārdus, kas saistās ar Ziemassvētkiem. Pēc tam klasē izvēlas 10 – 12 vārdus un kopā skaidro to nozīmes. Ar vārdiem var veidot vārdu savienojumus vai teikumus. <u>MG 83. lpp.</u> ir teksts par Ziemassvētku tradīcijām Itālijā. Skolēnus var rosināt meklēt tīmeklī, piemēram, vietnē https://www.tvnet.lv/4744095/ka-svin-ziemassvetkus-citas-valstis , citu valstu tradīcijas. To var darīt ar vecākiem.
7., 8. stunda. Dzejoļi Ziemassvētkiem. Apsveikums.	MG 88., 89., 90.lpp. (12. uzdevums). DL 5.6.	
9., 10. stunda. Dzejoļi svētkiem. Ziemassvētki – gadskārtu svētki.	MG 90. (13. uzdevums), 91. lpp. DL 5.7.	

		<u>MG 84., 85. lpp. 5. uzdevums.</u> Skolēni var veidot arī savu atgādni par vēstules un adreses rakstīšanu. Skolēnus vajadzētu rosināt domāt par to, kā viņi informāciju labāk varētu atcerēties. Jāpārdomā vēstules rakstīšanas Ziemassvētku vecītim mērķis. Lūgt vēstulē dāvanas – tas būtu atstājams ģimenes ziņā. Vēstulē var pastāstīt par paveikto, par notikumiem klasē, skolā, Latvijā, lūgt kaut ko visiem noderīgu, piemēram, lai atved aukstumu un sniegu. Skolēnu uzmanība vēršama uz to, ka pareizrakstība ievērojama ne tikai latviešu valodas stundās, ne tikai rokrakstā rakstītos tekstos, bet arī digitāli veidotos teksts, piemēram, īsziņās. <u>MG 89. lpp. 11. uzdevums un 90. lpp. 12. uzdevums.</u> Apsveikumus var rakstīt vecākiem, brāļiem, māsām, draugiem, skolotājiem, klasesbiedriem. Jāvērš skolēnu uzmanība, ka apsveikumu saturs un stils ir atkarīgs no tā, kuram sūta apsveikumu. Ieteicams rakstīt apsveikumus klases skolotājiem un klasesbiedriem vai skolasbiedriem, veidojot kopīgu klases vai skolas Ziemassvētku pastu. <u>MG 90. lpp. 13. uzdevums.</u> Iepazīstoties ar U. Ausekļa dzejoli <i>Ziemassvētki dara tā</i>, pārrunā, ko skolēni ir mācījušies par dzejoļiem, un pievērš uzmanību tam, ka šajā dzejolī nav pieturzīmju. Tādējādi pamazām veidosies padziļināts priekšstats par to, kas ir dzejolis. Tāpat vajadzētu noskaidrot skolēnu viedokli, kas, pēc viņu domām, ir viegls vai grūts jautājums. Uz kuriem jautājumiem atbildot, ir vajadzīgas tikai zināšanas vai informācija, bet kuri jautājumi liek atbildes meklēt savā pieredzē.
--	--	--

11., 12. stunda. Iepriecinām cits citu. Dažādi viedokļi. Dzejoļi svētkiem.	MG 92., 93. lpp. DL 5.8., 5.9. EMM Gaismas laiks. 6.	<u>MG 94. lpp. 4. uzdevums.</u> Skolotājs paskaidro, ka instrukcija ir norādījums vai pamācība kādas darbības veikšanai. Aicina skolēnus dalīties ar personīgo pieredzi, vai ir lasījuši (skatījušies) kādas instrukcijas (piemēram, salikt kādu rotaļlietu no <i>Lego</i> klucišiem). Uzdevumi veido starppriekšmetu saikni ar mācību priekšmetu <i>Dizains un tehnoloģijas</i> (iekļauj arī mācību priekšmetu <i>Datorika</i>), gan gatavojot dāvanas, gan saistot ar <i>Datorikas</i> tēmu <i>Algoritmi</i> (Algoritms – precīzs un skaidrs paskaidrojums, kā ir jārikojas, piemēram, lai sasniegtu kādu mērķi vai atrisinātu kādu problēmu). <u>MG 98. lpp. 10. uzdevumā</u> aptaujas anketu neaizpilda. Tā domāta lasīšanai un izvērtēšanai. <u>MG 100. lpp. 14. uzdevumā</u> tabulu neaizpilda rakstveidā. Atbildes skolēni var sniegt visi ar īkšķi, norunātiem žestiem, kustībām vai signālkartītēm.
13., 14. stunda. Iepriecinām cits citu. Dāvanas svētkiem. Pateicības frāzes.	MG 94., 95. lpp.	
15., 16. stunda. Iepriecinām cits citu. Afiša.	MG 96., 97. lpp.	
17., 18. stunda. Karnevāls. Aptauja.	MG 98., 99. lpp. DL 5.10., 5.11. EMM Gaismas laiks. 8.	
19. stunda. Rotājumi svētkiem. Informācija tabulā. Viedokļa pamatošana.	MG 100., 101. lpp. DL 5.12., 5.13. EMM Gaismas laiks. 7.	
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 102., 103. lpp. DL 5.14. EMM Gaismas laiks. 4., 5., 9., 10.	Spēlējot <u>MG 102. lpp.</u> piedāvāto spēli, pārliecinās par tematā apgūtajām prasmēm un nostiprina apgūto vārdu krājumu. Spēle veicina sadarbības prasmes. <u>DL 5.14. 1. uzdevumā</u> pārliecinās par tematā apgūtajiem vārdiem, bet <u>2. uzdevumā</u> pārvelk teikumus, kurus var izmantot norakstīšanai apsveikumos klasesbiedriem vai klases skolotājiem. Lasot nepabeigtos teikumus <u>MG uzdevumā 103. lpp.</u> , veidojas kopsavilkums par pirmajā semestrī paveikto. Šo uzdevumu ieteicams veikt pāros.
Papildu resursi	Bilžu vārdnīca Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 1. klase	Mēneši. 47. lpp. Ziemassvētku laiks. 3., 4., 6. uzdevums. Ziemas prieki. 2. uzdevums.

6. nodaļa. PARUNĀSIM PAR BRĪVDIENĀM!

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Parunāsim par brīvdienām! Mācību satura prognozēšana MG 6. nodaļai.	MG 7. lpp. EMM Parunāsim par brīvdienām! 2., 3., 10.	Tematā tiek papildināts vārdu krājums par nodarbēm brīvajā laikā, vienlaikus aktualizējot skolēnu iepriekšējo pieredzi un apgūstot jaunas zināšanas par brīvā laika pavadīšanas iespējām, tostarp spēlējot valodas spēles. Temata apguves laikā skolēni mācās lietot nedēļas dienu nosaukumus, pēc parauga lietot darbības vārdus dažādos laikos (nenoteiksmē, pagātnē, tagadnē, nākotnē), kā arī lietvārdus akuzatīva un lokatīva formās. Uzmanība jāvērs pareizai teikumu rakstībai, mudinot skolēnus vienmēr pārliecināties, vai teikuma pirmais vārds uzrakstīts ar lielo sākumburtu, vai teikuma beigās lietota atbilstoša pieturzīme. Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem Izmantojot attēlu <u>MG 7. lpp.</u> , skolēni pārrunā, kā pagājušas ziemas brīvdienas, un prognozē, ko apgūs šajā nodaļā. Skolotājs diagnosticē skolēnu zināšanas par apgūstamo tematu – vārdu krājumu, prasmes lietot darbības vārdus dažādos laikos.
2. – 3. stunda. Nedēļas dienu nosaukumi. Dzejolis. Lietvārdu akuzatīva formu veidošana pēc parauga. Apstākļa vārdi <i>vakar, šodien, rīt, parīt, aizparīt</i> , to lietošana ar darbības vārdiem <i>ir, bija, būs</i> .	MG 8. – 9. lpp. DL 6.1., 6.2.	<u>MG 8. lpp. 1. uzdevumā</u> , lasot bērnu dialogu, noskaidro, ka <i>brīvdienas</i> ir ne tikai skolēnu brīvlaiks, bet arī brīvas dienas nedēļas nogalē – sestdiena un svētdiena. Secina, ka šajā nodaļā uzzinās, kā var interesanti pavadīt brīvdienas, un plānos savas brīvdienas. Izmantojot kalendāru, skolēni var saskaitīt, cik brīvdienu vēl būs janvārī. Ieteicams izmantot esošās nedēļas kalendāru un pārrunāt, kura diena un kurš datums ir šodien, bija vakar, būs rīt. <u>MG 8. lpp. 2. uzdevumā</u> ieteicams pārrunāt, ko skolēni dara katrā nedēļas dienā. <u>MG 9. lpp. 3. uzdevums</u> . Pirms dzejoļa lasīšanas nosaka, kas ir dzejoļa autors, kāds ir nosaukums. Svarīgi pievērst skolēnu uzmanību dzejoļa izkārtojumam rindās. Skolēni var saskaitīt, cik rindu un cik teikumu ir dzejoli. Aicinot izlasīt, piemēram, pirmo teikumu, var uzdot problēmjautājumu: “Kāpēc teikuma vidū vārds ir rakstīts ar lielo burtu?”. Noskaidro, ka šajā dzejolī katru dzejoļa rindu sāk rakstīt ar lielo burtu, taču ne vienmēr tā ir. Vēro, ka rindas apvienotas pantos. Šajā dzejolī katrā pantā ir divas rindas. Piezīmes grāmatas malā izmanto, lai skaidrotu nezināmo vārdu nozīmes. Ieteicams kopā ar skolotāju mācīties meklēt vārdu skaidrojuma arī citiem nezināmajiem vārdiem kādā no tīmekļa vārdnīcām, piemēram, www.tezaurs.lv . <u>DL 6.2.</u> mācās attēlot domas grafiskajā organizatorā. Var rosināt skolēnus noformēt savu dzejoli par nedēļas dienām uz atsevišķas lapas, atgādinot, ka jāieraksta savs vārds (autors) un dzejoļa nosaukums.
4. – 5. stunda. Brīvdienu plāni. Darbības vārdi <i>spēlēt, spēlēties</i> . Darbības vārda nākotnes formu veidošana 1. un 3. personā pēc parauga.	MG 10. – 11. lpp. DL 6.3., 6.4. EMM Parunāsim par brīvdienām! 4., 9.	<u>MG 10. lpp. 5. uzdevums</u> . Ierosināšanai var piedāvāt skolēniem izlasīt Martas un Roberta brīvdienu plānus.
6. – 7. stunda. Pagājušās brīvdienas. Darbības vārda pagātnes formu veidošana 1. un 3. personā pēc parauga. Lietvārdu lokatīva formas veidošana pēc parauga.	MG 12. – 13. lpp. DL 6.5., 6.6. EMM Parunāsim par brīvdienām! 1.	

		“Ko darīšu brīvdienās?”			
		Martas plāns		Roberta plāns	
		1. Ilgi gulēt. 2. Palīdzēt vecākiem. 3. Skatīties filmu. 4. Spēlēties ar lelli.	5. Mācīties dzejoli. 6. Barot putnus barotavā. 7. Slinkot.	1. Pirkt kārumus. 2. Piedalīties futbola treniņā. 3. Kārtot drēbju skapi. 4. Atpūsties.	5. Piezvanīt krusttēvam. 6. Spēlēt galda spēli. 7. Lasīt žurnālu.
		Kopīgi pārrunā, ko vēl var darīt brīvdienās. Skolotājs pieraksta (izmanto darbības vārdu pamatformā) visas izteiktās idejas. Izmantojot Roberta un Martas brīvdienas plānus un pašu izteiktās idejas, mācās uzdot jautājumus un atbildēt (piemēram, <i>Kārli vai tu brīvdienās pastaigājies? Jā, es brīvdienās pastaigājos/Nē, es brīvdienās nepastaigājos</i>). <u>DL 6.5.</u>, veicot 1. uzdevumu, nostiprina prasmi veidot dialogu pēc parauga, vēršoties pie klasesbiedra ar jautājumu, izmantot uzrunu, kā arī aizpildīt tabulu. Veicot 2. uzdevumu, mācās lietot darbības vārdus 3. personā. <u>MG 11. lpp. 8. uzdevumā</u> nostiprina apgūto vārdu krājumu, veidojot savu brīvdienas plānu. Ieteicams izveidotus teikumus arī pierakstīt. Salīdzina izveidoto plānu ar klasesbiedru – kas kopīgs un kas atšķirīgs. Ar izveidoto plānu skolēni iepazīstina ģimenes locekļus, uzklasa ieteikumus un papildina. Stāsta, ko darīja brīvdienās, izmantojot MG 8. uzdevumā izveidoto brīvdienas plānu. Spēlējot MG 11. uzd. piedāvāto spēli, nostiprina prasmi lietot uzrunu, uzdot jautājumus un atbildēt par to, ko darīja brīvdienās. Pārrunā, vai izdevās izdarīt visu, kas bija plānots.			
8. – 9. stunda. P. Brūveris “Ko es daru, kad palieku viens”. Stāsta lasīšana ar izpratni. Valodas spēles.	MG 14. lpp. DL 6.7. EMM Parunāsim par brīvdienām!	<u>MG 15. lpp.</u> Spriež par to, kas ir pupiņu valoda, atceras, kuras valodas vēl zina. <u>MG 3. uzdevumā</u> nostiprina zināšanas par patskaņiem un divskaņiem. Lasa zilbes, vingrinot skaņu pareizu izrunu. <u>DL 6.7. 2. uzdevumā</u> izmanto L. Žutautes stāstu “Kika Mika un pazaudētais laiks” (4. pielikums) vai izvēlas vārdus no lasītā P. Brūvera stāsta “Ko es daru, kad palieku viens”. <u>MG 16. lpp. 4. uzdevums.</u> Veidojot savas vārdu rindas, ieteicams skolēnus rosināt meklēt vārdus un/vai pārbaudīt to pareizrakstību apgūtajās grāmatas nodaļās, kā arī izmantot Latviešu valodas bilžu vārdnīcu.			
10. – 11. stunda. Valodas spēles. Lieko vārdu meklēšana. Ātrrunas vingrinājumi.	MG 15. – 17. lpp. DL 6.8. EMM Parunāsim par brīvdienām! 5., 6.				

		<u>MG 17. lpp. 6. uzdevumā</u> ātrrunas vispirms lasa skolotājs, izrunājot visus vārdus lēni un skaidri, izskaidro nezināmos vārdus. Svarīgi skolēniem atgādināt, ka sākumā jāiemācās izlasīt lēni un pareizi, un tikai tad var lasīt ātri. Organizējot klasē spēles konkursus, skolotājam jāvēro un jāsecina, vai sacensību elementi palīdz (motivē, rada prieku) vai traucē mācību procesā (rada negatīvas emocijas, nesaskaņas). Pēc tam, kad skolēni ir izmēģinājuši valodas spēles klasē, ieteicams rosināt viņus spēlēt kādu no spēlēm mājās ar ģimenes locekļiem. Ieteicams rosināt skolēnus iesaistīties Latviešu valodas aģentūras piedāvātajos valodas konkursos un izmantot interaktīvos mācību materiālus, spēles vietnē https://maciunmacies.valoda.lv/. Skolotājs valodas spēļu izveidei var izmantot tādus resursus kā https://wordwall.net/, https://learningapps.org/, https://kahoot.com/, https://quizizz.com/ u.c.
12. – 13. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 18. lpp. DL 6.9. EMM Parunāsim par brīvdienām! 7., 8.	Spēlējot spēli <u>MG 18. lpp.</u>, skolēni izmanto un nostiprina nodaļā apgūto leksiku un gramatiskās konstrukcijas. <u>DL 6.9.</u> uzdevums paredzēts, lai skolēni var demonstrēt lasītprasmi (lasītā teksta izpratni). Veicot šo uzdevumu, skolēni atkārto nedēļas dienu nosaukumus, arī jēdzienus <i>dzejoļa autors</i> un <i>dzejoļa nosaukums</i>.
Papildu resursi	Latvijas ABC	Burts I. Intereses. Man patīk... Burts K. Kalendārs. 16.2. Nedēļa.
	Bilžu vārdnīca	93. lpp. Mēneši un dienas.
	Latvija drauga acīm. 6-9 gadi	17. lpp. Brīvais laiks.
	Labdien!	47. lpp. Ko dara bērni Latvijā?
	Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš!	Ieteicams izmantot teikumu veidošanai.

7. nodaļa. TOREIZ UN TAGAD...

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. – 3. stunda. Toreiz un tagad. Mācību satura prognozēšana MG 7. nodaļai. Stāsta par vecvecākiem. Piederības izteikšana <i>ir / nav</i> .	MG 19. – 21. lpp. DL 7.1. EMM Toreiz un tagad ... 1., 2., 3.	Tematā tiek papildināts vārdu krājums par mājas iekārtojumu, radu rakstiem, par mācībām skolā agrāk un tagad. Temata ietvaros skolēni mācās saskaņot īpašības vārdus un lietvārdus, lietot pievārdus kopā ar lietvārdu, izteikt piederību; iepazīst dažādu tekstu veidus – pasaka, teika, literāra pasaka, tautas pasaka; pēta grāmatu satura rādītājus; aptaujā iegūto informāciju atspoguļo plakātā. Uzmanību jāturpina vērst pareizai teikumu rakstībai, mudinot skolēnus vienmēr pārliedzināties, vai teikuma pirmais vārds uzrakstīts ar lielo sākumburtu, vai teikuma beigās lietota atbilstoša pieturzīme. Skolēni jau mācījušies, ka personu vārdus raksta ar lielajiem sākumburtiem, šajā tematā raksta arī pasaku varoņu vārdus, mācās rakstīt pasaku, grāmatu nosaukumus. Skolēniem jāveido teikumi no dotajiem vārdiem, kā arī jāmacās veidot jautājumus par lasīto tekstu un par attēlu.
4. – 5. stunda. Radu raksti. Dzintas koks. Sarunvalodas vārdi – vecvecāku nosaukumi.	MG 22. – 23. lpp. DL 7.1., 7.2.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem Izmantojot attēlu <u>MG 19. lpp.</u> , skolēni prognozē, ko apgūs šajā nodaļā. Ar <u>MG 20. lpp. 1. uzdevumu</u> iespējams diferencēt mācību saturu: parādīt vārdu, veidot teikumus ar jaunajiem vārdiem, stāstīt detalizēti par attēlu, veidot jautājumus, apstiprināt vai noliegt dzirdēto informāciju par attēliem, noteikt, kur un kad notiek darbība, pamatot to. Skolēni veido teikumus par to, ko dara viņu vecvecāki. Darbam ar attēlu skolēniem piedāvā atbalsta vārdus.
6. – 7. stunda. Vecmāmiņas istabā. Mēbeļu un mājas priekšmetu nosaukumi. Stāsta par istabu, izmantojot lietvārdus, īpašības vārdus, prievārdus.	MG 24. – 25. lpp. DL 7.3., 7.4. EMM Toreiz un tagad ... 10.	<u>MG 22. lpp. 4. un 5. uzdevumu</u> ieteicams integrēt ar sociālajām zinībām. Skolēni var veidot savus radu rakstus, stāstīt vai veidot dialogus par vecvecākiem, izmantojot paraugu. <u>MG 24. lpp. 10. uzdevumu</u> var papildināt ar jautājumu <i>Kas ir citādi tavā dzīvoklī?</i> . Skolēni salīdzina attēlu MG ar savu istabu vai citu attēlu, kurā redzamas mūsdienu dzīvoklis, nostiprina prasmi lietot konstrukciju <i>nav kā?</i> . Piemēram, <i>Te ir krāsns. Manā istabā (dzīvoklī, mājā) nav krāsns</i> . Skolēniem jāpiedāvā atgādne ar gatavām frāzēm: <i>nav krāsns, pulksteņa, nav kumodes u.c.</i> Ieteicams salīdzināt attēlā redzamo un dialogā lasīto ar savu pieredzi: <i>Vai tavās mājās mēbeles un citi priekšmeti ir tikai jauni, vai ir arī tādi, kas saglabājušies no senākiem laikiem? Vai vecvecāku mājās ir tikai senas mēbeles un priekšmeti, vai ir arī jauni?</i> Secina, ka ir dažādi.
8. stunda. Saruna vecmāmiņas virtuvē. Virtuves priekšmetu nosaukumi. Stāsta par virtuvi, izmantojot lietvārdus, īpašības vārdus, prievārdus.	MG 26. lpp. DL 7.5.	Ieteicams pārrunāt, ka senas lietas var būt pat vērtīgākas, ka, ilgāk lietojot, nepērkot jaunas, mēs saudzējam vidi, neradām jaunus atkritumus.
9. – 10. stunda. Skolā agrāk un tagad. Mācību priekšmetu nosaukumi, klases iekārtojums.	MG 27. – 28. lpp. DL 7.6.	<u>MG 28. lpp. 21. uzdevums</u> . Ieteicams pārrunāt, kā tehnoloģijas ietekmē mācību procesu (var ātri atrast vārdu skaidrojumus digitālajās vārdnīcās, attēlus, vietas u.c. informāciju, mācīties, izmantojot spēles, īpaši izveidotas vietnes), kādam nolūkam tās paredzētas, cik daudz tās vajadzētu lietot bērniem. Iespējama mācību priekšmetu integrācija ar tehnoloģiju mācību jomu (datorika).

11. – 12. stunda. A. Dēliņa “Pasakainie bērības rīti”. Vecvecāku bērības stāsti.	MG 29. lpp.	<u>MG 29. lpp. 22. uzdevuma</u> tekstu var izmantot vairāku prasmju attīstīšanai, piemēram, skolēni lasa tekstu, sameklē pazīstamus vārdus, mēģina saprast atsevišķus teikumus, tekstu kopumā, atbild uz jautājumiem, veido savus jautājumus, atstāsta tekstu. Pirms teksta lasīšanas jānoskaidro dažu vārdu nozīme, piemēram, <i>plašs tehnikas diapazons</i> (daudz dažādas tehnikas – mašīnas, datori, telefoni u.c.).
13. – 14. stunda. Vecmāmiņas pasakas. Pasaku varoņi. Lasa ar izpratni, izteiksmīgi. Pasaku nosaukumu rakstība.	MG 30. – 32. lpp. DL 7.7., 7.8. EMM Toreiz un tagad ... 6., 8.	<u>MG 28. lpp. 1. uzdevums.</u> Ieteicams pārrunāt, kā radušās pasakas. Pasakas no paaudzes paaudzē cilvēki mutvārdu formā cits citam pārstāstījuši, tikai jaunākajos laikos tās pierakstītas. Katru reizi pārstāstot pasaka nedaudz pārveidota, tā gadās arī stāstā minētajai vecmāmiņai. Veicot uzdevumus <u>MG 30. – 32. un 39. lpp.</u> , izmanto gan iepriekš gūto pieredzi (dzirdētās, lasītās pasakas, redzētās izrādes, filmas), gan spriež, analizējot uzdevumos ietvertu informāciju (attēli, pasaku nosaukumi).
14. – 15. stunda. Mūsu klase un pasakas. Anketa. Plakāts.	MG 33. lpp. DL 7.9., 7.11.	<u>MG 32. lpp. 5. uzdevumā</u> minēto pasaku autori: • Jākobs un Vilhelms Grimmi “Vilks un septiņi kazlēni”, “Trīs sivēntiņi”, “Brēmenes muzikanti”, “Sarkangalvīte”, “Sniegbaltīte un septiņi rūķīši” • Hanss Kristians Andersens “Neglītais pīlēns”, “Īkstīte”, “Nāriņa” • Annas Brigaderes pasaku luga “Sprīdītis”, latviešu tautas pasaka “Sprīdītis” • Latviešu tautas pasaka “Vecīša cimdīņš”
16. – 17. stunda. Informācija uz grāmatas vāka un satura rādītājā.	MG 34. – 35. lpp. DL 7.10.	Ieteicams kādu no pasakām noklausīties vai noskatīties kādā no tīmekļa vietnēm, piemēram, https://pasakas.nn.lv/ , https://www.youtube.com/ . Daži no pasaku ierakstiem: Vecīša cimdīņš , Vecīša cimdīņš pasakas.net , Sprīdītis , Neglītais pīlēns , Sarkangalvīte un vilks , Trīs sivēntiņi , Vilks un septiņi kazlēni .
18. – 19. stunda. Latviešu tautas pasaka “Kā balodis mācījās ligzdu taisīt?” Lasīšana lomās.	MG 36. – 37. lpp. DL 7.12.	<u>MG 33. lpp. 6. uzdevums.</u> Pirms plakāta veidošanas veic aptauju. Aptaujai izmanto aptaujas anketu <u>DL 7.9. Pārrunā, kas ir plakāts – redzamā vietā novietots liels attēls ar īsu tekstu. Plakātā ietvertajai</u> informācijai jābūt ātri uztveramai, tajā neiekļauj daudz sīku detaļu, daudz teksta. Uzdevumu ieteicams veikt mazās grupās.
20. – 21. stunda. Tautas pasakas un literārās pasakas. Tekstā iegūtā informācija.	MG 38. – 39. lpp. DL 7.14.	Veicot uzdevumus <u>MG 32., 34., 35. lpp.</u> , ieteicams organizēt bibliotēkas stundas, lai pētītu grāmatu autorus, nosaukumus, satura rādītājus dažādās grāmatās, kā arī iepazītos ar dažādām pasaku grāmatām, tādējādi mudinot kļūt par aktīvu grāmatu lasītāju. Ja nav iespējas apmeklēt bibliotēku, var apskatīt klasē pieejamās grāmatas, secināt grāmatas satura nepieciešamību, lai, piemēram, izvēlētos grāmatu lasīšanai, ātrāk sameklētu nepieciešamo informāciju u.tml.
22. – 23. stunda. Latviešu tautas teika. Jautājumu veidošana. Informācijas meklēšana tekstā.	MG 40. – 41. lpp. DL 7.13.	<u>MG 37. lpp. 11. uzdevumu</u> ieteicams papildināt ar jautājumu <i>Pastāsti, kā tu kaut ko esi mācījies/mācījiesies!</i> . <u>MG 38. un 39. lpp. 12. uzdevums</u> paredzēts kritiskās domāšanas attīstīšanai, jo skolēniem jāanalizē, kuru informāciju var gūt lasītajā tekstā, kuru – ne.

24. – 25. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 42. lpp. DL 7.15. EMM Toreiz un tagad ... 4., 5.	<u>MG 40. lpp. 1. uzdevumā un DL 7.15. 1. uzdevumā</u> jāvērtē uzmanība lietvārdu pareizas formas izvēlei <i>ir (kas?), nav (kā?)</i> .
Papildu resursi	Latvijas ABC	Burts Ģ. 11.3. Dzimtas koks. 11.4. Darbs mājās. Burts M. 20.1. Telpas mājās. Burts S. 26.1. Klasē. Burts O. 23.5. Kur ir kaķis?
	Latviešu valoda mazākumtautību skolā. 2. klase	Es nāku no ... 1., 2. uzdevums.
	Mācāmies latviešu valodu!	Latviešu valoda. 7/31 Ievieto vajadzīgajā vietā! (prievārdi)
	Bilžu vārdnīca	7. lpp. Ģimene. 40.-41. lpp. Vakarā. 94. lpp. Prievārdi.
	Labdien!	37.-42. lpp. Mājas. Mēbeles.
	Latvija drauga acīm. 6-9 gadi	31. – 34. lpp. Mājas.

8. nodaļa. PAVASARA PIEDZĪVOJUMI

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. – 2. stunda. Pavasara piedzīvojumi. Mācību satura prognozēšana MG 8. nodaļai. Pavasara vēstneši. Darbības vārds kopā ar lietvārdu.	MG 43. – 45. lpp. DL 8.1. EMM Pavasara piedzīvojumi. 1., 2.	Tematā tiek papildināts vārdu krājums par pavasara vēstnešiem, Lieldienām, dzīvniekiem – mājas mīluļiem, vienlaikus aktualizējot skolēnu iepriekšējo pieredzi un apgūstot jaunas zināšanas par norisēm dabā pavasarī, par Lieldienu svinēšanas tradīcijām, veidojot attieksmi pret mājdzīvniekiem. Temata ietvaros mācās lietot īpašības vārdus, tostarp krāsu nosaukumus, mācās nosaukt skaitļa vārdus, izmantojot kalendāru, saskaņot īpašības vārdus un skaitļa vārdus ar lietvārdu pēc parauga, mācās izteikt piederību, izmantojot lietvārdu ģenitīva formā vai piederības vietniekvārdus.
3. – 4. stunda. Lieldienu tradīcijas. Apsveikums.	MG 46. – 47. lpp. DL 8.2., 8.3. EMM Pavasara piedzīvojumi. 4., 5.	Uzmanību jāturpina vērst pareizai teikumu rakstībai, mudinot skolēnus vienmēr pārliedzināties, vai teikuma pirmais vārds uzrakstīts ar lielo sākumburtu, vai teikuma beigās lietota atbilstoša pieturzīme. Skolēniem jāveido teikumi no dotajiem vārdiem, kā arī jāmacās veidot jautājumus par lasīto tekstu un par attēlu. Skolēni jau mācījušies, ka personu vārdus raksta ar lielajiem sākumburtiem; šajā tematā raksta arī dzīvnieku vārdus.
5. stunda. Olu krāsošana Lieldienās. Krāsu nosaukumi.	MG 48. lpp. DL 8.4. EMM Pavasara piedzīvojumi. 3.	Temata apguves laikā skolēni mācās rakstīt apsveikumu, sludinājumu. Mācās izdomāt vai izvēlēties teksta saturam atbilstošu virsrakstu. Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem
6. stunda. I. Skapste “Dzeltenā dziesma”. Dzejoļa pazīmes.	MG 49. lpp. DL 8.5., 8.6.	Izmantojot attēlu <u>MG 43. lpp.</u> , skolēni prognozē, ko apgūs šajā nodaļā, ko par to jau zina, ko gribētu uzzināt. Ar <u>MG 44. lpp. 1. uzdevumu</u> iespējams diferencēt mācību saturu: parādīt un nosaukt attēlā redzamos vārdus, veidot teikumus ar jaunajiem vārdiem, stāstīt detalizēti par attēlu, veidot jautājumus, apstiprināt vai noliegt dzirdēto informāciju par attēliem, salīdzināt ar reālajām norisēm dabā.
7. – 8. stunda. Piederības izteikšana. <i>Mans / mana, tavs / tava, Lienes (kā?) apsveikums.</i>	MG 50. – 51. lpp. DL 8.7. EMM Pavasara piedzīvojumi. 6., 7. EMM Toreiz un tagad ... 7.	Veicot uzdevumus, kas saistīti ar Lieldienu svinēšanas tradīcijām, skolotājam jāreķinās, ka ne visās ģimenēs šos svētkus svin un svinēšanas tradīcijas ir atšķirīgas. <u>MG 47. lpp. 8. uzdevums.</u> Apsveikumu veido ar mērķi to reāli izmantot. To var izgatavot klasesbiedru, skolotāju, ģimenes locekļu sveikšanai. Gatavo apsveikumu ieteicams pašiem novērtēt, pirms apsveikuma veidošanas kopīgi vienojoties par vērtēšanas kritērijiem. Vērtēšanas kritēriju piemērs 5. pielikumā. Iespējams veidot starpdisciplināru mācību stundu (dizains un tehnoloģijas vai vizuālā māksla). <u>MG 48. lpp. 10. uzdevumā,</u> veidojot teikumus par atšķirībām, jāvērs uzmanība lietvārdu pareizas formas izvēlei <i>ir (kas?), nav (kā?)</i> . <u>DL 8.6. Atminējumi:</u> olas, pūpols, zaķis, šūpoles.

9. stunda. Kā var rūpēties par dzīvniekiem? 2. deklinācijas lietvārda lietošana pēc parauga.	MG 52. – 53. lpp. DL 8.8.	<u>MG 52. lpp. 1. uzdevums.</u> Noskaidro, vai skolēni zina, kas ir dzīvnieku patversme, un vai kādreiz tur ir bijuši. Kopīgi izpēta, kura dzīvnieku patversme atrodas vistuvāk bērnu dzīvesvietai. Vēro attēlu un lasa, ko bērni dara dzīvnieku patversmē. Atbild uz jautājumiem <i>Kas dzīvo patversmē? Kāpēc dzīvnieki nonāk patversmē? Kā patversmē rūpējas par dzīvniekiem? Ko patversmē dara meitenes, ko dara zēni? Ko tu varētu darīt patversmē? Ko darīt ir interesanti? Ko darīt ir viegli? Ko var darīt tikai kopā ar pieaugušajiem?</i>
10. – 11. stunda. Stāstījuma (vēstījuma) veidošana pēc attēliem. Cilvēku un dzīvnieku vārdi – īpašvārdi.	MG 53. – 54. lpp. DL 8.9. EMM Pavasara piedzīvojumi. 8.	Skolēni stāsta par saviem mājdzīvniekiem – kā sauc mājdzīvnieku un kā par tiem rūpējas (var zīmēt un pierakstīt līdzīgi kā 1. uzdevuma attēlā). Tie skolēni, kuriem nav mājdzīvnieka, stāsta par kādu zināmu mājdzīvnieku. <u>MG 53., 54. lpp. 2. uzdevums</u> darbu ar attēliem var organizēt šādi:
12. – 14. stunda. Ko mēs zinām par kaķiem? Izpētīsim kaķu vārdus! Kārtas skaitļa vārdi lokatīvā, nosaucot vārda dienas datumu. Plakāts.	MG 55. – 57. lpp. DL 8.10., 8.11., 8.12. EMM Pavasara piedzīvojumi. 9.	1. Skolēni veido stāstījumu pēc attēliem – viens stāsta par pirmo attēlu, nākamais turpina par otro attēlu utt. 2. Sameklē katram attēlam piemērotu nosaukumu, piemēram, nosaukumi 1. attēlu sērijai <i>Pauls un Darja sapņo par sunīti; Vēstule Ziemassvētku vecītim; Darja un Pauls priecājas par Bobi; Darja un Pauls nespēlējas ar Bobi; Bērni aizmirs sunīti pabarot; Sunītim ir garlaicīgi.</i> 2. attēlu sērijai nosaukumus skolēni var izdomāt paši. 3. Izlasa vēstuli, sludinājumu, izsaukuma teikumu, jautājuma teikumu, stāstījuma teikumu. 4. Atbild uz jautājumu “Ko nozīmē rūpēties par suni?”.
15. – 16. stunda. Dodamies ciemos uz dzīvnieku patversmi! Stāsta, kā uzzīmēt suni un kaķi. Akuzatīva formas lietošana teikumos, skaitļa vārda saskaņošana ar lietvārdu stāstījumā.	MG 58. – 59. lpp. DL 8.13.	Ja skolēniem ir grūti prognozēt attēloto situāciju turpinājumus, skolotājs var piedāvāt savu variantu. Iespējamie turpinājumi 1. attēlu sērijai: – <i>Darja un Pauls sadala pienākumus, kā katru dienu rūpēties par Bobi.</i> – <i>Bobis aizbēg no bērniem un atrod jaunus saimniekus.</i> – <i>Par Bobi rūpējas mamma un tētis.</i> Iespējamie turpinājumi 2. attēlu sērijai: – <i>Lasa grāmatu par suni un/vai skatās žurnālu “Astes”.</i> – <i>Kopā ar mammu un tēti dzīvnieku patversmē pastaigājas ar Klaidu.</i> – <i>Klaidis ir mājās un spēlējas ar zēnu. Sunītim ir pilna bļodiņa ar ēdienu.</i>
17. – 19. stunda. Rakstīsim sludinājumu! Lietvārdu un īpašības vārdu nominatīvā saskaņošana.	MG 60. – 61. lpp. DL 8.14., 8.15., 8.16.	Tekstu var lasīt lomās, sagatavoties lasīt izteiksmīgi priekšā, mācīties atstāstīt pēc attēliem.

20. – 21. stunda. Pifa piedzīvojumi. Teksta (vēstījuma) satura prognozēšana, atbildēšana uz jautājumiem, atstāstīšana pēc attēliem. Melnraksta veidošana, teksta pilnveidošana pēc skolotāja ieteikumiem un prezentēšana.	MG 62. – 63. lpp. DL 8.17. EMM Pavasara piedzīvojumi. 10.	<u>MG 55. lpp. 3. uzdevumā</u>, atbildot uz jautājumu: “Kādus kaķu vārdus tu zini?”, skolēniem zināmos kaķu vārdus var pierakstīt, pēc tam lasīt garāko uzrakstīto vārdu, īsāko; vārdus, kuri sākas ar patskani, līdzskani; tos, kuros ir divskanis; vārdus, kurus pierakstīt bija visgrūtāk. Lasot dzejoli, skaita, cik kaķu vārdu ir minēti dzejolī, pārbauda, vai šie vārdi ir starp pierakstītajiem. Noskaidro, ka kaķi ikdienā saucam arī par <i>inci</i>, <i>minci</i>, <i>minku</i>. <u>Pirms MG 56. lpp. 4. - 6. uzdevuma</u> veikšanas pārrunā, ka suņiem un kaķiem, līdzīgi kā cilvēkiem, ir vārda dienas, un tās ir pierakstītas kalendārā. Katrs skolēnu pāris saņem viena mēneša kalendāra lapu, noskaidro, kuriem klasesbiedriem šajā mēnesī ir vārda dienas, un nosauc, piemēram, <i>Santai vārda diena ir 14. septembrī</i>. Ieteicams rosināt skolēnus izpētīt, kā veidojas skaitļu nosaukumi. Ieteicams rosināt skolēnus uzzināt un pastāstīt, kā viņu mājdzīvnieks ieguva savu vārdu. Atbildi uz šo jautājumu skolēni var noskaidrot, runājot ar ģimenes locekļiem. <u>MG 57. lpp. 6. uzdevums</u>. Aptaui un plakāta veidošanai var izvēlēties arī citu mājdzīvnieku un izmantot tīmeklī pieejamos suņu un citu dzīvnieku vārda dienu kalendārus. <u>Pirms MG 58. lpp. 7. uzdevuma</u> ar skolēniem pārrunā, ka, ciemos ejot, līdzī nēmam dāvanas. Skolēni dalās pieredzē, kādas dāvanas viņi nes, kad iet ciemos, un kādas dāvanas viņiem nes ciemiņi. Stāsta, par kādām dāvanām priecājas viņu mājdzīvnieki. Noskaidro, no kādiem vārdiem darināti vārdi <i>spēlmantiņa</i> un <i>ēdambļodiņa</i>. <u>Pēc MG 58. lpp. 8. uzdevuma</u> skolēni var pašu izdomātajos vārdos sajaukt vietām zilbes un piedāvāt tos klasesbiedriem atminēt. <u>MG 59. lpp. 9. un 10. uzdevuma</u> mērķis ir atkārtot dzīvnieku ķermeņa daļas, pilnveidot prasmi saskaņot skaitļa vārdus un lietvārdus akuzatīvā (piemēram, <i>divas acis</i>, <i>vienu muti</i>, <i>četras kājas</i>, <i>vienu asti</i>), mācīties stāstīt par veicamajām darbībām. <u>MG 60. lpp. 11. uzdevumā</u> vēro dotos sludinājumus. Spriež, kas ir sludinājums un kādos gadījumos to raksta. Stāsta savu pieredzi, vai paši lasījuši/rakstījuši sludinājumus. Kādu informāciju raksta sludinājumos? Lasot sludinājumu, pilnveido prasmi lasīt caurskatot, atbildot uz tādiem jautājumiem kā, piemēram, <i>Kur pazudis suns/kaķis? Kādas sugas suns pazudis? Kad pazudis suns? Uz kuru e-pastu var rakstīt kaķa saimnieki?</i> Uzrakstītos sludinājumus vērtē atbilstoši kritērijiem (pašvērtējums vai savstarpējais vērtējums) un pilnveido. Kritēriji 6. pielikumā.
---	--	--

		Pēc <u>MG 61. lpp. 13. uzdevuma</u>, lai nostiprinātu izmantotos īpašības vārdus, var veidot mīklas: <i>1.variants.</i> 1. Uzraksta trīs īpašības vārdus par kaķi, piemēram, pūkains, mīlīgs, ruds. 2. Raksta, kas vēl ir pūkains, mīlīgs, ruds, piemēram, mīlīgs brālis, pūkains trusis, ruda lapsa. 3. Veido mīklu <i>Mīlīgs kā brālis, pūkains kā trusis, ruds kā lapsa. Kas tas ir?</i> <i>2.variants.</i> 1. Uzraksta trīs darbības vārdus, ko dara kaķis, piemēram, glaužas, skrāpē, lec. 2. Raksta, kas vēl glaužas, skrāpē, lec, piemēram, glaužas māsa, skrāpē roze, lec varde. 3. Veido mīklu <i>Glaužas kā māsa, skrāpē kā roze, lec kā varde. Kas tas ir?</i> <u>MG 61. lpp. 14. uzdevumu</u> skolēni var veikt pārī un veidot arī savu uzdevumu. <u>DL 8. 14.</u> Sludinājuma teksts. 13. martā Ogrē atrasti divi melni kaķēni. Īpašnieku lūdzam zvanīt pēc plkst. 19.30. Mans tālruņa numurs ir 29276815. Valdis <u>MG 62. lpp. 15.uzdevumā</u> skolēni pirms Pifa piedzīvojumu lasīšanas prognozē notikumus pēc attēliem. Lasot atrod atbilstošo attēlu un salīdzina.
22. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 64. lpp. DL 8.18.	<u>MG 64. lpp.</u> Spēle beidzas, kad viens no spēlētājiem nonāk galapunktā vai pāriet 16. lauciņam. <u>DL 8.18. 1. uzdevums.</u> Pēc uzdevuma izpildes skolēni var salīdzināt un apspriest, vai uzdevums veikts pareizi, vai ir jālabo. <u>DL 8.18. 2. uzdevums.</u> Jautājumu piemēri: <i>Kurā datumā vārda diena ir Kukijam? Kuram ir vārda diena 15. aprīlī? Kurā nedēļas dienā vārda diena ir Džesikai?</i>
Papildu resursi	<u>Bilžu vārdnīca</u>	72. – 75. lpp. Pavasaris.
	<u>Klausies un runā! Lieldienas</u>	Svētki. Lieldienās.
	<u>Klausies un raksti!</u>	1. lpp. Svētki. Lieldienas.
	<u>Lasi un raksti!</u>	13. lpp. Lieldienas.
	<u>Valodiņa</u>	Lieldienas.
	<u>Mācību un pārbaudes uzdevumi</u>	7. tēma. 32., 33., 34. uzdevums.
	Elektroniskā vārdnīca e-pupa	Par kaķi: http://epupa.valoda.lv/vards/kakis Par suni: http://epupa.valoda.lv/vards/suns
	<u>Latvijas ABC</u>	Burts K. 16.3. Vārda dienas.
	<u>Ulubele</u>	Dzīvnieku patversmes “Ulubele” mājaslapa.
	<u>Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš!</u>	Ieteicams izmantot teikumu veidošanai.

9. nodaļa. LĒKSIM VASARĀ!

Stundas	MG, DB, EMM	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. – 4. stunda. Mācību satura prognozēšana MG 9. nodaļai. Mātes dienu gaidot. Kārtas skaitļa vārdu lietošana kopā ar nedēļas dienu nosaukumiem nominatīvā un lokatīvā. Īpašības vārdi.	MG 65. – 68. lpp. DL 9.1., 9.2., 9.3., 9.4. EMM Lēksim vasarā! 1., 2.	Tematā tiek papildināts vārdu krājums – ziedu nosaukumi, māmiņu raksturojoši īpašības vārdi, ekskursijā noderīgu priekšmetu nosaukumi u.c., vienlaikus aktualizējot skolēnu iepriekšējo pieredzi un apgūstot jaunas zināšanas par Mātes dienas svinēšanas tradīcijām, par brīvā laika pavadīšanas iespējām, veidojot pozitīvu attieksmi pret ģimenes locekļiem un klasesbiedriem. Temata ietvaros mācās saskaņot īpašības vārdus un skaitļa vārdus ar lietvārdiem pēc parauga, mācās lietot apstākļa vārdus, mācās darināt darbības vārdus ar priedēkļiem. Jāturpina vērst uzmanību pareizai teikumu rakstībai, mudinot skolēnus vienmēr pārliecināties, vai teikuma pirmais vārds un īpašvārdi uzrakstīti ar lielo sākumburtu, vai teikuma beigās lietota atbilstoša pieturzīme. Skolēniem jāveido teikumi no dotajiem vārdiem, kā arī jāmacās veidot jautājumus par lasīto tekstu.
5. – 6. stunda. Dāvana māmiņai. Ziedu nosaukumi. Skaitļa vārdu un īpašības vārdu saskaņošana.	MG 69. – 70. lpp. DL 9.5., 9.6. EMM Lēksim vasarā! 3., 4.	Temata apguves laikā skolēni mācās rakstīt ziņu par klases notikumu. Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem Izmantojot attēlu <u>MG 65. lpp.</u>, skolēni prognozē, ko apgūs šajā nodaļā, aktualizē savu pieredzi. Ar <u>MG 66. lpp. 1. uzdevumu</u> iespējams diferencēt mācību saturu: parādīt un nosaukt attēlā redzamos vārdu savienojumus, veidot teikumus ar tiem, apstiprināt vai noliegt dzirdēto informāciju par attēliem, veidot jautājumus par skolēna personīgo pieredzi.
7. stunda. M. Cielēna “Pasaules uzbūve”. Dzejolis.	MG 71. lpp. DL 9.8.	Pēc <u>MG 67. lpp. 2. uzdevuma</u> veikšanas ieteicams izpētīt kalendārā, kurā datumā šogad Latvijā svin Mātes dienu, kurš datums ir šodien, cik dienu līdz svētkiem. <u>DL 9.2. 1. uzdevuma</u> veikšanai izmanto esošā gada kalendāru (piemēram, no skolēna dienasgrāmatas).
8. – 9. stunda. Lēksim vasarā! Darbības vārdu darināšana ar priedēkļiem, nozīmes maiņa.	MG 72. – 73. lpp. DL 9.7. EMM Lēksim vasarā! 5.	<u>DL 9.3. 1. uzdevuma</u> atbildes – mamma, māmiņa, mammīte, māmuliņa, mammuks. <u>MG 70. lpp. 8. uzdevumu</u> ieteicams veikt arī praktiski – gatavot dāvanu māmiņai. Tā kā uzdevums ir starpdisciplinārs, iespējams veidot ar dabaszinībām integrētu stundu. <u>DL 9.7. 1. uzdevums</u> ir starpdisciplinārs, iespējams veidot integrētu stundu (dizains un tehnoloģijas, sociālās zinības). <u>MG 73. lpp. 14. uzdevums</u>. Izmanto grāmatas 86., 87. lpp. ievietoto atgādni – alfabētu. Uzdevumu var veikt pāros – katram pārim uzdevums uz vienāda izmēra papīra lapām izveidot vienu vai divus alfabēta burtus, lai pēc tam klases kopīgi izveidoto alfabētu piestiprinātu klasē pie sienas, iedotu nākamajiem pirmklasniekiem, klasē spēlētu spēles utt.

10. – 13. stunda. Uz kuriem dosimies ekskursijā? Dialogs, izsakot aicinājumu. Vārdu savienojumu dosimies uz ..., brauksim uz ..., iesim uz ... lietošana pēc parauga. Konstrukcijas kas? atrodas kur? izmantošana. Apstākļa vārdu salīdzināmās pakāpes tuvu – vistuvāk, tālu – vistālāk.	MG 74. – 77. lpp. DL 9.9. , 9.10. EMM Lēksim vasarā! 6.	<u>MG 74. lpp. 1. uzdevums.</u> Veicot uzdevumu, iespējams diferencēt mācību saturu: parādīt un nosaukt attēlā redzamos vārdu savienojumus, veidot teikumus ar tiem, apstiprināt vai noliegt dzirdēto informāciju par attēliem, veidot jautājumus par skolēna personīgo pieredzi. Pārrunā ar bērniem, kur viņi ir gājuši vai braukuši ekskursijās. Mācās izteikt aicinājumu un lietot lietvārdu akuzatīva formā, piemēram, <i>Dosimies uz saldējuma ražotni!</i> Pēc <u>MG 76. lpp. 3. uzdevuma</u>, strādājot pāri, pieraksta savus priekšlikumus klases ekskursijai (uzdevuma veikšanai ar skolotāja palīdzību var izmantot tīmekļa vietni http://skolenuekskursijas.lv/) un iepazīstina ar tiem klasesbiedrus, paskaidrojot, kāpēc uz turieni vēlas aizbraukt/aiziet. Uzdevuma veikšanai var izmantot šādu plānu: 1. Raksti vietas nosaukumu! 2. Zīmē vai ievieto fotogrāfiju! 3. Uzraksti, kāpēc iesaki uz turieni doties! <u>MG 77. lpp. 4. uzdevumā</u> mācās pēc parauga lietot vietu nosaukumus lokatīvā, lai pastāstītu, kur atrodas izvēlētais ekskursijas galamērķis. Atbildot uz jautājumu, kur atrodas piedzīvojumu parks “Tarzāns”, skolēni izmanto savi pieredzi un/vai kopā ar skolotāju meklē informāciju mājaslapā https://www.tarzans.lv/, noskaidro, ka Tarzāna piedzīvojumu parki atrodas Siguldā, Jūrmalā, Liepājā, Daugavpilī. Pēta kartē, kur atrodas Rīga, Skrīveri, Liepāja, Daugavpils, Jūrmala, Sigulda; secina, kura pilsēta atrodas tuvu, vistuvāk, tālu, vistālāk. Veicot uzdevumu, vienlaikus mācās meklēt informāciju tīmeklī, iepazīstas ar Latvijas pilsētām, tādējādi iespējama mācību priekšmetu integrācija (dizains un tehnoloģijas, dabaszinības). <u>DL 9.9. 1. uzdevuma</u> atbildes: 1. Upe. 2. Akvaparks. 3. Pils. 4. Īdenskritums. 5. Skulptūra. 6. Jūra. 7. Tilts. 8. Tornis. 9. Muzejs. 10. Parks. <u>DL. 9.11. 3. uzdevuma</u> atbildi skolēnus jānudina meklēt starp 1. uzdevuma vārdiem. Atbilde: Oto ekskursijā ņems līdzī sviestmaizes.
14. – 15. stunda. Ko liksim mugursomā? Lietvārda akuzatīva forma lietošana pēc parauga. Salikta teikuma izmantošana, lai paskaidrotu, kāpēc ekskursijā ir nepieciešama kāda lieta.	MG 78. – 79. lpp. DL 9.11. EMM Lēksim vasarā! 7., 8.	Veicot <u>MG 78. lpp. 6. uzdevumu</u>, nostiprina prasmi lietot pēc parauga lietvārda akuzatīva formu (<i>Paula liek somā ... (ko?)</i>). Uzdevumā tiek veidota arī pieredze izmantot saliktus teikumus – gan papildināt dotos, gan veidot savus, piemēram, <i>Ja vajag nopirkt biļeti, nepieciešams naudas maks, Ja autobusā ir garlaicīgi, noderēs spēle.</i> <u>MG 79. lpp. 7. uzdevums.</u> Uz lapiņām uzrakstītos vārdus var kārtot kā Venna diagrammā – vienā grupā kārtojot abiem kopīgos vārdus. Jāpievērš uzmanība, ka, atbildot uz jautājumu <i>Ko tu ņemsi līdzī ekskursijā?</i>, lietojama akuzatīva forma. Var kartītes vienā pusē rakstīt vārdus, kas atbild uz jautājumu <i>kas?</i>, bet otrā pusē – <i>ko?</i>. Uzdevumā minētos priekšmetus var grupēt, piemēram, <i>Tas ir..., Tā ir..., Tie ir..., Tās ir...</i> . <u>MG 80. lpp.</u> Pirms uzdevuma veikšanas skolotājs piedāvā skolēniem izteikt idejas, kā autobusa ekskursijā sadalīt sēdvietas. Pārrunā arī nepieciešamību atsevišķos gadījumos ekskursijas dalībniekiem ar īpašām vajadzībām, veselības problēmām piedāvāt īpašas vietas – tuvāk durvīm, autobusa priekšgalā, sēdēt vienam pašam u.tml.
16. – 18. stunda. Braucam autobusā. Prieka/sajūsmas izteikšana un pamatošana. Vārdu/vārdu savienojumu <i>pa labi no manis, pa kreisi no manis, man priekšā, aiz manis, blakus</i> izmantošana, stāstot par atrašanās vietu autobusā.	MG 80. – 82. lpp. DL 9.12., 9.13., 9.14. EMM Lēksim vasarā! 9.	Veicot <u>MG 78. lpp. 6. uzdevumu</u>, nostiprina prasmi lietot pēc parauga lietvārda akuzatīva formu (<i>Paula liek somā ... (ko?)</i>). Uzdevumā tiek veidota arī pieredze izmantot saliktus teikumus – gan papildināt dotos, gan veidot savus, piemēram, <i>Ja vajag nopirkt biļeti, nepieciešams naudas maks, Ja autobusā ir garlaicīgi, noderēs spēle.</i> <u>MG 79. lpp. 7. uzdevums.</u> Uz lapiņām uzrakstītos vārdus var kārtot kā Venna diagrammā – vienā grupā kārtojot abiem kopīgos vārdus. Jāpievērš uzmanība, ka, atbildot uz jautājumu <i>Ko tu ņemsi līdzī ekskursijā?</i>, lietojama akuzatīva forma. Var kartītes vienā pusē rakstīt vārdus, kas atbild uz jautājumu <i>kas?</i>, bet otrā pusē – <i>ko?</i>. Uzdevumā minētos priekšmetus var grupēt, piemēram, <i>Tas ir..., Tā ir..., Tie ir..., Tās ir...</i> . <u>MG 80. lpp.</u> Pirms uzdevuma veikšanas skolotājs piedāvā skolēniem izteikt idejas, kā autobusa ekskursijā sadalīt sēdvietas. Pārrunā arī nepieciešamību atsevišķos gadījumos ekskursijas dalībniekiem ar īpašām vajadzībām, veselības problēmām piedāvāt īpašas vietas – tuvāk durvīm, autobusa priekšgalā, sēdēt vienam pašam u.tml.
19. – 20. stunda. Kā rakstīt ziņu par ekskursiju?	MG 83. lpp. DL 9.15.	Veicot <u>MG 78. lpp. 6. uzdevumu</u>, nostiprina prasmi lietot pēc parauga lietvārda akuzatīva formu (<i>Paula liek somā ... (ko?)</i>). Uzdevumā tiek veidota arī pieredze izmantot saliktus teikumus – gan papildināt dotos, gan veidot savus, piemēram, <i>Ja vajag nopirkt biļeti, nepieciešams naudas maks, Ja autobusā ir garlaicīgi, noderēs spēle.</i> <u>MG 79. lpp. 7. uzdevums.</u> Uz lapiņām uzrakstītos vārdus var kārtot kā Venna diagrammā – vienā grupā kārtojot abiem kopīgos vārdus. Jāpievērš uzmanība, ka, atbildot uz jautājumu <i>Ko tu ņemsi līdzī ekskursijā?</i>, lietojama akuzatīva forma. Var kartītes vienā pusē rakstīt vārdus, kas atbild uz jautājumu <i>kas?</i>, bet otrā pusē – <i>ko?</i>. Uzdevumā minētos priekšmetus var grupēt, piemēram, <i>Tas ir..., Tā ir..., Tie ir..., Tās ir...</i> . <u>MG 80. lpp.</u> Pirms uzdevuma veikšanas skolotājs piedāvā skolēniem izteikt idejas, kā autobusa ekskursijā sadalīt sēdvietas. Pārrunā arī nepieciešamību atsevišķos gadījumos ekskursijas dalībniekiem ar īpašām vajadzībām, veselības problēmām piedāvāt īpašas vietas – tuvāk durvīm, autobusa priekšgalā, sēdēt vienam pašam u.tml.

		Nostiprinot apgūstamās prasmes, ieteicami papildu uzdevumi: 1. Nostiprinot 10.uzdevumā apgūto prasmi izmantot vārdu savienojumus <i>pa labi no manis, pa kreisi no manis, man priekšā, aiz manis, blakus</i>, skolēni stāsta par savu atrašanos klasē. 2. Skolēni pēc nejaušības principa izlozē trīs klasesbiedru vārdus un veic uzdevumu – izsaka prieku/sajūsmu par to, ka sēdēs kopā, un pamato savu attieksmi. Mācoties saskatīt un nosaukt klasesbiedru pozitīvās īpašības, skolēni attīsta sadarbības prasmes. Ieteicamās frāzes prieka izteikšanai: <i>Cik labi! Man patīk! Man prieks! Es esmu sajūsmināts/-a! Burvīgi! Jauki!</i> <u>MG 83. lpp.</u> Pirms uzdevuma veikšanas ieteicams uz ekrānā pārskatīt ierakstus kopīgajā skolvadības sistēmas dienasgrāmatā un/vai skolēna papīra dienasgrāmatā un pārrunāt, kādas ziņas tur ir bijušas. Uzdevumus par ekskursijas plānošanu vislabāk veikt, tos reāli izmantojot klases pavasara ekskursijas plānošanā. Pēc ekskursijas būs iespēja pārrunāt, cik veiksmīgi tā plānota, kas izdevies, kas – ne, ko nākamajā reizē darītu citādi, kā mainījušās klasesbiedru savstarpējās attiecības.
21. – 22. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 84. – 85. lpp. DL 9.16., 9.17., 9.18. EMM Lēksim vasarā! 10.	Apgūtā nostiprināšanai spēlē spēli <u>MG 84. lpp.</u> Veicot <u>MG 85. lpp. 2. uzdevumu</u> un <u>DL 9.16.-9.18.</u> , skolēniem ir iespēja demonstrēt mācību gada laikā apgūto un reflektēt par to.
Papildu resursi	Mācību un pārbaudes uzdevumi	Mācību uzdevumi. Zaļais laiks. 80. – 84. Pārbaudes uzdevumi. Zaļais laiks. 40. – 42.
	Latvijas ABC	Burts G. 10.5. Svētki. Burts Ķ. 17.3. Mana mamma. Burts Č. 4.2. Ceļojums uz Laumiņu dabas parku. Burts L. 18.2. Brīvdienų ceļojums. Burts L. 18.4. Latvijas pilsētas. Burts O. 23.1. Zaķa ceļojums. Burts R. 25.5. Mazie vārdiņi. Burts Ņ. 22.1. Ņam-ņam! Man garšo! Burts Ņ. 22.3. Es gatavoju sviesta maizi. Burts G. 10.2. Atpūta vasarā.
	Latvija drauga acīm. 6-9 gadi	18. lpp. Ģimenes svētki.
	Bilžu vārdnīca	95. lpp. Darbības vārdi ar priedēkļiem.
	Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš!	Ieteicams izmantot teikumu veidošanai.

3.3. PIELIKUMI

1. pielikums

Materiāls mācību procesa vizualizācijai

Burtu kartes

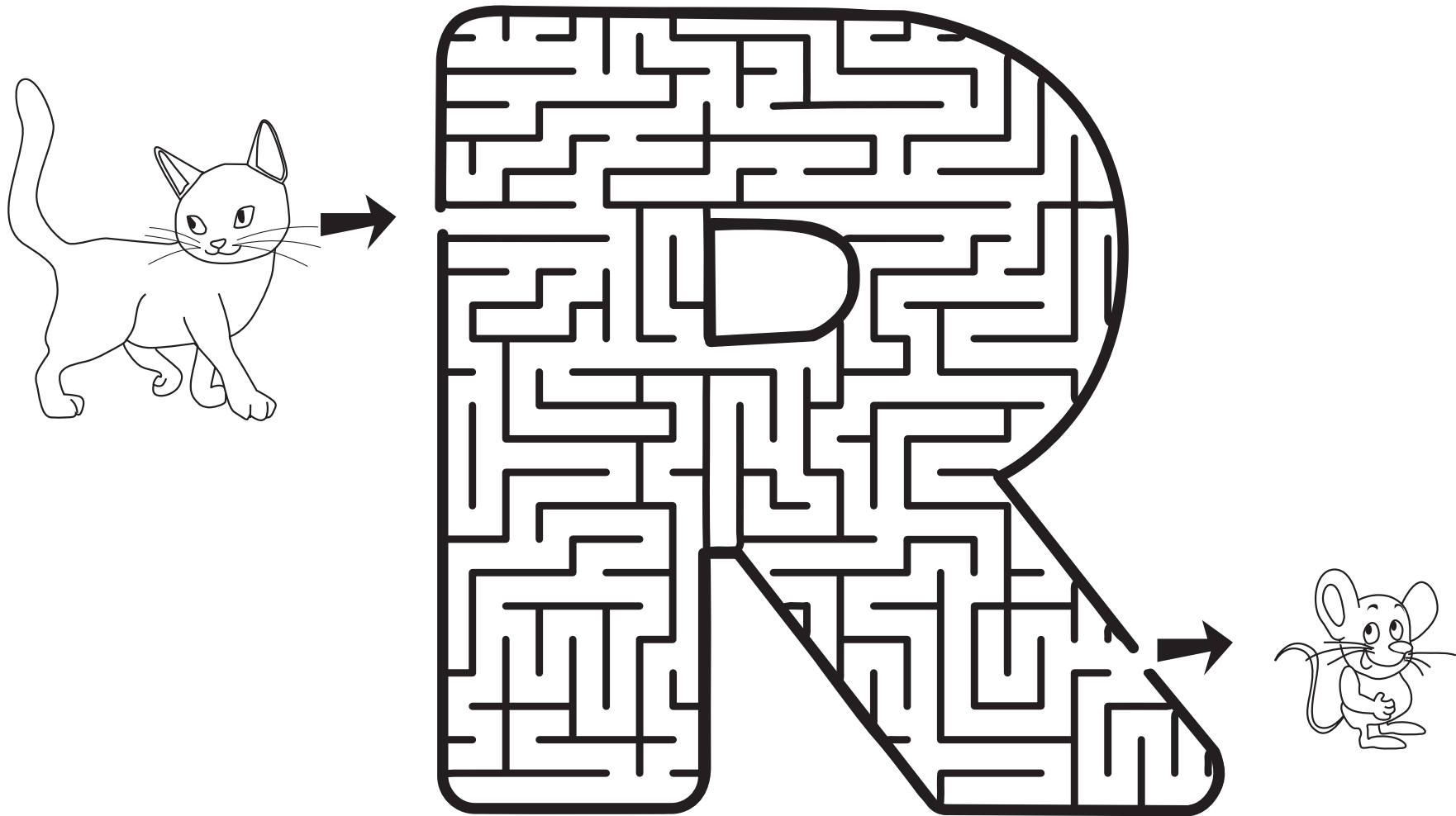
(pieejamas: <https://maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2021/09/ALFABETS.pdf>)

Atgādne “Burtu komplekts” paredzēta gan izmantošanai drukātā veidā, liekot mācību telpā pie sienas, gan rādot ekrānā.

Komplektu veido:

- 1) 33 krāsainas A4 izmēra burtu kartes vienotā noformējumā,
 - 2) melnbalts izdales materiāls – burtu kartes,
 - 3) signālkartītes - pieturzīmes teikumu beigās.
1. Uz katras kartes ir vārda, kurš sākas ar attiecīgo burtu, attēlojums krāsainā zīmējumā, lielais un mazais iespiestais burts, lielais un mazais rakstītais burts. Rakstītajiem burtiem klāt bultiņas, ar kurām norādīts rakstīšanas virziens. Rakstītie burti parādīti līnijās. Iespiestie līdzskaņu burti tumši zilā krāsā, patskaņu burti – sarkanā.
 2. Skolēni katru melnbalto kartīti izmanto, mācoties jauno burtu: pārvelk rakstītajiem burtiem, izkrāso iespiestos burtus, izkrāso attēlu. Kad visi burti apgūti, kartītes kārtā alfabēta secībā un salīmē katrs savu alfabētu, kuru turēt kā atgādni mājās pie sienas. Uz kartītēm attēlots gandrīz tas pats, kas kas krāsainajā “Burtu komplektā”, tikai melnbalts, attēli un iespiestie burti ir izkrāsojami, rakstītie ir pelēkā krāsā, lai skolēns tos var pārvilkt.
 3. Signālkartītes dažādi izmanto stundas darbā ar mērķi iesaistīt visus skolēnus mācību darbā: skolēni nosaka dzirdēto teikumu veidu, parāda atbilstošo pieturzīmi, skolotājs parāda signālkartīti, skolēni atlasa atbilstošos teikumus, skolotājs parāda signālkartīti, skolēni izdomā atbilstošus teikumus (var par noteiktu tematu).

2. pielikums

3. pielikums

4. pielikums

*Lina Žutaute***Kika Mika un nozagtais laiks**

Mēdz gadīties tādas dienas, kad visi mājas iemītnieki ir ļoti aizņemti un nevienam nav laika.

– Parotaļājies ar mani! – Kika Mika lūdza mammai. – Man ir gar – lai – cī –gi!

– Manu zelta gabaliņ, mazliet parotaļājies viena pati, – mamma atrunājās. – Man tagad itin nemaz nav laika.

Redzi, esmu aizņemta. Bet varbūt pielaiko to burvīgo kleitiņu, kuru vakar nopirku? Tev tā patiešām patiks...

– Laaabi... – Kika Mika nopūtās un mazliet parotaļājās. Un pēc tam pielaikoja kleitiņu...

– Tēti, tēti, ko lai es daru? – Nu Kika Mika nedeva mieru tētim. – Man ir gar – lai – cī – gi – i – i!

– Varbūt uzzīmē kaut ko skaistu? – ierosināja tētis. – Redzi, esmu trakoti aizņemts, man nemaz nav laika.

– Laaabi... – Kika Mika bija ar mieru un ķērās pie zīmēšanas.

Uzzīmēja kaut ko skaistu šeit... un kaut ko skaistu tur...

– Vecmāmiņ, man nav ko darīt! – Kika Mika iesaucās.

– Man ir garlaiciiciīīgi! Palasīsim.

Taču šodien bija tāda diena, kad pat vecmāmiņai nebija laika.

5. pielikums

Apsveikuma vērtēšanas kritēriji

		Atbilst	Jāpildnveido
1.	Ir uzruna, kuram apsveikums domāts.		
2.	Ir novēlējums.		
3.	Ir sveicēja paraksts un datums.		
4.	Uzrakstīts glīti, salasāmi.		
5.	Uzrakstīts pareizi.		
6.	Apsveikums uzzīmēts (aplicēts) glīti.		
7.	Apsveikuma noformējums atbilst svētkiem.		

6. pielikums

Sludinājuma vērtēšanas kritēriji

		Atbilst	Jāpildnveido
1.	Ir informācija par to, kas atrasts, ko meklē, kas pazudis.		
2.	Ir pievienota fotogrāfija vai zīmējums.		
3.	Ir sludinājuma autora tālruņa numurs vai e-pasta adrese.		
4.	Uzrakstīts glīti un salasāmi.		
5.	Uzrakstīts pareizi.		

4. LATVIEŠU VALODAS MĀCĪBU SATURS 2. KLASĒ

4.1. MĀCĪBU SATURA APGUVES SECĪBA

1. daļa

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Sasniedzamais rezultāts valodā			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
		Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
1. nodaļa. Uz redzēšanos, vasara! Sveika, skola! 20–22 stundas					
2.1.	Vasara simts stāstos	Stāsta par paša piedzīvoto un pārdzīvoto vasarā, izmantojot gan atbalsta vārdus – īpašības vārdus –, gan vārdu savienojumus, izklāstot, kas, kur, kad bija noticis.	Klausās un lasa īsus grāmatu fragmentus par bērnu piedzīvojumiem vasarā un atbild uz jautājumiem par tekstu. Veido secīgu stāstījumu pēc attēliem un atbalsta vārdiem.	Zina alfabētu un mācās, kā to izmantot. Raksta teikumus un lieto dažādas pieturzīmes teikumu beigās.	Mācās formulēt gan slēgtus, gan atvērtus jautājumus. Formulē savus secinājumus pēc uzzinātā.
2.2.	Izsapņo mācību gadu!	Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Raksta ģeogrāfiskus nosaukumus ar lielo sākumburtu.	Veido diagrammu un mācās to skaidrot.
2.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai. Lieto prievārdus <i>uz, pie</i> vietas apzīmēšanai.	Mācās veikt mācību darbību pēc instrukcijas. Instrukcija.
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai. Lieto prievārdus <i>uz, pie</i> vietas apzīmēšanai.	Mācās izteikt viedokli.
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	Veido domu karti
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	informācijas
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	sistematizēšanai.
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	Mācās uzklaut citu
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	domas par savu mācību
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	darbību.
		Lieto frāzes, kas pauž ieinteresētību, mudina klasesbiedru stāstīt tālāk, pauž izbrīnu, sajūsma, neticību.	Raksta vēstījumu. Raksta vēlējumu sarakstu jaunajam mācību gadam. Veido reklāmu.	Pilnveido prasmes lietot lietvārdu lokatīvā laika un vietas apzīmēšanai.	Vērtē savu darbu.

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
		Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
2. nodaļa. Esam detektīvi! Kas notiek rudenī? 18–20 stundas					
2.1.	Rudens lapu stāsts	Sarunājas par putnu vērošanu, izmantojot piedāvāto sarunas paraugu. Atbildot uz jautājumiem, stāsta par putnu dzīvi.	Lasa īsus tekstus, stāsta, par ko ir teksts, atbild uz jautājumiem par tekstu. Saskata vienkārša teksta virsraksta saistību ar saturu. Mācās atšķirt informatīvu tekstu no daiļliteratūras teksta. Mācās atpazīt tautasdziesmu. Veido tekstu, izmantojot instrukciju. Veido tekstu, izmantojot atslēgvārdus un attēlus. Mācās veidot aprakstu pēc plāna. Raksta augļa un dzīvnieka aprakstu.	Veido sākotnēju izpratni par to, kas ir lietvārds, kas ir īpašvārds, kas ir sugasvārds, vienskaitlis un daudzskaitlis, vīriešu un sieviešu dzimte. Pilnveido prasmes lietot darbības vārdu vienskaitļa 1. personā tagadnē, pagātnē un nākotnē. Objektu raksturošanai lieto īpašības vārdus sieviešu un vīriešu dzimtē, saskaņo tos ar lietvārdu nominatīvā un akuzatīvā. Darina darbības vārdus, nosaucot dzīvnieku radītās skaņas (<i>kūko, čivina</i> utt.). Lieto lietvārdus vienskaitļa datīvā, izsakot piederību (<i>lācim ir...</i>). Darina lietvārdu deminutīvus ar izskaņām <i>-ītis, -īte, -iņš, -iņa, -ēns, -ēna</i> . Raksta pareizi vārdus, kuros ir pozicionālas pārmaiņas. Vingrinās pareizrūnā. Mācās veidot saliktenus.	Mācās pārbaudīt vārdu pareizrakstību.
2.2.	Stārķa stāsts				
2.3.	Ko es zinu? Ko es protu?				

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
		Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
3. nodaļa. Te es dzīvoju 18–20 stundas					
2.1.	Mūsu mājas	Skaidro diagrammu.	Lasa īsus tekstus, stāsta,	Pilnveido sākotnēju izpratni	Domā un stāsta par to, kas palīdz veikt uzdevumu. Vērtē informācijas noderīgumu. Mācās leksikas apguves stratēģijas.
2.2.	Varoņa stāsti	Sarunājas par to, kur dzīvo klasesbiedri. Stāsta, kā izskatās klasesbiedru un savas mājas.	par ko ir teksts, jautā un atbild par tekstu. Mācās pateikt un uzrakstīt, par ko ir teksts,	par to, kas ir lietvārds. Darina jaunus lietvārdus un darbības vārdus (ar priedēkļiem). Pilnveido prasmes lietot darbības vārdu vienskaitļa 3. personā tagadnē, pagātnē un nākotnē.	
2.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Jautā par klasesbiedra adresi un atbild par savu adresi, mājās iekārtojumu, kur kas atrodas. Stāsta par ceļu no skolas līdz mājām, sniedz norādījumus. Stāsta kādu atgadījumu no savas dzīves. Esot gida lomā, stāsta par kādu ielu savā pagastā, pilsētā, novadā. Jautājot atrod ceļu pilsētā, kādu objektu. Saziņā pateicas par viesmīlību, uzaicina ciemos, atsaka, piekrīt.	meklē un atrod tekstā galvenos vārdus. Raksta istabas aprakstu, izmantojot <i>te, tur, malā, stūrī, pa vidu, blakus, uz, zem, aiz, pie</i> . Raksta pasaku par kādu nedzīvu lietu. Mācās atšķirt literāru tekstu no informatīva teksta. Veido pieminēkļa (savas idejas) aprakstu.	Objektu raksturošanai lieto īpašības vārdus sieviešu un vīriešu dzimtē, saskaņo tos ar lietvārdu nominatīvā, akuzatīvā, ģenitīvā. Raksta ielu nosaukumus ar lielo sākumburtu. Raksta pareizi vārdus, kuros ir pozicionālas pārmaiņas. Laika izteikšanai izmanto vārdus un vārdu savienojumus <i>vakar, aizvakar, nesen, pirms nedēļas, pagājušajā gadā</i> u. tml. Lieto prievārdus <i>uz, zem, pie, aiz, virs</i> un pusprievārdu <i>blakus</i> . Raksta teikumus ar saikli <i>jo</i> .	

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
		Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
4. nodaļa. Svētku recepte 18–20 stundas					
2.1.	Baltā pasaka	Stāsta, ko ir uzzinājis par kādām interesantām svētku tradīcijām. Sacer un raksta ziemas pasaku, sadarbojoties, papildinot viens otru, jautājot un uzklusot. Novērtē citu darbu, izmantojot uzslavas un pamudinājumus. Pateicas par dāvanu un dāvina. Veido dialogus.	Klausās un lasa tekstus par tematu. Mācās noteikt teksta atslēgvārdus un galveno domu. Nosaka attēlam atbilstošo teksta daļu. Formulē jautājumus par tekstu. Atstāsta dzirdētu vai lasītu tekstu. Raksta apsveikumu un adresi. Izdomā un raksta pasaku, veidojot melnrakstu un pilnveidojot savu pasaku.	Veido izpratni par vārda sakni un galotni. Raksta vienkāršus paplašinātus teikumus. Raksta, kāpēc patīk svētki, izmanto pamatojumu <i>jo, tāpēc ka</i> . Raksta pareizi vārdus, kuros ir pozicionālas pārmaiņas. Lieto darbības vārdu 2. personā. Lieto skaitļa vārdus, nosaucot datumu un mēnesi nominatīvā un lokatīvā. Pilnveido izpratni par īpašības vārdu un lietvārdu (veido vārdu savienojumus). Lieto uzrunu apsveikumā.	Veido izpratni par atslēgvārdiem. Stāsta par savu darbību citiem. Uzklusot citu stāstījumu. Novērtē citu darbu. Mācās vārdu pareizrakstības pārbaudes stratēģijas. Mācās dzejoļa atcerēšanās stratēģijas. Mācās izteikt idejas un uzklusot citu idejas.
2.2.	Ziemas pasakas				
2.3.	Ko es zinu? Ko es protu?				

2. daļa

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
5. nodaļa. Esi vesels! 18–20 stundas						
5.1.	Slēpojam, slidojam...	Ar ziemas izklaidēm un brīvā laika pavadīšanu saistīti vārdi: <i>sporta inventārs, slidotava, kalns, trase, pacēlājs</i> . Kustības darbības vārdi un vārdu savienojumi: <i>slēpot, slidot, braukt ar kamaniņām, braukt no kalna, vilkt ragaviņas, spēlēt hokeju, celt sniegavīru</i> . Apģērba un apavu nosaukumu atkārtošana. Ķermeņa daļu un slimību nosaukumi: <i>klepus, alerģija, temperatūra, iesnas, gripa</i> . Saaukstēšanās simptomi: <i>iesnas, temperatūra, drudzis</i> . Leksika, kas saistīta ar ārstēšanos: <i>dzer zāles, tēju, skalo kaklu, tablete</i> u. c. Leksika pašsajūtas raksturošanai: <i>slims, vesels, jūtos labi, slikti, saaukstējos, man sāp, es klepoju</i> .	Stāsta, kā brauc ar ragaviņām, slido, slēpo. Pamato atbilstošā apģērba izvēli. Atbild uz jautājumiem par tekstu. Veido sarunu pēc parauga vai pēc attēliem par ziemas izklaidēm. Salīdzina lietas un parādības, izmantojot pretējas nozīmes vārdus un īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes. Sarunā stāsta, <i>kā jūtas, kas sāp, kas kaiš</i> . Jautā par veselības stāvokli: <i>Kā tu jūties? Kas tev kaiš? Vai stipri sāp?</i> Izsaka novēlējumu (<i>Veselījies! Uz veselību!</i>), sniedz padomu (<i>Ej pie ārsta!</i>). Nosaka iemeslu, kāpēc jūtas slikti. Lasa tekstu, iejūtoties lomā.	Izdomā stāstam turpinājumu. Sniedz informāciju par slidotavu. Raksta stāstu „Mani ziemas prieki kopā ar draugiem”. Tekstā nosaka darbības vietu, laiku, raksturo personu rīcību, uzdod un atbild uz jautājumiem. Atstāsta tekstu, arī iejūtoties varoņa lomā. Veido situācijai atbilstošus dialogus. Veido teikumus pēc attēliem.	Lieto darbības vārdus daudzskaitļa personu formās (<i>mēs, jūs, viņi, viņas</i>) tagadnē, pagātnē un nākotnē: <i>Ko mēs darījām, darīsim? Ko jūs darījāt, darīsi? Ko viņi dara, darīja, darīs?</i> . Veido īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes. Lieto pretējas nozīmes vārdus. Darina lietvārdus ar izskaņu <i>-šana</i> . Darina vārdus ar izskaņām <i>-ot, -īgs, -ība, -nīca, -nieks</i> . Veido radniecīgu vārdu saimes. Saskata tekstā vārdus, kas nosauc darbības, uzdod jautājumus. Lieto personas vietniekvārdu datīva formā (<i>es –man, tu –tev, viņš –viņam, viņa –viņai, viņi –viņiem, viņas –viņām</i>).	Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – skolēns izvērtē dažādas situācijas un rīcību. Starppriekšmetu saikne – sports un veselība (ziemas sporta veidi un inventārs, veselīgs dzīvesveids, atbilstošs apģērbs); sociālās zinības (telefonsaruna ar glābšanas dienesta dispečeru).
5.2.	Apčīīī!					
5.3.	Ko es zinu? Ko es protu?					

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
	6. nodaļa. Dažādi darbi 18–20 stundas					
6.1.	Mana mīļākā mācību stunda	Leksika, kas saistīta ar profesijām (profesiju nosaukumi, darbības, ko veic profesiju pārstāvji).	Sarunājas ar klasesbiedru par mīļāko stundu un profesiju, klausās un pēc darbu aprakstiem min profesiju nosaukumus.	Lasa bērnu tekstus par mīļāko mācību stundu, raksta un stāsta par savu mīļāko mācību stundu, pamato atbildi, raksta, par ko vēlas kļūt.	Mācās profesiju nosaukumus vīriešu un sieviešu dzimtē.	Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – izpētes uzdevumi par darbības vārdu. Jaunrade un uzņēmējspēja – sacer savu dzejoli par darbiem. Starppriekšmetu saikne – sociālās zinības (profesiju nosaukumi, nākotnes profesija); dabaszinības (eksperimenti), matemātika (laiks – nedēļas dienu nosaukumi, mēnešu nosaukumi, pulksteņa laiks).
6.2.	Gribu iemācīties...	Leksika, kas saistīta ar mācību priekšmetiem. Nedēļas dienu un mēnešu nosaukumi.	Zina komplimentus un izmanto tos atbilstošā situācijā.	Lasa sarunu un aizpilda tabulu, ierakstot tajā nepieciešamo informāciju.	Pilnveido izpratni par darbības vārda pamatformu (<i>ko darīt?</i>), galotnēm <i>-t, -ties</i> .	
6.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Leksika, kas saistīta ar dažādos mēnešos un nedēļas dienās veicamajiem darbiem. Leksika, kas saistīta ar dienas režīmu – rīta darbi, dienas darbi, vakara darbi. Kārtas skaitļa vārdi datumu nosaukumos.	Sarunājas par saviem nedēļas plāniem un par dienā veicamajiem darbiem. Klausās, uzdod jautājumus un atbild uz citu uzdotajiem jautājumiem. Izmanto doto informāciju, lai veidotu sarunu.	Lasa atgādnē, izmanto tajās ietvertu informāciju atbilstoši formulēšanai. Vēro dotos attēlus, lasa eksperimenta veikšanas instrukciju un stāsta par eksperimentu. Veido domu karti, prognozē teksta saturu pēc nosaukuma. Lasa stāsta fragmentu, atrod tekstā nepieciešamo informāciju. Lasa un stāsta par dažādos mēnešos un nedēļas dienās veicamajiem darbiem.	Pilnveido izpratni par darbības vārda laikiem: tagadni, pagātnei, nākotnei. Nosaka darbības vārdus un to laiku tekstā. Lieto darbības vārdus pagātnē, tagadnē un nākotnē (1. un 3. personā). Apgūst nedēļas dienu un mēnešu nosaukumu pareizrakstību. Mācās lietot mēnešu nosaukumus lokatīvā. Atšķir nedēļas dienu nosaukumu izrunu no rakstības. Lieto kārtas skaitļa vārdus (lokatīvā) datumu nosaukumos. Mācās noteikt, nosaukt un pierakstīt pulksteņa laiku.	

				Lasa ierakstus plānotājā, uzdod jautājumus par lasīto, atbild uz uzdotajiem jautājumiem, stāsta par bērnu nedēļas plāniem. Pēc parauga raksta savus nedēļas plānus. Lasa un stāsta par to, kādās situācijās skatās laiku pulkstenī. Lasa dzejoli, nosaka virsrakstu, autoru, tematu. Pieraksta savus dienas darbus, izmanto tos, lai sacerētu dzejoli pēc parauga. Atrod informāciju daudzveidīgos tekstos (paziņojumā, ielūgumā, transporta kustības sarakstā u. c.). Lasa sarunas un nosaka, uz kuru attēlu katra no tām attiecas.		
--	--	--	--	---	--	--

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
7. nodaļa. Tu un es 18–20 stundas						
7.1.	Kāds es esmu? Kāda es esmu?	Leksika, kas saistīta ar ārējo izskatu, apģērbu un pārvietošanās līdzekli: <i>vasaras raibumi, bize, kabata, kapuce, auskari, aproce, poga, brilles, ratiņkrēsls, stilīgs, rūtains, punktainš, piestāv.</i>	Mācās izteikt komplimentus par ārējo izskatu, apģērbu un pateikties par saņemto komplimentu. Stāsta par kopīgo un atšķirīgo, izmantojot Venna diagrammu. Veido stāstījumu par klasesbiedru, pamatojoties uz informāciju draudzības dienasgrāmatā.	Saskata atšķirības rakstītā tekstā un attēlā, stāsta par tām. Pamatojoties uz diplomu sagatavošanas principiem, mācās veidot diplomus. Lasa dzejoli un atbild uz jautājumiem par to. Veidojot Venna diagrammu, salīdzina sevi ar dzejoļa galveno varoni.	Pilnveido prasmi sākot Īpašības vārdu un lietvārdu. Mācās veidot īpašības vārdu vispārākā pakāpē sieviešu un vīriešu dzimtē vienskaitlī. Darina lietvārdus ar izskaņu -šana. Pilnveido prasmi locīt personas vietniekvārdus viņš, viņa vienskaitlī un daudzskaitlī. Mācās lietot prievārdu par ar lietvārdu vienskaitlī vai daudzskaitlī. Mācās noteikt vārda sastāvu. Mācās noteikt priedēkli.	Pašvadīta mācīšanās – skolēni mācās plānot savu darbu (veidojot diplomus). Sadarbība – skolēni mācās izprast, ka katrs klasesbiedrs ir īpašs, taču ir daudz lietu, kas viņiem ir kopīgas un viņus vieno. Jaunrade – mācās izteikt komplimentu, piedāvājumu draudzēties. Digitālā pratība – vārdnīcas izmantošana, lai noskaidrotu vārda nozīmi; izpratne par to, ka viedierīces nevar aizstāt ikdienas komunikāciju skolā un ģimenē. Sadarbība – klausās, kā klasesbiedrs lasa; saklausot kļūdas, mācās korekti uz tām norādīt. Mācās uzklaut klasesbiedra ieteikumus.
7.2.	Sveiks! Vai parunāsimies?	Leksika, kas saistīta ar bērnu interesēm: <i>laist gaisa pūķi, spēlēt paslēpes u. c.</i>	Prot pamatot savu viedokli, stāstot par to, kāpēc vēlas draudzēties ar kādu bērnu. Klausās klasesbiedru stāstījumu, izmanto saklausīto informāciju, lai papildinātu savu darbu. Spēlē pārī vārdu spēli, sarunājas, lai veiktu mācību uzdevumu. Skatās Vaifija alfabētā sēriju par ģimeni un iesaistās saziņā par redzēto un dzirdēto. Nosaka saziņas daļībniekus un saziņas tematu.	Lasa e-pasta vēstuli, mācās saskatīt vēstules teksta struktūru. Pēc parauga raksta savu e-pasta vēstuli. Lasa informāciju draudzības dienasgrāmatās. Veido domu karti par to, ko varētu darīt starpbrīdī bez telefona. Lasa stāsta fragmentus, atbild uz jautājumiem, stāsta par savu pieredzi. Lasa lomās. Mācās lasīt izteiksmīgi. Veido stāstījumu pēc attēla. Veido plakātu „Ko ģimene var darīt kopā?”, prezentē to klasē.	Mācās lietot prievārdu par ar lietvārdu vienskaitlī vai daudzskaitlī. Mācās noteikt vārda sastāvu. Mācās noteikt priedēkli. Mācās darināt darbības vārdus ar priedēkiem un iesaistīt tos teikumos. Mācās noteikt zīlbes pēc patskaņu un divskaņu skaita. Mācās dalīt vārdus pārņemšanai jaunā rindā.	Jaunrade – mācās izteikt komplimentu, piedāvājumu draudzēties. Digitālā pratība – vārdnīcas izmantošana, lai noskaidrotu vārda nozīmi; izpratne par to, ka viedierīces nevar aizstāt ikdienas komunikāciju skolā un ģimenē. Sadarbība – klausās, kā klasesbiedrs lasa; saklausot kļūdas, mācās korekti uz tām norādīt. Mācās uzklaut klasesbiedra ieteikumus. Pašvadīta mācīšanās – plakāta veidošana, izmantojot plānu, pieņēmumu sadalīšana. Sadarbība – izmanto metodi “Paslavē! Pajautā! Piedāvā!”.
7.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Leksika, kas saistīta ar bērnu interesēm: <i>laist gaisa pūķi, spēlēt paslēpes u. c.</i> Leksika, kas saistīta ar darbībām, ko var veikt starpbrīdī, ikdienā, kopā ar ģimenes locekļiem. Ar priedēkiem darināti darbības vārdi: <i>parunāt, ierunāt, sarunāt, piebraukt, uzbraukt, nobraukt.</i>				

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
8. nodaļa. Sauleszaķēns ir klāt! 18–20 stundas						
8.1.	Pavasara jampadracis	Leksika, kas saistīta ar pavasara atnākšanu dabā: <i>čivina, kurkst, čabinās, plaukst, smaržo, elpo, lido, dūc, strādā, rāpo, dzeļ, tek, uzdzied, pūš, atver, pamostas, sula, tērcīte, strautiņš</i> . Kukaiņu nosaukumi: <i>bite, kamene, spāre, ods, muša, taurenis, mārīte, skudra</i> ; būriša gatavošana.	Mācās izprast teksta saturu, atbild uz jautājumiem par teksta saturu un galvenajiem varoņiem. Pamato savas domas. Mācās vērtēt informāciju pēc vienkāršiem kritērijiem – pareiza/nepareiza, smieklīga/nopietna, interesanta/garlaicīga – un salīdzināt ar personisko pieredzi.	Raksta aprakstu pēc dotā plāna par pavasara atnākšanu „Pavasaris klāt!”. Veido teikumus pēc piedāvātās shēmas. Stāsta par to, kā tika izjokots. Mācās veidot loģisku tekstu no piedāvātajiem teikumiem.	Pilnveido izpratni par vārdu saistījumu teikumā. Mācās uzdot jautājumus, lai noteiktu vārdu saistījumu teikumā. Veido sākotnējo izpratni par teikuma locekļiem: teikuma priekšmetu, izteicēju.	Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – skolēns izvērtē dažāda veida informāciju, pamato savu viedokli. Sadarbība – spēlē grupā valodas spēli, grupā veido padomu lapu. Pilsoniskā līdzdalība – skolēns saskata problēmas dabas aizsardzībā, iesaistās risinājuma meklēšanā, uzņemas atbildību par savu rīcību. Starppriekšmetu saikne – dabaszinības (pavasara pazīmes, saņemta vide, atkritumu šķirošana), dizains un tehnoloģijas (putnu būrīši), sports un veselība (pārgājiens, pastaiga, atbilstošs inventārs), sociālās zinības (sadarbība, noteikumi, kas jāievēro, dodoties dabā).
8.2.	Pārgājienā	Leksika, kas saistīta ar izjokošanu 1. aprīlī: <i>izjokot, joki, anekdotes</i> .	Mācās atlasīt nepieciešamo informāciju. Veido dialogus, lai uzzinātu informāciju no sarunbiedra.	Radoši apkopo informāciju, prezentē darba rezultātu. Mācās iegūt informāciju no tabulas par pārgājiena plānu: datums, laiks, maršruts, apskates objekti, galamērķis, nodarbes, mantas, produkti.	Pilnveido prasmi darināt lietvārdus ar izskaņu -šana. Turpina pilnveidot prasmi lietot darbības vārdus nākotnē un pagātnē.	
8.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Leksika, kas saistīta ar pārgājiena plānošanu: <i>iesim, aplūkosim, ierīkosim</i> u. c. Pārtikas produktu – <i>sāls, šokolāde, sviestmaize, apģērbi – lietusmētelis</i> – un mantu – <i>guļammaiss, lukturītis, binoklis, krūze, telefons, lādētājs, karote</i> u. c. – nosaukumi.	Mācās stāstīt anekdotes. Mācās atstāstīt tekstu. Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kas atrodama attēlos, ilustrācijās, vērtēt redzēto un lasīto. Mācās apkopot informāciju. Nosaka sarunas dalībniekus.	Mācās veidot loģisku tekstu no piedāvātajiem teikumiem. Radoši apkopo informāciju, prezentē darba rezultātu. Mācās iegūt informāciju no tabulas par pārgājiena plānu: datums, laiks, maršruts, apskates objekti, galamērķis, nodarbes, mantas, produkti. Mācās veidot stāstījumu pēc tabulas. Veido sarakstu. Stāsta par pārgājieni pēc plāna. Veido padomu lapu, ko darīt vai nedarīt, lai nepiesārņotu dabu.	Pilnveido prasmi darināt lietvārdus ar izskaņu -šana. Turpina pilnveidot prasmi lietot darbības vārdus nākotnē un pagātnē. Nostiprina izpratni par prievārdu <i>gar, pie, uz</i> lietošanu. Nostiprina prasmi lietot skaitļa vārdus pulksteņa laika apzīmējumos (<i>cikos?</i>). Mācās atpazīt un lietot vienlīdzīgus teikuma locekļus, īpašu uzmanību pievēršot vienlīdzīgiem teikuma priekšmetiem un izteicējiem.	

		Dabas objektu nosaukumi: <i>mežs, upe, akmens, kalns, pļava</i> u. c. Apskates objekti. Leksika, kas saistīta ar dabas piesārņošanu – <i>piesārņot, atkritumi, drazas, kaitīgs, vide, daba, gaiss, ūdens</i> – un dabas aizsardzību <i>šķirot, lietot, izmantot, maisiņi</i>.	Uztver un nosauc savas, citu cilvēku un literāro tēlu emocijas, rīcību. Mācās izteikt savu attieksmi – patīk / nepatīk, interesanti / neinteresanti – par dzirdētā un lasītā saturu, vērtēt un izteikt viedokli par attēlā redzamo personāžu rīcību.			
--	--	--	--	--	--	--

Nr. p. k.	Temats, apakštemats	Vārdu krājums	Sasniedzamais rezultāts			Caurviju prasmes un starppriekšmetu saikne
			Saziņa kontekstā	Teksts un tekstveide	Valodas struktūra	
9. nodaļa. Vides pētnieki 18–20 stundas						
9.1.	Pētām Eiropas Savienību!	Leksika, kas saistīta ar valstīm: valstu un galvaspilsētu nosaukumi, valsts simboli.	Mācās izprast teksta saturu, atbild uz jautājumiem par teksta saturu. Pamato savas domas.	Meklē informāciju Eiropas kartē, valstu vizītkartēs, attēlos, īsos tekstos par Eiropas Savienību.	Lieto lielos sākumburtus valstu un galvaspilsētu nosaukumos.	Kritiskā domāšana un problēmrisināšana – skolēns izvērtē dažāda veida informāciju, kura iegūta no lasītajiem tekstiem, attēliem, kartes, tīmekļa. Pamato savu viedokli. Veido jautājumus par attēlos ietvertu informāciju.
9.2.	Visa pasaule kabatā!	Debespušu nosaukumi: <i>rietumi, austrumi, dienvidi, ziemeļi</i> .	Salīdzina informāciju ar personisko pieredzi.	Izvērtē un izmanto iegūto informāciju.	Salīdzina valstis pēc lieluma, izmantojot īpašības vārdus pamata, pārākajā un vispārākajā pakāpē.	kartes, tīmekļa. Pamato savu viedokli. Veido jautājumus par attēlos ietvertu informāciju.
9.3.	Ko es zinu? Ko es protu?	Naudas vienību nosaukumi: <i>eiro, cents, krona</i> . Transporta veidu nosaukumi: <i>lidmašīna, kuģis, automašīna</i> . Rindkopas skaidrojums. Dažādu preču un pārtikas produktu nosaukumi.	Mācās atlasīt nepieciešamo informāciju. Veido sarunu, lai uzzinātu informāciju no klasesbiedra. Mācās saistīt tekstu ar informāciju, kas atrodama attēlos, ilustrācijās, vērtēt redzēto un lasīto.	Lasa dzejoļi par ceļošanu. Raksta ceļojuma galamērķa zemes aprakstu. Stāsta, kuru Eiropas valsti vēlas apceļot. Lasa un izmanto informāciju uz precēm, preču iepakojumiem. Stāsta par produkta ceļu līdz Latvijai, izmantojot kartē un tīmeklī atrasto informāciju. Lasa mājdzīvnieku aprakstus. Raksta dzīvnieka aprakstu pēc lasīto tekstu parauga; raksta aprakstu par iztēlotā ceļojuma zemi. Nosaka, vai teksts ir vārdnīcas skaidrojums, reklāma vai bērna stāstījums. Pēc parauga veido dažādus tekstus.	Stāsta par valstu atrašanās vietu, izmantojot debespušu nosaukumus (<i>austrumos no (kā?)</i>). Pareizi lieto naudas vienību nosaukumus un to saīsinājumus. Atšķir pamata un kārtas skaitļa vārdus un pilnveido prasmi tos lietot. Darina lietvārdus no darbības vārdiem ar izskaņu <i>-ība</i> . Atkārtoti 2. klasē mācīto par lietvārdu, darbības vārdu, īpašības vārdu, skaitļa vārdu, vietniekvārdu, apstākļa vārdu, vārda sastāvu.	Radošums – iztēlojas dzejoļa saturu. Raksta iztēlotā ceļojuma zemes aprakstu. Raksta dzīvnieka aprakstu. Darina jaunus vārdus. Sadarbība – sadarbojas ar klasesbiedriem, lai veiktu doto uzdevumu, pētījumu, sagatavotu un organizētu spēli citām grupām. Pilsoniskā līdzdalība – skolēns izprot demokrātiskas vērtības, iepazīst valsts simbolus un mācās cienīt tos; skolēns domā par jautājumiem, kas saistīti ar globalizāciju un vides piesārņošanu.

				Veido plakātu „Citu valstu gardumi mūsu virtuvē”. Izdomā rindkopai virsrakstu.		Pašvadīta mācīšanās – individuāli vai grupā veic uzdevumu, izmantojot dotos darbības soļus; apzinās un izvērtē uzdevuma izpildē veiktās darbības. Starppriekšmetu saikne – dabaszinības, sociālās zinības (Eiropas Savienība, karte, Latvija, produkta ceļš līdz Latvijai, mīldzīvnieki, Latvijas dzīvnieki), matemātika (nauda, eiro, mērvienību saīsinājumi, pamata un kārtas skaitļi), dizains un tehnoloģijas (dažādu valstu ēdieni).
--	--	--	--	--	--	---

4.2. MĀCĪBU SATURA PLĀNOJUMS UN METODISKIE IETEIKUMI

1. nodaļa. UZ REDZĒŠANOS, VASARA! SVEIKA, SKOLA!

Stundas	MG ¹ , DB ²	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 1. tematam.	MG 7. lpp. DL ³ 1.1., 1.2.	Mācību grāmatas 7. lpp. un darba burtnīcas 1.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, ko vēlētos uzzināt, apgūt. Skolotājs aicina vērot attēlu mācību grāmatā, lasīt rakstīto tekstu un atbildēt uz jautājumiem: <i>Kā tu domā, par ko tu mācīsies un runāsi šajā tematā?</i> <i>Kas par to liecina?</i> <i>Ko tu jau par to zini?</i> <i>Kāpēc šis temats tev liekas/neliekas interesants?</i>
2.–3. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Darbības vārds nenoteiksmē, vienskaitļa 1. un 3. personā pagātnē. Īpašības vārdi, kas raksturo vasaru.	MG 8.–9. lpp. DL 1.3.	Darba burtnīcas 1.1. darba lapu (skat. arī 1. pielikumu) skolēni izmanto visa temata apguves laikā. Pirmajā stundā skolēni iepazīstas ar tematā apgūstamo prasmju sarakstu, izvērtē, ko jau ir mācījušies, ko apgūs no jauna. Temata apguves laikā prasmju tabulā skolēni raksta to uzdevumu numurus, kas palīdzējuši šo prasmi apgūt. Uzdevumu pierakstīšanai ieteicams vienoties par saīsinājumiem, piemēram, MG – mācību grāmata, DB – darba burtnīca. Tādējādi tiks veicināta apzināta mācīšanās, skolēni sapratīs katra uzdevuma nepieciešamību, kas veicinās arī motivāciju.
4. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Darbības vārdi pagātnē. Diagramma.	MG 10.–11. lpp. DL 1.4.	
5. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Darbības vārdi pagātnē. Lietvārds ar prievārdu vietas norādīšanai (<i>pie kā? uz kuriem?</i>), lietvārds lokatīvā. Stāstījums pēc plāna.	MG 12.–13. lpp. DL 1.7. (1. uzd.)	Sasniedzamie rezultāti 1. tematā: • pieraksta valstu, pilsētu, dabas objektu nosaukumus; • izsaka sajūsmu, neticību, patiku, novēlējumu, vēlēšanos; • veido jautājumus par attēlu un tekstu; • nosaka tekstā ievadu, galveno daļu un nobeigumu; • plāno un raksta vēstījumu; • veido plakātu un domu karti; • lasa reklāmu un veido to pēc parauga; • izmanto alfabētu un lieto burtu nosaukumus.
6.–7. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Lielo sākumburtu lietojums valstu, pilsētu, dabas objektu nosaukumos. Lietvārds lokatīvā. Atkārtojums par teikumu pareizrakstību. Teikumi, ar kuriem izsaka sajūsmu, patiku, neticību.	MG 14.–15. lpp. DL 1.5., 1.6.	Vienlaikus 1. tematā atkārtoti 1. klasē apgūto: • atkārtoti burtu rakstību, burtu un skaņu atbilstību, teikumu rakstības nosacījumus u. c.; • vingrinās lietot darbības vārdus nenoteiksmē, pagātnē, nākotnē; • vingrinās lietot lietvārdus dažādos locījumos, arī ar prievārdiem <i>pie</i>, <i>uz</i>; • vingrinās pamatot savu domu.

¹ Mācību grāmata² Darba burtnīca³ Darba lapa

8. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Daudzveidīgu jautājuma teikumu veidošana. Mīklas. Lietvārds datīvā.	MG 16.–17. lpp. DL 1.7. (2. uzd.), 1.9.	Skolotājs ar šiem sasniedzamajiem rezultātiem var iepazīstināt vecākus, lai temata apguves beigās arī viņus varētu iesaistīt rezultātu izvērtēšanā. Mācību grāmatas beigās pievienotas dažas atgādnēs, kas izmantojamas gan temata apguves laikā, gan turpmāk pēc nepieciešamības: 108. lpp. atgāadne „Alfabēts” noderēs no pirmās stundas, lai atcerētos brīvlaikā piemirstos iespiestos un rakstītos burtus un 20., 21. stundā, lai mācītos par alfabētu kā par noteiktā secībā sakārtotiem burtiem; 109. lpp. atgāadne „Kā pierakstīt teikumus?” noderēs 6., 7. stundā un turpmāk; 110. lpp. atgāadne „Kā rakstīt vēstījumu?” noderēs 9. stundā un turpmāk. Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>5. uzd. 11. lpp.</u> Diagrammu var veidot visi kopā uz tāfeles. Kopā ar skolotāju izveido skalas „Skolēnu skaits” un „Vasaras piedzīvojumi”, pēc tam katrs skolēns atbilstošajos stabiņos atzīmē (aizkrāso rūtiņu vai uzzīmē X) savus vasaras piedzīvojumus. Kad visi to būs izdarījuši, veidosies stabiņu diagramma. Starppriekšmetu saikne ar matemātiku. <u>6. uzd. 12. lpp.</u> Ieteicams tekstā izceltos ģeogrāfiskos nosaukumus atrast kartē (arī digitāli <i>Google Maps</i>) vai uz globusa. Starppriekšmetu saikne ar dabaszinībām, datoriku. <u>9.2. uzd. 14. lpp.</u> Vārdus paredzēts grupēt: pilsētu, valstu, dabas objektu nosaukumi. Tam sagatavo 9.1. uzdevums. <u>10. uzd. 14. lpp.</u> Uzdevums paredzēts, lai atkārtotu 1. klasē apgūto – teikuma pazīmes, teikumu veidus pēc izteikuma mērķa. Lai skolēni vingrinātos teikumu veidošanā, kā arī pilnveidotu lasītprasmi un bagātinātu vārdu krājumu, ieteicams piedāvāt mācību spēli „Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš” (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>Pēc 15.2. uzd. 18. lpp.</u> skolēniem var piedāvāt atminēt mīklu, lai uzzinātu, no kā nobijās bērni (atbilde – kaimiņu gotiņa). No burtiem saliec vārdus un uzzināsi, no kā nobijās bērni!
9. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Vēstījums. Ievads, galvenā daļa, nobeigums.	MG 18.–19. lpp.	
10. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Vēstījums. Ievads, galvenā daļa, nobeigums. Viedokļa izteikšana. Izteiksmīga lasīšana.	MG 20.–21. lpp. DL 1.8.	
11. stunda. Vasaras prieki un piedzīvojumi. Vēstījums. Ievads, galvenā daļa, nobeigums. Sadarbība teksta veidošanā.	MG 22.–23. lpp.	
12.–13. stunda. Izsapņo mācību gadu! Mācīšanās prasmes. Darbības vārds 1. personā pagātnē un nākotnē. Darbības vārdi <i>gribētu, vēlētos</i> ar darbības vārdu nenoteiksmē.	MG 24.–25. lpp. DL 1.10., 1.11.	
14. stunda. Izsapņo mācību gadu! Darbības vārds 1. personā nākotnē.	MG 26.–27. lpp. DL 1.12.	
15.–16. stunda. Izsapņo mācību gadu! Reklāma.	MG 28.–29. lpp. DL 1.13., 1.14.	
17. stunda. Izsapņo mācību gadu! Dzejolis. Viedokļa izteikšana.	MG 30.–31. lpp.	

u	ņ	a	i	k	i	m		t	i	a	ņ	g	o
---	---	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	---

18. stunda. Izsapņo mācību gadu! Alfabēts.	MG 31.–33. lpp. DL 1.15., 1.16.	<u>12. uzd. 32. lpp.</u> Svarīgi vērst uzmanību, ka burti ir simboli skaņu pierakstam – skaņas dzirdam, nosaucam, bet burtus rakstām, lasām. Lasot burtus nosaucam atbilstošās skaņas. Lai atkārtotu burtu un skaņu atbilstmi, ieteicams spēlēt mācību spēli „Atrodi burtus!” (skat. sadaļu „Papildu resursi”). Skaņu iedalījumu var atkārtot interaktīvā mācību materiāla „Latvijas ABC” uzdevumos (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
19. stunda. Izsapņo mācību gadu! Burtu nosaukumi. Alfabēts.	MG 34.–35. lpp. DL 1.17.	Lai skolēni izprastu alfabēta nepieciešamību, ieteicams apmeklēt skolas bibliotēku, kur grāmatas plauktos sakārtotas alfabēta secībā, iepazīties ar „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”), kurā tēmas sakārtotas alfabēta secībā, vērot skolēnu klases sarakstu un secināt, ka vajadzīgo ir vieglāk atrast, ja zina, kā vārdi un uzvārdi sakārtoti. Papildus var izspēlēt spēli ar alfabēta burtiem. Katram skolēnam uz lapas uzrakstīts viens alfabēta burts, tad skolēniem jānostājas alfabēta secībā. Var neizmantot visus burtus. Lai uzdevumu veiktu, alfabētam jābūt redzamam. <u>17. uzd. 34. lpp.</u> Apgūstot burtu nosaukumus, jāizskaidro skolēniem (un to piedāvā turpmākie mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumi), kāpēc tie ir vajadzīgi. Burtu nosaukumus ikdienā lieto, lai skaidri un citiem saprotami nosauktu automašīnu numurus, valstu saīsinātos nosaukumus, piemēram, ASV, vitamīnu nosaukumus, nosauktu matemātiskās figūras, nosauktu vārdu pa burtiem, ja tas nav skaidri saprotams, vieglāk atcerētos alfabētu, nosauktu burtus bibliotēkā, atbilžu variantos u. tml. Lai apgūtu burtu nosaukumus, var izmantot pašmācības līdzekļa „E-laipa” uzdevumu (skat. sadaļu „Papildu resursi”), kurā skolēnam ir iespēja noklausīties burtu nosaukumus un atkārtot tos. Papildus var piedāvāt uzdevumu pāros – viens skolēns nosauc kādu burtu alfabētā, otrs, izmantojot burtu nosaukumus, nosauc burta kaimiņus. Variants – viens jautā, kurš burts atrodas starp burtiem, piemēram, <i>eļ</i> un <i>en</i> , bet otrs nosauc starp šiem burtiem atrodamo burtu (<i>em</i>). Pēc <u>18. uzd. 35. lpp.</u> izpildīšanas skolēni pāros var izspēlēt spēli. Katrs skolēns izdomā 3–5 vārdus un uzraksta tos. Viens skolēns otram sauc vārdus pa burtiem, izmantojot burtu nosaukumus. Otrs skolēns pieraksta. Pēc tam izlasa uzrakstīto vārdu un salīdzina ar pirmā skolēna uzrakstīto. Tad mainās lomām.
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 33.–35. lpp. DL 1.18. SG ⁴ 2. pielikums	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniegamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtošanai. Izspēlējot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni atbild uz jautājumiem vai veic uzdevumus par tematā apgūto saturu, kā arī pilnveido sadarbības prasmes. Veicot darba burtnīcā piedāvāto uzdevumu – sacerēt dzejoli par vasaru, skolēni izmanto tematā apgūtos lietvārdus, īpašības vārdus, darbības vārdus pagātnē un izsaka savu attieksmi.

⁴ Skolotāja grāmata

Papildu resursi	Latvijas ABC	Burts A. Alfabēts.1.1.–1.5. uzd.
	Atrodi burtus!	Burti un atbilstošās skaņas.
	Mācāties latviešu valodu! 10–12 gadi	Latviešu valoda. 2 uzd. Burti un skaņas.
	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija	Alfabēta secībā sakārtotās tēmas.
	E-laipa	Prieks iepazīties! 1. uzd. Burtiem atbilstošās skaņas.
	Vārdiņš, vārdiņš, teikumiņš	Mācību spēle trīs sarežģītības līmeņos atbilstoši skolēna spējām.

2. nodaļa. ESAM DETEKTĪVI! KAS NOTIEK RUDENĪ?

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 2. tematam.	MG 37. lpp. DL 2.1.	Mācību grāmatas 37. lpp. un darba burtnīcas 2.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, ko vēlētos uzzināt, apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā. Sasniedzamie rezultāti 2. tematā (skat. arī 1. pielikumu):
2.–3. stunda. Rudens lapu stāsts. Vārdu grupēšana pēc kādas noteiktas pazīmes, pazīmes saskatīšana. Lietvārds.	MG 38.–39. lpp. DL 2.2., 2.3.	• tekstā atpazīst lietvārdus; • nosaka lietvārdu dzimti; • nosaka lietvārdu skaitli; • saskata tekstā salīdzinājumus un veido tos; • atbild uz jautājumiem par tekstu; • raksta aprakstu; • veido dialogus; • darina jaunus vārdus: krāsu, skaņu, dzīvnieku mazuļu nosaukumus; • pareizi raksta vārdus.
4.–5. stunda. Rudens raža. Lietvārdu pareizrakstība – nebalsīgais līdzskanis pirms galotnes. Lietvārds akuzatīvā.	MG 40.–41. lpp. DL 2.4., 2.5., 2.6.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>1.1. uzd. 38. lpp.</u> (līdzīgi arī 12.1. uzd. 46. lpp.) Strādājot ar attēlu, skolēni var:
6. stunda. Vitamīnu bēdas. Sugasvārdi un īpašvārdi. Vēstījuma daļas – ievads, galvenā daļa, nobeigums. Burtu nosaukumi.	MG 42.–43. lpp. DL 2.7.	• lasīt vārdus un vārdu savienojumus, vērojot atbilstošo zīmējumu, • darboties pāri – viens nosauc/lasa attēlā uzzīmēto, otrs klausās un rāda, pēc tam mainās lomām, • atbildēt uz skolotāja vai klasesbiedra jautājumiem par attēlu, • izdomāt vārdu savienojumus, teikumus (stāstījuma, jautājuma, izsaukuma) par attēlu, • izdomāt patiesus un nepatiesus apgalvojumus par attēlu un vērtēt tos. •
7.–8. stunda. Mānīgais kastanis. Dzejolis. Apraksts.	MG 44.–45. lpp. DL 2.8.	<u>1.2. uzd. 38. lpp.</u> Iekavās aprakstoši norādīta vajadzīgā vārdšķira. Nosauc dabas parādību – lietvārds, nosauc darbību – darbības vārds u. tml. <u>3. uzd. 40. lpp.</u> Lai atkārtotu un mācītos augļu, ogu un dārzeņu nosaukumus, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
9.–10. stunda. Krāsainās rudens lapas. Lietvārdi vienskaitlī un daudzskaitlī. Krāsu nosaukumu veidošana.	MG 46.–47. lpp. DL 2.9., 2.10. (2. uzd.)	<u>12. uzd. 46. lpp.</u> Lai atkārtotu un mācītos koku nosaukumus, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>14. uzd. 47. lpp.</u> Skolēni jau 1. klasē ir mācījušies krāsu nosaukumus, tagad mācās darināt jaunus nosaukumus, veidojot salikteņus. Ja nepieciešams, pirms šī uzdevuma atkārtoti krāsu nosaukumus, izmantojot „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
11.–12. stunda. Rudens lapu stāsts. Vēstījums. Lietvārdi vienskaitlī un daudzskaitlī.	MG 48.–49. lpp. DL 2.10. (1. uzd.), 2.11., 2.12.	<u>DL 2.12.</u> Atbilde: Kaives senču ozols. Ieteicams arī noskatīties video par Latvijas nacionālo simbolu – ozolu (skat. sadaļu „Papildu resursi”).

13.–14. stunda. Stārķa stāsts. Lietvārdi sieviešu un vīriešu dzimtē.	MG 50.–51. lpp. DL 2.13., 2.14.	<u>1.1. uzd. 50. lpp.</u> Lai iemācītos putnu nosaukumus, ieteicams izspēlēt spēli „Bingo” līdzīgi kā 4. uzd. 40. lpp. Lai aplūkotu nepazīstamos putnus, ieteicams izmantot tīmekļa resursus (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
15. stunda. Putnu vērošana. Putnu valodas atdarināšana. Salīdzinājumi.	MG 52.–53. lpp. DL 2.15.	<u>2.3. uzd. 51. lpp.</u> Ieteicams kartē vai uz globusa atrast uzdevumā minētās vietas. Iespējams to darīt digitāli visiem kopā uz lielā ekrāna vai individuāli, izmantojot lietotni <i>Google Maps</i> . <u>3. uzd. 52. lpp.</u> Ieteicams noskatīties video, kā Tuta un Lapsa vēro putnus (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
16.–17. stunda. Putna ķermeņa daļu nosaukumi. Dažādi putnu mājokļi. Apraksts. Lietvārda dzimte un skaitlis.	MG 54.–55. lpp. DL 2.16., 2.17., 2.18.	<u>3.5. uzd. 53. lpp.</u> Ieteicams noklausīties putnu balsu ierakstus (skat. sadaļu „Papildu resursi”) un salīdzināt ar cilvēku atdarinātajām putnu balsīm. <u>DL 2.18.</u> Klausās dziesmu. Var izmantot ierakstu: https://www.youtube.com/watch?v=1QewJOPuvfM
18. stunda. Pasaka. Dzīvnieku mazuļu nosaukumi. Lietvārda dzimte un skaitlis.	MG 56.–57. lpp.	
19. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 58. lpp. DL 2.19.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtošanai. Izspēlējot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu, vingrinās noteikt lietvārda dzimti, pārveidot lietvārdus daudzskaitli. Veicot uzdevumu darba burtnīcā (min krustvārdu mīklu), nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu.
Papildu resursi	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija Bilžu vārdnīca Mācību un pārbaudes uzdevumi Tuta un Latvijas nacionālie simboli Tuta meklē putnus Putni Putnu balsis	Augļi un ogas. Dārzeni. Koki. Krāsas. Dzīvnieki. Mežā (dzīvnieki, koki, ogas, sēnes). 52.–55. lpp. <i>Mācību uzdevumi.</i> 1. Kas notiek rudenī? 17. uzd. Koku nosaukumi. <i>Pārbaudes uzdevumi.</i> 1. Kas notiek rudenī? 6. uzd. Koku nosaukumi. Tuta un Lapsa devusies dabā, lai meklētu Latvijas nacionālos simbolus. Tuta vēl nezina, kas tie ir, bet viņai dabas pastā ir pienākusi vēstule. Nacionālais simbols – ozols. Tuta un Lapsa, bruņojušās ar binokli un pacietību, dodas dabā vērot putnus. Var uzzināt, kādus putnus viņām izdosies pamanīt caur binokli. Meklētājā ievada putna nosaukumu un atrod atbilstošus attēlus. Sarakstā, kas veidots alfabētiskā secībā, atrod putna nosaukumu un noklusās atbilstošā putna balsi.

3. nodaļa. TE ES DZĪVOJU...

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 3. tematam.	MG 59. lpp. DL 3.1.	Mācību grāmatas 59. lpp. un darba burtnīcas 3.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, ko vēlētos uzzināt, apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā.
2. stunda. Mūsu mājas. Adrese. Diagramma.	MG 60.–61. lpp. DL 3.2.	Sasniedzamie rezultāti 3. tematā (skat. arī 1. pielikumu): - lasa skaitļa vārdus; - stāsta par diagrammu; - nosaka lietvārdu dzimti un skaitli; - atbild uz jautājumiem par tekstu; - stāsta ceļu; - veido dialogus; - raksturo istabu; - izmanto prievārdus <i>pie, uz, zem, aiz, virs</i> un pusprievārdu <i>blakus</i> kopā ar lietvārdiem atbilstošā locījumā.
3.–4. stunda. Mūsu mājas. Adrese. Informācijas iegūšanas nolūks.	MG 62.–63. lpp. DL 3.3.	
5.–6. stunda. Mūsu mājas. Informācijas iegūšanas un sniegšanas nolūks. Kā stāstīt ceļu?	MG 64.–65. lpp. DL 3.4.	
7. stunda. Mūsu mājas. Ceļš uz skolu. Dzejolis. Darbības vārdi tagadnē un pagātnē.	MG 66.–67. lpp.	
8. stunda. Mūsu mājas. Dzīvokļa plāns. Mēbeles un priekšmeti istabā. Lietvārda dzimte un skaitlis.	MG 68.–69. lpp. DL 3.5. (1. uzd.)	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>1. un 2. uzd. 60.–61. lpp.</u> Ieteicams atkārtot pamata skaitļa vārdus adreses un stāvu skaita nosaukšanai un kārtas skaitļa vārdus stāva nosaukšanai. Lai atrastu nepieciešamo pasta indeksu, skolēni mācās izmantot Latvijas Pasta tīmekļa vietni (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>3. uzd. 62. lpp.</u> Lai atkārtotu skaitļu nosaukumus, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>6. uzd. 64. lpp.</u> Lai atkārtotu un mācītos profesiju nosaukumus, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju un mācību spēli „Atrodi vārdus!” (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>10.2. uzd. 68. lpp.</u> Uzdevumu var veikt pāros – viens uzdod jautājumu, otrs atbild. Pēc tam mainās. <u>11. uzd. 69. lpp.</u> Uzdevumu var veikt līniju burtnīcā. Vārdus var arī rakstīt uz lapiņām un grupējot kārtot četros stabiņos. Lai atkārtotu mēbeļu un citu istabas priekšmetu nosaukumus, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”). <u>12. uzd. 70. lpp.</u> Lai atkārtotu prievārdu lietojumu, izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
9. stunda. Mūsu mājas. Kas kur atrodas? Sapņu istaba. Istabas apraksts.	MG 70.–71. lpp. DL 3.5. (2. uzd.)	
10. stunda. Mūsu mājas. Karlsona namiņš. Istabas apraksts. Īpašības vārds, tā saskaņošana ar lietvārdu.	MG 72.–73. lpp. DL 3.6.	
11. stunda. Mūsu mājas. Ielu nosaukumi. Stāstījums par ielu.	MG 74.–75. lpp. DL 3.7. (1. uzd., 2. uzd.)	

12.–13. stunda. Aivara Neibarta dzejolis „Rūpnīca”. Īpašības vārda saskaņošana ar lietvārdu. Stāstījums par pilsētu. Lietvārds ģenitīvā un akuzatīvā.	MG 76.–77. lpp. DL 3.7. (3. uzd.)	<u>14. uzd. 72. lpp.</u> Pēc teksta lasīšanas skolēniem var piedāvāt izvērtēt apgalvojumus, vai tie ir patiesi vai nepatiesi: • Karlsona namiņš atrodas uz jumta, • Brālītim nepatīk Karlsona istaba, • Karlsona istabā ir dīvāns, • Karlsona istabā ir ļoti daudz gleznu. • istabā ir glezna ar nosaukumu „Ļoti priecīgs gailis”.	
14.–15. stunda. Varoņu stāsti. Latviešu tautas teika „Lāčplēsis”. Rindkopa. Komikss. Darbības vārds pagātnē un tagadnē.	MG 78.–79. lpp. DL 3.8.	Skolēni arī paši var izdomāt patiesus un nepatiesus apgalvojumus par tekstu un lūgt citus tos izvērtēt. <u>15. uzd. 73. lpp.</u> Pēc uzdevuma veikšanas ieteicams skolēniem piedāvāt pašiem veidot vārdu savienojumus par lietām, ko redz sev apkārt, piemēram, <i>liela lampa</i>, <i>augsts skapis</i> utt. <u>4.2. uzd. 80. lpp.</u> Ieteicams izmantot konkrētā gada kalendāru, lai noteiktu, kurās dienās ir svētku dienas, vai tās būs brīvdienas u. tml.	
16. stunda. Svētki novembrī. Lāčplēša diena.	MG 80. lpp. DL 3.9.		
17. stunda. Pieminekļi un skulptūras varoņiem. Brīvības piemineklis. Salīdzinājumi.	MG 81.–83. lpp. DL 3.10.		
18. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 84. lpp. DL 3.11.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtošanai. Izspēlējot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni izmanto tematā apgūto vārdu krājumu, apgūtās zināšanas par literāro varoni, drošības noteikumiem, svētkiem u. c. Veicot uzdevumu darba burtnīcā (min krustvārdu miklu), nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu, demonstrē tematā apgūtās zināšanas.	
Papildu resursi	Latvijas Pasts	Ievadot adresi, iespējams atrast pasta indeksu.	
	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija	Profesijas. Skaitļi. Prievārdi. Māja. Istaba. Latvija.	
	Bilžu vārdnīca	Profesijas. 16.–19. lpp. Prievārdi. 43., 94. lpp.	Valsts svētki. 82. lpp. Ceļā (pilsētā). 24.–26. lpp.
	Latvijas ABC	Virzieni. Burts C. 4.3. uzd. Profesijas. Burts D. 6.1. uzd. Mājas. Burts M. Ģimene (telpas mājā). Burts Ģ. 11.1. uzd. Kur atrodas? Burts O. 23.5. uzd. Deltaplānā virs Rīgas. Burts R. 25.1. uzd.	
	Atrodi vārdus!	Mājās.	
	Klausies un runā!	Svētki. 18. novembris. Māja. Dzīvojamā istaba. Pilsēta. Uz skolu.	

4. nodaļa. SVĒTKU RECEPTS

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 4. tematam.	MG 85. lpp. DL 4.1.	Mācību grāmatas 85. lpp. un darba burtnīcas 4.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, ko vēlētos uzzināt, apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā. Sasniedzamie rezultāti 4. tematā (skat. arī 1. pielikums):
2.–3. stunda. Baltā pasaka. Vārdu savienojumu veidošana, saskaņojot lietvārdu un īpašības vārdu.	MG 86.–87. lpp. DL 4.2., 4.3.	• raksta apsveikumu un adresi uz aploksnes; • mācās dzejoli no galvas; • lasa un atstāsta pasaku, izmantojot atslēgvārdus; • sacer un raksta savu pasaku; • dāvina un pasakās par dāvanu; • nosaka radniecīgus vārdus; • nosaka vārda daļas – sakni un galotni; • saskaņo vārdu galotnes (īpašības vārds un lietvārds, skaitļa vārds un lietvārds); • pareizi raksta īpašības vārdus.
4.–5. stunda. Baltā pasaka. Radniecīgu vārdu saime. Vārda sakne. Vārdu savienojumu veidošana, saskaņojot lietvārdu un īpašības vārdu. Salīdzinājumi.	MG 88.–89. lpp. DL 4.4., 4.5., 4.6.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. 4. uzd. 87. lpp. Uzmanība jāvērs lietvārda un īpašības vārda galotņu saskaņošanai. Var izmantot frāzes <i>tas ir..., tā ir..., tie ir..., tās ir...</i> Pēc 7.3. uzd. 89. lpp. veikšanas skolotājs var piedāvāt skolēniem pastāstīt par katru attēlu, izmantojot 7.1. uzd. veidotos vārdu savienojumus un 7.2. uzd. tekstā izceltos teikumus. 9. uzd. 92. lpp. Ieteicams elektroniskajā vārdnīcā, piemēram, <i>Tezaurs.lv</i> , (izmantojot lielo ekrānu vai interaktīvo tāfeli) izmēģināt atrast vārda <i>lausks</i> nozīmi līdzīgi, kā to ir darījis Oto. Turpmāk atsevišķu vārdu nozīmi skolēni var mēģināt noskaidrot vārdnīcā – sākumā ar skolotāju, vēlāk jau paši. 17. uzd. 94. lpp. Ieteicams skolēniem piedāvāt izvēlēties dažādus dzejoļus vai rast iespēju tos meklēt bibliotēkā. Piedāvātie darbības soļi, kā mācīties dzejoli nav obligāti, skolēns var izvēlēties arī citus. Ieteicams pēc tam pārrunāt, kā katrs mācījies dzejoli, kā veicies. 2. uzd. 97. lpp. Ieteicams izmantot konkrētā gada kalendāru, lai noteiktu, kurās dienās ir svētku dienas, vai tās būs brīvdienas u. tml.
6.–7. stunda. Latviešu tautas pasaka „Zaķa derības ar salu”. Galvenā varoņa raksturošana, izmantojot īpašības vārdus. Teksta atstāstīšana, izmantojot atslēgvārdus. Īpašības vārdu <i>augsts</i> un <i>auksts</i> pareizrakstība. Īpašības vārda saskaņošana ar lietvārdu.	MG 90.–91. lpp. DL 4.7. (1. uzd.)	
8. stunda. Aspazijas dzejolis „Lausks”. Vārda galotne. Īpašības vārdu pareizrakstība – nebalsīgais līdzskanis pirms galotnes.	MG 92.–93. lpp. DL 4.7. (2. uzd., 3. uzd.)	4. uzd. 98. lpp. Veidojot apsveikumu un noformējot aploksni, izmanto atgādnē mācību grāmatas 111. lpp. 4.1. uzd. Skolēnu uzmanība jāvērs adresātam katrā apsveikumā. <i>Tu</i> un <i>Jūs</i> rakstāmi ar lielo burtu, ja adresāts ir viens. Ja adresāti ir vairāki, <i>jūs</i> rakstāms ar mazo burtu.

9. stunda. Māras Cielēnas dzejolis „Svētkus gaidot”. Kā mācīties dzejoli no galvas?	MG 94.–95. lpp.	<u>5. uzd. 100. lpp.</u> Skolēniem var jautāt, kādu pasaku Rūķis varēja stāstīt, vai skolēni zina kādu pasaku par vilku. Skolotājs izlasa priekšā kādu pasaku par vilku, piemēram, „Vilks un auns” (skat. 3. pielikumu). <u>10. uzd. 103. lpp.</u> Ieteicams skolēniem ārpus mācību stundām piedāvāt klausīties vai lasīt pasakas (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
10.–11. stunda. Mika Valdburga pasakas „Ziemassvētku apsveikums” fragments. Datums nominatīvā un lokatīvā. Skaitļa vārdu saskaņošana ar lietvārdu (mēnešu nosaukumi). Lietvārdu galotnes.	MG 96.–97. lpp. DL 4.8., 4.9.	<u>12. uzd. 104. lpp.</u> Rakstot pasaku, izmanto atgādni par vēstījumu mācību grāmatas <u>110. lpp.</u> <u>12.3. uzd.</u> dotos kritērijus izmanto gan darba procesā, gan savstarpējā vērtēšanā. Pēc <u>16.2. uzd. 106. lpp.</u> veikšanas ieteicams izspēlēt spēli. <u>Spēles noteikumi.</u> 1. Katrs spēles dalībnieks uz lapiņas uzzīmē dāvanu, kādu labprāt saņemtu pats, un klāt pieraksta tās nosaukumu. 2. Lapiņas sajauc un saliek kaudzītē ar attēliem uz leju. 3. Spēles dalībnieki sastājas aplī.
12. stunda. Gatavošanās svētkiem. Kā rakstīt apsveikumu? <i>Tu</i> un <i>Jūs</i> pareizrakstība apsveikumā. Apsveikuma papildināšana ar dziesas rindām. Lietvārds datīvā un akuzatīvā, lietvārdu galotnes.	MG 98.–99. lpp. DL 4.10.	4. Pirmais spēlētājs paņem lapiņu no kaudzītes, apskata un dāvina to klasesbiedram, kurš ir no viņa pa kreisi. 5. Dāvinot stāsta par dāvanu, kāda tā ir un kā tā var noderēt. Dāvanas saņēmējs pasakās par dāvanu un pasaka, kā tā viņam noderēs. Skolotājs sarunai var piedāvāt nepabeigtos teikumus un pateicības frāzes: <i>Es tev dāvinu (ko?)...</i> <i>Tas ir (kāds?)...</i> <i>Tas tev noderēs...</i> <i>Paldies par dāvanu!</i> <i>Paldies! Esmu sajūsmā!</i> <i>Paldies! Cik jauki!</i> <i>Paldies! Es to ļoti vēlējos!</i> <i>Cik jauka dāvana!</i>
13.–14. stunda. Mika Valdburga pasakas „Ziemassvētku apsveikums” fragments (turpinājums). Pasakas atstāstīšana, nobeiguma sacerēšana. Latviešu tautas pasakas par dzīvniekiem.	MG 100.–103. lpp. DL 4.11. (2. uzd.), 4.12.	
15.–16. stunda. Pasakas sacerēšana. Melnraksts. Sadarbība ar klasesbiedru izveidotā teksta pilnveidošanā.	MG 103.–104. lpp.	

17. stunda. Riķa un Niķa dāvana vecākiem. Sacerētās pasakas tīrraksts, noformēšana.	MG 105.–106. lpp. DL 4.13.	
18. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 107. lpp. DL 4.14.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtšanai. Izspēlējot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu, vingrinās lietot un saskaņot ar lietvārdu īpašības vārdus. Grūtāks spēles variants – nosaukto vārdu savienojumu iesaista teikumā. Skolotājs var noteikt, kādam jābūt teikumam pēc izteikuma mērķa. Izmantojot attēlus, iespējams grupā sacerēt pasaku.
Papildu resursi	Bilžu vārdnīca	Meža (dzīvnieki). 52., 53. lpp.
	Latviešu valoda 1. klasei. Interaktīvais materiāls	Dzīvnieki. Prievārdi. 3. Rudens dāvanas. 3. uzd.
	Pasakas	Iespēja lasīt un/vai klausīties pasakas.
	Labu nakti – pasakas	Iespēja klausīties pasakas.

5. nodaļa. ESI VESELS!

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 5. tematam.	MG 5. lpp. DL 5.1.	Mācību grāmatas 5. lpp. un darba burtnīcas 5.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, noskaidrotu, ko vēlētos uzzināt un apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā.
2.–3. stunda. Ziemas izklaides un inventārs. Darbības vārds nenoteiksmē un nākotnē.	MG 6.–7. lpp. DL 5.2.	Sasniedzamie rezultāti 5. tematā (skat. arī 1. pielikumu): • lasa, stāsta un raksta par brīvā laika pavadīšanu ziemā; • pamato atbilstoša apģērba izvēli; • salīdzina īpašības, lietas; • sarunājas par veselību; • atpazīst vārdus, kas nosauc darbības; • lieto darbības vārdus dažādās formās; • darina jaunus vārdus; • veido sarunu ar glābšanas dienesta dispečeru.
4.–5. stunda. Notikums uz kalna. Darbības vārds, tā jautājums <i>ko dara?</i> . Īpašības vārda vispārākā pakāpe.	MG 8.–9. lpp. DL 5.3.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>1.3. uzd. 6. lpp.</u> Pirms uzdevuma veikšanas ieteicams skolēniem piedāvāt piemēru – vienu patiesu apgalvojumu un vienu nepatiesu apgalvojumu, piemēram, <i>Sniegavīram ir četras pogas. Sniegavīram galvā ir cepure.</i> <u>DL 5.3. 1. uzd.</u> uzmanība jāpievērš tam, ka darbības vārds var tikt lietots dažādās nozīmēs, vienam darbības vārdam tabulā var atbilst vairāki lietvārdi. Piemēram, <i>bērni skrien, laiks skrien.</i>
6. stunda. Ziemas apģērbs, tā izvēles pamatojums. Lietvārda dzimte, skaitlis, tā lietojums nominatīvā, akuzatīvā.	MG 10. lpp. DL 5.4.	<u>3.3. uzd. 9. lpp.</u> ieteicams rosināt sarunu, kādos gadījumos lielities ir labi, kādos – slikti. <u>5. uzd. 10. lpp.</u> skolēniem var atgādināt, ka pirkstaiņus un dūraiņus vispārīgi var nosaukt par cimdiem. <u>DL 5.4. 2. uzd.</u> uzmanība jāpievērš tam, ka latviešu valodā ir lietvārdi, kurus lieto tikai daudzskaitlī, kaut gan nosaukts viens priekšmets, šeit – <i>bikses, zeķbikses.</i>
7. stunda. Ziemas izklaides – darbības nosaukumu darināšana ar izskaņu <i>-šana</i> .	MG 11. lpp.	<u>DL 5.8. 2. uzd.</u> uzmanība jāpievērš lietvārdu, kas nosauc darbības, darināšanai ar izskaņu <i>-šana</i> . No pārējiem darbības vārdiem līdzskaņu zuduma dēļ darināms atšķirīgi <i>mest – mešana.</i> <u>9.1. uzd. 13. lpp.</u> ieteicams aicināt skolēnus noskaidrot, vai tuvākajā apkārtnē ir slidotava, kāds ir šīs slidotavas darbalaiks. Salīdzināt ar piemēru grāmatā.
8.–9. stunda. Slidotavā, hokeja hallē. Vārdu krājums sarunai par hokeju un slidošanu. Informatīvs teksts.	MG 12.–13. lpp. DL 5.5.	<u>11.1. uzd. 16. lpp.</u> pēc teksta izlasīšanas ieteiktu pārrunāt, ko citu varētu izmantot sniega vīram deguna vietā, jo ēdiens ne vienmēr būs labākā izvēle, it sevišķi tāpēc, ka pasaulē ir cilvēki, kuri cieš badu.
10.–11. stunda. Slēpošana. Informatīvs teksts. Īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes.	MG 14.–15. lpp. DL 5.6., 5.7.	

12.–13. stunda. Sniegavīra celšana. Literārs teksts. Darbības vārdu jautājumi Ko dara? Ko darija? Ko darīs? Ko darīt? Īpašības vārdu salīdzināmās pakāpes.	MG 16.–18. lpp. DL 5.8.	Atsevišķi uzdevumi rosina skolotāju sadarbību, nodrošinot starpdisciplināritāti: • <u>13. uzd. 18. lpp.</u> ieteicams skolēniem dizaina un tehnoloģiju stundā piedāvāt veidot papīra (cita materiāla) sniegavīrus, tad tos salīdzināt, • <u>15. uzd. 19. lpp.</u> iespēja sporta stundā sarīkot sacensības, tad uzdevuma izpilde būtu saprotamāka, • <u>15. uzd. 19. lpp.</u> uzdevumu var veikt ar mērķi veidot klases „Ziemas prieku grāmatu”, pēc tam kopīgi izlemt, kuru grāmatā piedāvāto aktivitāti varētu īstenot visa klase kopā.
14. stunda. Ziemas sporta diena. Informatīvs teksts, nolikums, tabula, programma.	MG 18.–19. lpp. DL 5.8.	Veicot <u>3. uzd. 21. lpp.</u> un <u>4.1. uzd. 22. lpp.</u> , aktualizējams jautājums, kā rīkoties saaukstēšanās gadījumā, lai ātri izvesētos un neapdraudētu arī pārējo cilvēku veselību. Tāpat jāatceras par profilaktiskiem pasākumiem, lai novērstu iespēju inficēties ar vīrusu saslimšanām. Ieteicams pārrunāt, kā pieklājīgi reaģēt uz citu cilvēku slimības izpausmēm.
15.–18. stunda. Veselības uzturēšana ziemā – saaukstēšanās, piemērots apģērbs. I. Zanderes dzejolis. Saruna. Personas vietniekvārdi. Lietvārdu darināšana ar izskaņām <i>-ība, -nīca, -nieks, -ot, -īgs</i> .	MG 20.–25. lpp. DL 5.9., 5.10., 5.11., 5.12.	Pēc <u>4.4. uzd. 23. lpp.</u> izpildes ieteicams papilduzdevums – uzrakstīt īsziņu Robertam (kas viņam jādara, lai ātrāk izvesētos). Variants – uzrakstīt kopīgu e-pasta vēstuli saslimušajam Robertam. <u>9.2. uzd. 39. lpp.</u> skolēniem var lūgt pastāstīt par kādu eksperimentu, kuru ir veicis mājās, dabaszinību stundā, kuru vēlētos veikt utt. Idejas eksperimentiem: https://ieej.lv/FccaC .
19. stunda. Drošība ziemā. Padomu saraksts. Saruna ar glābšanas dienesta dispečeru.	MG 26.–27. lpp.	
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 28. lpp. DL 5.13.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtošanai. Izmantojot mācību grāmatā piedāvātos uzdevumus, skolēni nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu, veido teikumus, lai pamatotu domu, meklē tekstā darbības vārdus, kas atbild uz noteiktu jautājumu. Izmantojot darba burtnīcā piedāvātos uzdevumus, skolēni vingrinās lietot darbības vārdus pagātnē, tagadnē, stāstot par brīvā laika pavadīšanu ziemā. Vienlaikus tiek izmantots apgūtais vārdu krājums. Salīdzinot attēlā redzamos sniegavīrus un egles, skolēni nostiprina prasmi veidot īpašības vārda salīdzināmās pakāpes. Skolēni nostiprina prasmi darināt lietvārdus ar izskaņu <i>-šana</i> , veido teikumus par veselības uzturēšanu ziemā.
Papildu resursi	Atrodi vārdus!	Apģērbs.
	Latvijas ABC	Burts Ā. Pie ārsta. Neatliekamā medicīniskā palīdzība. Slimības, ārsti. Burts H. 12.5. uzd. Piemērots apģērbs. Burts I. Intereses.

6. nodaļa. DAŽĀDI DARBI

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniegamo rezultātu izvirzīšana 6. tematam.	MG 29. lpp. DL 6.1.	Mācību grāmatas 29. lpp. un darba burtnīcas 6.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, noskaidrotu, ko vēlētos uzzināt un apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā. Sasniedzamie rezultāti 6. tematā (skat. arī 1. pielikumu): • lasa un stāsta par mācībām skolā un nākotnes profesiju; • stāsta par dažādām profesijām; • nosaka darbības vārdu laiku un pārveido tos nenoteiksmē; • stāsta par to, ko dara tagad, darīja vakar, darīs rīt; • izsaka komplimentu; • lasa un stāsta par plānotajiem darbiem – nosauc dienu, datumu un pulksteņa laiku.
2.–5. stunda. Mīļākā mācību stunda. Par ko es vēlos kļūt? Profesiju nosaukumi vīriešu un sieviešu dzimtē. Darbības, ko veic dažādu profesiju pārstāvji. Darbības vārda tagadne.	MG 30.–33. lpp. DL 6.2., 6.3.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. 5. nodaļā skolēni mācījās noteikt vārdus, kas nosauc darbību, un noteikt tiem atbilstošus jautājumus. Šajā nodaļā, sākot no 4.3. uzd. 33. lpp., tiek apgūti atbilstoši jēdzieni – <i>tagadne</i> , <i>pagātne</i> , <i>nākotne</i> un <i>nenoteiksme</i> jeb <i>darbības vārda pamatforma</i> . Veicot uzdevumus par profesijām, tēma saistāma ar sociālajās zinībās apgūstamajiem jautājumiem par profesiju, ienākumiem, naudas pelnīšanu.
6. stunda. Darbības, ko veic dažādu profesiju pārstāvji. Darbības vārda pamatforma – nenoteiksme.	MG 34. lpp. DL 6.4.	Pēc 9. uzd. 39. lpp. uzdevuma parauga ieteicams dažādos mācību priekšmetos stāstīt par veicamo darbu dažādos laikos – <i>ko es tagad daru?</i> <i>ko es darīju stundā?</i> <i>ko un kā es darīšu?</i> . Lai skolēni varētu pastāstīt par veicamo darbu, piedāvā nepieciešamos vārdus, kā arī nepabeigtus teikumus.
7.–8. stunda. Darbības mācību stundās. Darbības vārdi dažādos laikos.	MG 35.–37. lpp. DL 6.5.	<u>DL 6.2. 1. uzd.</u> atbildes: medmāsa, stjuarte, kinologs, pilots, aktieris. <u>DL 6.5. 1. uzd.</u> pareizās atbildes: kārtīga (sieviešu dzimte), diegi (vīriešu dzimte), priekšauts (lietvārds), rūtiņa (sieviešu dzimte), dalīšana (lietvārds), šaura (vienskaitlis). Ja skolēns nosauc citu vārdu un atbilstoši pamato, tad atbilde ir uzskatāma par pareizu.
9. stunda. Eksperiments dabaszinību stundā. Darbības vārda laiki – tagadne, pagātne un nākotne. Darbības vārda jautājumi un galotnes.	MG 38.–39. lpp. DL 6.6.	<u>2. uzd. 44. lpp.</u> iespējams pārveidot par spēli, piemēram, pārī viens otram lasa nedēļas dienu nosaukumus, pieraksta, labo kļūdas, iekrāso vietas, kurās kļūdās visbiežāk, raksta vēlreiz tos vārdus, kuros kļūdījās utt.
10.–11. stunda. Labo darbu nedēļa. Darbu saraksts. Kompliments. Darbības vārda laika noteikšana.	MG 40.–42. lpp. DL 6.7., 6.8.	<u>2. uzd. un 3. uzd. 44. lpp.</u> skolēniem var ieteikt izmantot savas skolas dienasgrāmatas un kalendāru.
12.–13. stunda. Nedēļas plāns. Nedēļas dienu un mēnešu nosaukumi. Diena un datums. Darbības vārds pagātnē 1. un 3. personā.	MG 43.–46. lpp. DL 6.9.	

14.–15. stunda. Dienas plāns. Pulksteņa laiks.	MG 46.–47. lpp. DL 6.10.	<u>7. uzd. 47. lpp.</u> Mācot pulksteņa laiku, uzmanība jāpievērš tam, ka ir otrās deklinācijas lietvārds <i>pulkstenis</i> (ar galotni <i>-is</i>) un apstākļa vārds <i>pulksten</i>. Šie vārdi tiek lietoti atšķirīgi, piemēram, lietvārds <i>pulkstenis</i>: pulkstenis ir desmit, kabinetā ir jauns pulkstenis; apstākļa vārds <i>pulksten</i>: tikšanās ir norunāta pulksten desmitos. <u>8.1. uzd. 48., 49. lpp.</u> Salīdzinot dzejoļus, var pamanīt, ka vienā dzejolī rindas izkārtotas pantos, bet otrā – nav. Ieteicams vērot un salīdzināt arī ar citiem dzejoļiem, kur iespējams pamanīt atšķirību pieturzīmju un lielo sākumburtu lietojumā.
16.–17. stunda. Dienas darbi. Dzejolis. Dzejoļa autors, nosaukums, temats u. c. Darbības vārdi nenoteiksmē. Darbības vārdi ar priedēkli <i>ne-</i> .	MG 48.–49. lpp. DL 6.11.	
18.–19. stunda. Informācijas meklēšana dažādos tekstos. Pulksteņa laiks.	MG 50.–51. lpp. DL 6.12.	
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 52. lpp. DL 6.13.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtošanai. Izmantojot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni nostiprina tematā apgūto vārdu krājumu un valodas struktūras jautājumus – mīļākā mācību stunda, profesiju nosaukumi, vārdšķiru nosaukumi, darbības vārda laiki un pamatforma, nedēļas dienu nosaukumi, pulksteņa laika nosaukšana. Ieteicams piedāvāt pašiem skolēniem pilnveidot, papildināt spēles nosacījumus. Izmantojot darba burtnīcā piedāvātos uzdevumus, atkārti nosaukumus darbībām, kuras veic dažādu profesiju pārstāvji, mācību priekšmetu nosaukumus, vingrinās noteikt darbības laiku.
Papildu resursi	Latviešu valoda 1. klasei	6. Ziemas prieki. 1., 2. uzd. (mēnešu nosaukumi).
	Bilžu vārdnīca. Iespējamā versija.	Mēneši un dienas. 92., 93. lpp. Skola (mācību priekšmeti). 34., 35. lpp. Profesijas. 16., 17. lpp.
	Latvija drauga acīm	Nedēļas dienas. 12. lpp. Profesijas. 35. lpp.
	Mācību un pārbaudes uzdevumi 5–6 gadus veciem bērniem	Ieejam jaunajā gadā. Mācību uzdevumi. 41., 44., 48. uzd.
	Latvijas ABC	Burts G. 10.1. uzd. Pulkstenis. Burts P. Profesijas. Darbavietas. Burts D.

	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija	Profesijas.
	Krastiņa, L., Valdmane, L. (2016). <i>Atver pasauli!</i> LVA	Profesijas. Attēlu un vārdu kartītes.
	Darba lapas bērniem (7–9 gadi)	Pulkstenis. 10.3. uzd. 47. lpp.

7. nodaļa. TU UN ES

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 7. tematam.	MG 53. lpp. DL 7.1.	Mācību grāmatas 53. lpp. un darba burtnīcas 7.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, noskaidrotu, ko vēlētos uzzināt un apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā.
2.–3. stunda. Kāds es esmu? Kāda es esmu? Ārējais izskats, apģērbs. Kompliments. Pateicības frāzes.	MG 54.–55. lpp. DL 7.2., 7.3., 7.12.	Sasniedzamie rezultāti 7. tematā (skat. arī 1. pielikumu): • stāsta par savu un citu izskatu un apģērbu; • salīdzina, stāsta par kopīgo un atšķirīgo; • raksta e-pasta vēstuli – stāsta par sevi un piedāvā draudzēties; • lasa un raksta ierakstus draudzības dienasgrāmatās; • izsaka domas, ko darīt starpbrīdī; • darina darbības vārdus ar priedēkļiem; • lasa tekstus izteiksmīgi, lomās; • dala vārdus zīlēs un pārņemšanai jaunā rindā; • plāno darbu, veido un prezentē plakātu.
4.–5. stunda. Diploms. Īpašības vārda vispārākā pakāpe. Lietvārda, kas nosauc darbību, darināšana ar izskaņu -šana.	MG 56.–57. lpp. DL 7.4.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>3.4. uzd. 57. lpp.</u> skolēns sakārto teikumus diploma veidošanas secību, tādējādi mācoties plānot savu darbu, lai citā situācijā to darītu pašvadīti. <u>4.1. uzd. 58. lpp.</u> pārrunājot lasītā dzejoļa saturu, uzmanība pievēršama tam, ka pasaulē cilvēki ir dažādi gan pēc izskata, gan prasmēm, gan interesēm, gan arī ar īpašām vajadzībām veselības ziņā. Tomēr katrs ir pelnījis cilvēcisku attieksmi un vienādas iespējas. <u>4.4. uzd. 59. lpp.</u> uzdevumā uzskaitītās darbības izmantojamas, lai pašvadīti rakstītu savu vai palīdzētu uzlabot klasesbiedra uzrakstīto vēstuli. <u>5.1. uzd. 60. lpp.</u> skolēniem var ieteikt pašiem veidot savas draudzības dienasgrāmatas. <u>5.3. uzd. 61. lpp.</u> ieteicams piedāvāt skolēniem arī iespēju pateikt, ka negribētu draudzēties, pamatojot savu izvēli. <u>6.3. uzd. 67. lpp.</u> spēlē vārdus sauc pa vienam. Vienojas, kā notiks spēle, piemēram, ja ir priedēklis, visi paceļ rokas, ja nav – pietupjas u. tml. <u>68. lpp.</u> mācību grāmatā ieteikts organizēt lasīšanas starpbrīdi. Skolēni ar skolotāju var vienoties, ka skolā patiešām varētu notikt lasīšanas starpbrīži. Skolotājam ieteicams skolēniem piedāvāt vismaz dažas vecumam atbilstošas grāmatas, kuras skolēni varētu izvēlēties, pēc tam klasē kopīgi pārrunāt izlasīto. <u>8. uzd. 72. lpp.</u> Mācot skolēniem vārdus dalīt zīlēs, vārdus var izplaukšķināt. Precīzu dalījumu zīlēs var noteikt, izmantot savu roku – likt elkoni uz galda, delnu zem zoda. Tā, izrunājot vārdu, vislabāk sajust, cik mutes atvērienu ir.
6.–7. stunda. I. Samauska „Meitenei ratiņkrēslā”. Izmantojot Venna diagrammu, stāsta par kopīgo un atšķirīgo. E-pasta vēstule.	MG 58.–59. lpp. DL 7.5., 7.6.	
8.–9. stunda. Draudzības dienasgrāmata. Stāstījums. 3. personas vietniekvārds.	MG 60.–61. lpp. DL 7.7.	
10.–11. stunda. Starpbrīdis bez telefona. Parunāsim par Lietvārds akuzatīvā	MG 62.–63. lpp. DL 7.8., 7.9.	
12.–15. stunda. Darbi un brīvais laiks. Darbības vārdu darināšana ar priedēkli.	MG 64.–67. lpp. DL 7.10., 7.11.	
16.–17. stunda. Grāmatu lasīšanas starpbrīdis. Ē. Kūlis „Riķa un Niķa stiķi”. Izteiksmīga lasīšana.	MG 68.–71. lpp. DL 7.11.	
18. stunda. Zilbe. Vārda dališana zīlēs.	MG 72.–73. lpp. DL 7.12.	

19. stunda. Plakāts „Ko ģimene var darīt kopā?”. Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā.	MG 74.–75. lpp. DL 7.13.	<u>Pēc 9. uzd. 73. lpp.</u> veikšanas ieteicams piedāvāt skolēniem pēc grāmatā dotā uzdevuma parauga izdomāt savu uzdevumu, kuru pēc tam varētu pildīt klasesbiedri, piemēram, <i>Uz nelielām lapiņām uzraksti deviņus vārdus (trīs vienziļbes vārdus, trīs divziļbju vārdus un trīs trīszilbju vārdus). Lūdz, lai klasesbiedrs tos sagrupē!</i> <u>11. uzd. 74. lpp.</u> uzdevuma veikšanas soļi piedāvāti, lai skolēni uzdevumu varētu veikt pašvadīti vai mācītos veikt pašvadīti. <u>DL 7.13. 3. uzd.</u> Pareizās atbildes: soma, sēne, ilgi, siena, pūce. Šos vārdus var dalīt pārņemšanai jaunā rindā.
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 76. lpp. DL 7.14.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtīšanai. Izmantojot mācību grāmatā piedāvāto spēli, skolēni nostiprina tematā apgūto – dalīt vārdus zilbēs, noteikt vārdšķiru, dzimti, vārda sastāvu, pateikt komplimentu, stāstīt, kā var pavadīt brīvo laiku. Ieteicams piedāvāt pašiem skolēniem pilnveidot, papildināt spēles nosacījumus. Izmantojot darba burtnīcā piedāvātos uzdevumus, skolēni nostiprina prasmi noteikt darbības vārdos priedēkļus, dalīt vārdus pārņemšanai jaunā rindā, izmantot lietvārdus akuzatīvā.
Papildu resursi	Latvijas ABC	Ķermenis. Ārējais izskats. Burts Ķ. 17.1.–17.7. uzd.
	Darba lapas bērniem (10–12 gadi)	12.–14. lpp.
	Bilžu vārdnīca. Iespiestā versija	Apģērbs un aksesuāri. 12.–13. lpp.
	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija	Aksesuāri un apavi. Apģērbs. Ķermenis.
	Sociālās zinības. Es pasaulē	Ko vilkt mugurā?

8. nodaļa. SAULESZAĶĒNS IR KLĀT!

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 8. tematam.	MG 77. lpp. DL 8.1.	Mācību grāmatas 77. lpp. un darba burtnīcas 8.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, noskaidrotu, ko vēlētos uzzināt un apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā. Sasniedzamie rezultāti 8. tematā (skat. arī 1. pielikumu): • lasa tekstus par pavasari, Joku dienu, dabas aizsardzību; • lasa un stāsta anekdotes; • raksta savu tekstu par pavasari; • uzdod jautājumus, lai noteiktu vārdu saistījumu teikumā; • nosaka teikuma priekšmetu un izteicēju; • veido teikumus un paplašina tos; • raksta padomus. Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. <u>1. uzd. 78. lpp.</u> Pirms dzejoļa lasīšanas skolēni aplūko attēlu, nosauc zināmās lietas un būtnes, noskaidro nezināmo. Lai atbildētu uz 1.2. uzd. jautājumiem, var piedāvāt attēlus, atbalsta vārdus: <i>zāle, lapas, koki, gaiss, diena, zeme, putni, zvirbulis, vabole</i> u. c.
2.–3. stunda. Pavasara jampadracis. Norises dabā pavasarī. Vārdu saistījums teikumā. Jautājumu uzdošana vārdiem teikumā.	MG 78.–80. lpp. DL 8.2., 8.3.	Pēc <u>3. uzd. 80. lpp.</u> vēlama saruna par skolēnu pieredzi būrīšu darināšanā. Iespējama starppriekšmetu saikne ar dizaina un tehnoloģiju stundām, iesaistoties putnu būrīšu gatavošanā.
4. stunda. Ē. Kūlis „Pasaka par pavasara prezidentu”. Teksta satura izpratne. Teikuma priekšmets.	MG 80.–84. lpp. DL 8.4.	Veicot <u>1.–9. uzdevumu</u> , ieteicams veidot vārdu, vārdu savienojumu „banku”, kurā izraksta lietvārdus, īpašības vārdus, darbības vārdus, kas nosauc un raksturo dažādas dabas parādības un norises pavasarī. Tas nepieciešams, lai skolēni sagatavotos rakstīt aprakstu (<u>10. uzd. 85. lpp.</u>) „Pavasaris klāt!” un arī, rakstot aprakstu, varētu izmantot šo leksiku: <i>saule spīd, palo, smaržīgs gaiss, zeme smaržo kā svaigi cepta maize, pamostas vējš, izspraucas sniegpulkstenīši, tek strautiņi, tērcītes, koki dzen pumpurus, tek sula.</i>
5.–6. stunda. Izteicējs. Apraksts „Pavasaris klāt!”. Teikuma paplašināšana.	MG 84.–85. lpp. DL 8.5.	Ieteicams atkārtot pavasara puķu nosaukumus (izmanto „Bilžu vārdnīcas” digitālo versiju (skat. sadaļu „Papildu resursi”).
7. stunda. 1. aprīlis – Joku diena. Galvenie teikuma locekļi.	MG 86.–87. lpp.	Aprakstu par pavasari skolēni var ilustrēt vizuālās mākslas stundās.
8.–9. stunda. Anekdote. Teikuma priekšmets un izteicējs.	MG 88.–89. lpp. DL 8.6.	Pēc <u>6.1. uzd. 82.–83. lpp.</u> teksta izlasīšanas ieteicams aicināt skolēnus pafantazēt, kādi varētu būt vēja modināšanas vārdi, ziedu modināšanas vārdi utt.
10.–11. stunda. Pārgājienā. Pārgājienam nepieciešamās lietas. Apskates objekti. Lietvārds akuzatīvā.	MG 90.–91. lpp. DL 8.7.	<u>8. uzd. 84. lpp.</u> skolēnu uzmanība jāpievērš tam, ka teikuma priekšmets un izteicējs teikumā var atrasties dažādās vietās, piemēram, <i>Mežs smaržo. Atlidos putni.</i> Pirms <u>1. uzd. 90. lpp.</u> ar skolēniem noskaidro, ar ko atšķiras ekskursija, pārgājiens un pastaiga.

12.–13. stunda. Sauleszaķēnu skolas pārgājiens. Teksts tabulā. Vienlīdzīgi teikuma priekšmeti un izteicēji.	MG 92.–93. lpp. DL 8.8.	Pēc <u>2.1. un 2.2. uzd. 91. lpp.</u> veikšanas ieteicams klasē plānot kopīgu pārgājienu, gan izvēloties maršrutu, gan pārrunājot aktivitātes un lietas, kuras noteikti ir vai nav jāņem līdzi. <u>3.2. uzd. 92. lpp.</u> iespējams diferencēt, piedāvājot veidot stāstījumu pēc tabulas vai ievietot informāciju no tabulas gatavā tekstā.
14. stunda. Pepijas stāsts. Gliemeža stāsts. Vienlīdzīgi teikuma priekšmeti un izteicēji; teikuma paplašināšana.	MG 94.–95. lpp.	Par paraugu izmantojot informāciju 3.2. uzd. tabulā, skolēni grupās var plānot savu pārgājienu. Par <u>10. uzd. 96.–97. lpp.</u> tekstu skolēni var veidot jautājumus, var teatralizēt, vizualizēt, izdomāt pareizus un aplamus apgalvojumus, veidot mīklas par noteiktiem vārdiem (atkritumu nosaukumiem). Ieteicama saruna par skolēnu personisko pieredzi. Uzdevumu iespējams saistīt ar dabas aizsardzības tēmām dabaszinībās vai sociālajās zinībās.
15.–19. stunda. M. Rungulis „Atkritumu bīze”. Norādes dabā. Pūces un Cūkmena saruna. Padomu saraksts par dabas aizsardzību. Lietvārds akuzatīvā. Rosinājuma (pamudinājuma) teikums. Vajadzības izteiksme.	MG 96.–99. lpp. DL 8.9.	<u>12.1. uzd. 99. lpp.</u> , rakstot padomu sarakstu, skolēni mācās veidot rosinājuma teikumus. Šādu teikumu beigās liekama izsaukuma zīme. <u>12.2. uzd. 99. lpp.</u> , veidojot padomu lapu, skolēni mācās pēc parauga veidot vajadzības izteiksmi (<i>savākt – jāsavāc</i>). Pēc padomu veidošanas ieteicams grupās veidot plakātus.
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 100. lpp. DL 8.10.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtšanai. Veicot mācību grāmatā un darba burtnīcā piedāvātos uzdevumus, skolēni atkārt apgūto leksiku, nostiprina prasmi noteikt teikuma priekšmetu un izteicēju, veidot un paplašināt teikumu.
Papildu resursi	Boliņš un Čirka	„Boliņš un Čirka”, 16. sērija „Toma pārgājiens”.
	Bilžu vārdnīca. Digitālā versija	Apģērbs. Puķes un augi. Putni un kukaiņi.
	Dabaszinības sākumskolai	Atkritumi.

9. nodaļa. VIDES PĒTNIEKI

Stundas	MG, DB	Komentāri un metodiskie ieteikumi
1. stunda. Mācību satura prognozēšana un sasniedzamo rezultātu izvirzīšana 9. tematam.	MG 101. lpp. DL 9.1.	Mācību grāmatas 101. lpp. un darba burtnīcas 9.1. darba lapu izmanto sarunai ar skolēniem, lai prognozētu, ko mācīsies šajā nodaļā, noskaidrotu, ko vēlētos uzzināt un apgūt. Darbojas līdzīgi kā 1. tematā. Sasniedzamie rezultāti 9. tematā (skat. arī 1. pielikumu):
2.–3. stunda. Pētām Eiropas Savienību! Debespuses.	MG 102.–103. lpp. DL 9.2.	• lasa, stāsta un raksta par Eiropas Savienību; • stāsta par valsts atrašanās vietu kartē; • pamato savas domas; • stāsta par naudas vienībām; • lieto vārdus, kas nosauc skaitu un secību līdz simts; • lasa, stāsta un raksta par lietām un būtnēm no visas pasaules; • atkārtο 2. klasē apgūto.
4.–5. stunda. M. Cielēna „Pa istam un pa jokam”. Darbības vārdi <i>doties, nepārnākt, tikt, lidot, braukt, ceļot, apskatīt.</i>	MG 104.–105. lpp. DL 9.3.	
6.–7. stunda. Eiropas valstu vizītkartes. Lielo sākumburtu lietošana. Alfabēts. Domu pamatošana.	MG 106.–107. lpp. DL 9.4.	Komentāri par atsevišķiem uzdevumiem. 1. uzd. 102. lpp. uzmanība jāpievērš tam, ka ne visas Eiropas valstis ir Eiropas Savienības valstis, tās atšķirīgi parādītas kartē. DL 9.2. 2. uzd. veido starppriekšmetu saikni ar datoriku vai dizainu un tehnoloģijām (algoritmi). Līdzīgus uzdevumus skolēni var veidot paši un uzdot citam.
8.–9. stunda. Eiropas Savienība skaitļos. Naudas vienība – eiro. Kārtas un pamata skaitļa vārdi.	MG 108.–109. lpp. DL 9.5., 9.6.	3.1. uzd. 106. lpp., runājot par ES valstu valodām, ieteicams izmantot digitālos resursus, kas ļautu šīs valodas arī paklausīties, piemēram, kā viens un tas pats vārds skan vairākās ES oficiālajās valodās: https://translate.google.lv/?hl=lv
10.–11. stunda. Eiropas valstis. Eiropas Savienība un tās simboli.	MG 110.–111. lpp. DL 9.7.	Ieteicams piedāvāt noklausīties ES valstu tautas mūziku, piemēram, lietuviešu – https://www.youtube.com/watch?v=RX62PshuhqQ ;
12.–15. stunda. Pasaulē ražotie produkti. Produktu ceļš līdz Latvijai.	MG 112.–115. lpp. DL 9.8., 9.9.	igauņu – https://www.youtube.com/watch?v=8dyqC_1DU28&list=RD8dyqC_1DU28&start_radio=1&t=27s ;
16.–17. stunda. Pasaulē populāri mīldzīvnieki. Latvijas dzīvnieki. Apraksts.	MG 116.–118. lpp. DL 9.10.	poļu – https://www.youtube.com/watch?v=ZzZ1qmXZBuY ;
		čehu – https://www.youtube.com/watch?v=QmRSIXmXB3k&list=PLRCRgiGNhivfAu-ZuSGCUfHmjR05WJwok u. c.
		6. uzd. 107. lpp. ieteicams ļaut runāt arī par skolēna izvēlētu valsti. Pēc uzdevuma veikšanas varētu būt papilduzdevums, kuru var veikt vizuālās mākslas stundā, – pēc uzdevumā dotā parauga izveidot kādu Latvijas attēlu, pēc tam pastāstīt, kāpēc citi varētu apmeklēt mūsu valsti.
		7. uzd. 108. lpp. uzmanība jāpievērš gan pareizam pamata un kārtas skaitļa vārda lietojumam, gan skaitļa vārda un lietvārda saskaņošanai.
		7.3. uzd. 109. lpp. var izvērst sarunu par latviešu valodu, kāda ir tās vieta pasaules valodu vidū (arī par latviešu valodas lietotāju skaitu ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās), kā arī par to, ka Eiropas Savienībā katras dalībvalsts valsts valoda ir vērtība un tā tiek izmantota kā darba valoda. ES tiek atbalstīta vairāku valodu apguve.

18.–19. stunda. Dažādu tekstu veidi – reklāmas teksts, vārdnīcas teksts, bērna stāstījums, plakāts.	MG 118.–119. lpp. DL 9.11.	<u>109. lpp.</u>, mācoties par eiro, uzmanība jāpievērš pareizai vārda <i>eiro</i> izrunai un rakstībai, kā arī saīsinājumiem. Šos saīsinājumus pareizi jāpieraksta matemātikas stundās uzdevumos ar nosauktiem skaitļiem un situāciju uzdevumos. <u>DL 9.7. 1. uzd.</u> atrisinājumi: Eiropas Savienība, karogs, 9. maijs. <u>10. uzd. 111. lpp.</u> no sagatavotajiem jautājumiem ieteicams veidot viktorīnu, lai pārlicinātos, kādas ir skolēnu zināšanas par ES. Pēc <u>1.1. uzd. 112. lpp.</u> ieteicams piedāvāt skolēniem izpētīt (mājasdarbs), kur ražotas, piemēram, viņu somas, zīmuļi, apavi u. tml. <u>3.1. uzd. 114. lpp.</u> nodrošina starppriekšmetu saikni ar datoriku vai dizainu un tehnoloģijām – skolēni mēģina meklēt informāciju tīmeklī. Apgūst vai pilnveido prasmi lietot tīmekļa pārlūkprogrammu, izmantot meklēšanai atslēgvārdus, apskatīt un novērtēt informāciju vairākās tīmekļa vietnēs. Vienlaikus tiek apgūta ģeogrāfija. <u>3.1. uzd. 114. lpp.</u> ieteicams klasē izmantot arī pasaules karti, jo produkti, par kuriem varētu runāt bērni, būs arī no ASV, Ķīnas utt. Veicot <u>3.2. uzd. 115. lpp.</u>, skolēns apzinās, kā notiek viņa mācīšanās, tas veicina pašvadītas mācīšanās prasmes. <u>6.2. uzd. 118. lpp.</u> ieteicams sākumā uzrakstīt plānu, pamatojoties uz izdomātajiem rindkopu virsrakstiem <u>5.1. uzd. 117. lpp.</u> <u>8.1. uzd. 119. lpp.</u> Ja skolēni nezina kādu ogu nosaukumus, ieteicams mudināt meklēt to attēlus tīmeklī. Veicot 8. un 9. uzd. 119. lpp. ieteicams skolēniem apskatīt tīmeklī ēdienu attēlus un receptes, piemēram, https://receptes.tvnet.lv/, https://gardedis.lv/category/citu-tautu-receptes/ u. c.
20. stunda. Ko es zinu? Ko es protu?	MG 120. lpp. DL 9.12.	<u>Ko es zinu? Ko es protu?</u> Uzdevumi paredzēti tematā izvirzīto sasniedzamo rezultātu nostiprināšanai, atkārtīšanai. Izspēlējot mācību grāmatā iekļauto spēli, skolēni atkārtoti tematā apgūto – valstu nosaukumus, Latvijā un citās ES valstīs izmantotās valūtas nosaukumus, darbības vārdus u. c., gan atskatās uz latviešu valodas mācīšanās procesu 2. klasē – stāsta, ko ir šogad iemācījušies, kā var labāk atcerēties apgūto. Ieteicams piedāvāt pašiem skolēniem pilnveidot, papildināt spēles nosacījumus. Veicot darba burtiņā piedāvātos uzdevumus, skolēni atkārtoti apgūto darbības vārdu lietošanu dažādos laikos un pamatformā, īpašības vārdu un lietvārdu saskaņošanu, pamata un kārtas skaitļa vārdu lietošanu.
Papildu resursi	Krastiņa, L., Valdmāne, L. (2016). <i>Atver pasauli!</i> LVA. Labdien! 1. daļa. Darba lapas (10–12 gadi) Latvijas ABC	Skaitļu (ciparu un vārdu) kartītes. Skaitļi. 4. (25.) lpp. Kārtas skaitļa vārdi. 7. lpp. Burts Ļ. 19.1. uzd. Ļaudis. 19.2. uzd. Eiropas valstis. Burts N. 21.1. uzd. Nauda. Burts O. 23.2., 23.3. Debespuses. Latvijas kaimiņvalstis.

1.1. darba lapa

1. Uz redzēšanos, vasara! Sveika, skola!

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko pilnīgi jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?
Raksti!

Es vēlos ...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Pierakstīt valstu, pilsētu, dabas objektu nosaukumus.	
Izteikt sajūsmu, neticību, patiku, novēlējumu, vēlēšanos.	
Veidot jautājumus par attēlu un tekstu.	
Noteikt tekstā ievadu, galveno daļu un nobeigumu.	
Plānot un rakstīt vēstījumu.	
Veidot plakātu un domu karti.	
Veidot reklāmu pēc parauga.	
Izmantot alfabētu un lietot burtu nosaukumus.	

4.3. PIELIKUMI

1. pielikums

2.1. darba lapa

2. Esam detektīvi. Kas notiek rudenī?

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko pilnīgi jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?
Raksti!

Es vēlos ...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Atpazīt lietvārdus.	
Noteikt lietvārdu dzimti.	
Noteikt lietvārdu skaitli.	
Saskatīt salīdzinājumus un veidot tos.	
Atbildēt uz jautājumiem par tekstu.	
Rakstīt aprakstu.	
Veidot dialogus.	
Darināt jaunus vārdus: krāsu, skaņu, dzīvnieku mazuļu nosaukumus.	
Pareizi rakstīt vārdus.	

3.1. darba lapa

3. Te es dzīvoju

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko pilnīgi jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?
Raksti!

Es vēlos ...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Lasīt un pierakstīt skaitļa vārdus.	
Stāstīt par diagrammu.	
Noteikt lietvārda dzimti un skaitli.	
Atbildēt uz jautājumiem par tekstu.	
Stāstīt ceļu un pierakstīt adresi.	
Veidot dialogus.	
Raksturot istabu.	
Izmantot vārdus <i>pie, uz, zem, aiz, virs, blakus</i> .	

4.1. darba lapa

4. Svētku recepte

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko pilnīgi jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?
Raksti!

Es vēlos ...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Rakstīt un nosūtīt apsveikumu.	
Mācīties dzejoli no galvas.	
Lasīt un atstāstīt pasaku.	
Uzrakstīt savu pasaku.	
Dāvināt un pateikties par dāvanu.	
Noteikt vārda daļas – sakni un galotni.	
Saskaņot vārdu formas.	
Pareizi rakstīt vārdus.	

5.1. darba lapa

5. ESI VESELS!

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā? Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?

Es vēlos...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Lasīt, stāstīt un rakstīt par brīvā laika pavadīšanu ziemā.	
Pamatot atbilstoša apģērba izvēli.	
Salīdzināt īpašības, lietas.	
Sarunāties par veselību.	
Atpazīt vārdus, kas nosauc darbības.	
Lietot darbības vārdus dažādās formās.	
Veidot jaunus vārdus.	
Veidot sarunu ar glābšanas dienesta dispečeru.	

6.1. darba lapa

6. DAŽĀDI DARBI

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras jau esi mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā? Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?

Es vēlos...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Lasīt un stāstīt par mācībām skolā un nākotnes profesiju.	
Stāstīt par dažādām profesijām.	
Noteikt darbības vārdu laiku, pārveidot tos nenoteiksmē.	
Izteikt komplimentu.	
Lasīt un stāstīt par plānotajiem darbiem – nosaukt dienu, datumu un pulksteni laiku.	

7.1. darba lapa

7. TU UN ES

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?

Es vēlos...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Stāstīt par izskatu un apģērbu.	
Salīdzināt, stāstīt par kopīgo un atšķirīgo.	
Rakstīt e-pasta vēstuli – stāstīt par sevi un piedāvāt draudzēties.	
Lasīt un rakstīt ierakstus draudzības dienasgrāmātā.	
Izteikt domas, ko darīt starpbrīdī.	
Darināt darbības vārdus ar priedēkļiem.	
Lasīt tekstus izteiksmīgi, lomās.	
Dalīt vārdus zīlēs un pārņemšanai jaunā rindā.	
Plānot darbu, veidot un prezentēt plakātu.	

8.1. darba lapa

8. SAULESZAĶĒNS IR KLĀT!

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā? Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?

Es vēlos...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Lasīt tekstus par pavasari, Joku dienu, dabas aizsardzību.	
Lasīt un stāstīt anekdotes.	
Rakstīt savu tekstu par pavasari.	
Uzdot jautājumus, lai noteiktu vārdu saistījumu teikumā.	
Noteikt teikuma priekšmetu un izteicēju.	
Veidot teikumus un paplašināt tos.	
Rakstīt padomus.	

9.1. darba lapa

9. VIDES PĒTNIEKI

1. Pasvītro 4. uzdevuma tabulā tās prasmes, kuras esi jau mācījies, un iekrāso tās, kuras esi apguvis labi!
2. Ko jaunu tu iemācīsies šī temata apguves laikā?
Apvelc ar sarkanu krāsu!
3. Ko tu vēlies iemācīties, uzzināt šī temata apguves laikā?

Es vēlos...

4. Temata apguves laikā tabulā ieraksti atbilstošos mācību grāmatas un darba burtnīcas uzdevumu numurus!

Prasmes	Uzdevumu numuri
Lasīt un stāstīt par Eiropas Savienību.	
Stāstīt par valsts atrašanās vietu kartē.	
Pamatot savas domas.	
Stāstīt par naudas vienībām.	
Lietot vārdus, kas nosauc skaitu un secību līdz simts.	
Lasīt, stāstīt un rakstīt par lietām un būtnēm no visas pasaules.	

2. pielikums

Spēles kartītes „Ko es zinu? Ko es protu?” mācību grāmatas 36. lpp.

Pastāsti, ko tu darīji vasarā!

Izsaki sajūsmu par savu vasaru!

Izsaki novēlējumu klasesbiedriem un sev šim mācību gadam!

Ko tu zini par vēstījumu? Pastāsti!

Izstāsti vienu savu vasaras piedzīvojumu!

Ko tu šogad gribētu iemācīties latviešu valodas stundās?

Kādu pulciņu vai pulciņus tu apmeklē vai gribētu apmeklēt?

Ko var uzzināt no pulciņa reklāmas?

Vai tu piekrīti viedoklim, ka labs draugs ir tas, kurš domā un visu dara tāpat kā tu?

Vai tu piekrīti viedoklim, ka alfabētu ir vērts mācīties? Paskaidro, kāpēc tu tā domā!

Nosauc alfabētu un pastāsti, kā tu to mācījies!

Izmanto burtu nosaukumus un nosauc pa burtiem savu vārdu un uzvārdu!

3. pielikums

*Latviešu tautas pasaka***Vilks un auns**

Reiz mazs auniņš aizklīda no ganāmpulka un nomaldījās mežā. Auns skrēja skaļi blaudams.

Te uzreiz aunu satiks vilks. Rīkli atplētis, viņš gatavojās aunu norīt. Šis izbailēs sāka vilku lūgties: „Nerij mani vēl tagad. Esmu maziņš un vājš. Pagaidi, kad izaugšu liels, tad tev būs treknāks kumoss.”

„Labi,” atteica vilks, „tev būs laikam taisnība. Es tevi iznesīšu no meža pie citām aitām, kur tu varēsi baroties un augt liels, bet turi vārdu!”

„Turēšu!” atteica auniņš, un vilks iznes to no biezokņa ārā.

Pēc laba laika satiekas vilks ar aunu.

„Nu, vai turēsi vārdu?” iesaucas vilks. „Turēšu,” atteica auns, „bet kas tev būs no manis, kad tu mani plēsīsi? Zobi vien pieķersies. Es zinu labāku padomu. Redzi, tur krūmos ir kalns. Es uzkāpšu uz kalna, un tu stāvi lejā, iepletis rīkli, tad es skriešu ar joni no kalna zemē un tev taisni caur rīkli vēderā iekšā. Tā man un tev būs vieglāk.”

Vilks ir ar mieru, un auns to noved pie kalna. Auns uzkāpj augšā, bet vilks paliek apakšā gaidīdams.

Auns, kalnā uzkāpis, iesaucas: „Nu, atplet rīkli labi platu, lai man būtu vieglāka nāve!” Vilks atpleš žaunas līdz ausīm. Auns dodas ka vējš no kalna zemē, iecirzdams vilkam ar ragiem tā pa pieri, ka tas paliek pusdulls guļot, tad pārlec pār vilku un pa krūmiem aizmūk projām.

Vilks uzcēlās pēc laiciņa, nopurinājās un teica: „Labs bija gan, bet tikai drusciņ par lielu.”